

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

آنچه باید درباره

فعالیت‌ها و خدمات ISC

بدانیم

الجامعة الإسلامية
بمكة المكرمة

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

آنچه باید درباره

فعالیت ها و خدمات ISC

بدانیم

مؤسسه استادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام

نام اثر: آنچه باید درباره فعالیت‌ها و خدمات ISC بدانیم

به کوشش: دکتر سید احمد فاضل زاده حقیقی، دکتر علی ناییبی، دکتر سید آرش حق‌پناه، دکتر محمدرضا قانع، دکتر هاجر ستوده، دکتر نرجس ورع، دکتر منصوره صراطی، دکتر نیلوفر مظفری، دکتر مریم یقظین، دکتر مرضیه گل تاجی، مهندس فاطمه خلیفه، مریم جهانگیری، زهرا چوپانی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۸۳۱-۰۲-۵

نوبت و سال چاپ: اول، بهار ۱۴۰۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

طرح جلد و صفحه آرایی: کریم فلاح

ناشر: اداره انتشارات مؤسسه ISC

انتشارات: ۰۷۱۳۶۶۸۴۵۲ روابط عمومی: ۰۷۱۳۶۶۸۴۲۱

رایانامه انتشارات: publication@ricest.ac.ir صفحه خانگی: <https://isc.ac>

حق چاپ برای مؤسسه ISC محفوظ می‌باشد.

مختار نور
تولد سال ۱۴۰۲

هدف پژوهش دو چیز است:

یکی رسیدن به مرجعیت علمی و حضور در جمع سرآمدان علم و فناوری

و دوم حل مسائل کنونی و آینده‌ی کشور

مسئله پیشرفت علمی و عبور از مرزهای دانش نباید فراموش شود.

علم و فناوری زیربنای اقتدار کشور است. زنجیره دانش،
پژوهش، نوآوری و فناوری توسعه پایدار را در
کشور تضمین می کند.

چتر مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) باید فراتر از مأموریت های حال حاضر گسترده شود و در عرصه های ملی و بین الملل هر چه بیشتر خدمات خود را گسترش دهد. این مؤسسه، یاری رسان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهد بود و امید است با همدلی هر چه بیشتر به این مهم دست یابیم.

فهرست مطالب

۷.....	زندگی نامه استاد دکتر جعفر مهرداد.....
۹.....	پیشگفتار.....
۱۱.....	فصل اول: مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC).....
۲۵.....	فصل دوم: معرفی پایگاه‌های علمی ISC.....
۳۹.....	فصل سوم: ارزیابی و نمایه‌سازی نشریات.....
۴۵.....	فصل چهارم: سنجش اثرگذاری نشریات (ضریب تأثیر و چارک‌بندی).....
۵۹.....	فصل پنجم: شناسایی پژوهشگران پر استناد برتر در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی.....
۷۳.....	فصل ششم: رتبه‌بندی‌های ملی و بین‌المللی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی.....
۹۵.....	فصل هفتم: ارزیابی و نمایه‌سازی همایش‌های ملی و بین‌المللی.....
۱۰۹.....	فصل هشتم: نظام ایده‌ها و نیازها (نان).....
۱۲۳.....	فصل نهم: درگاه آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان (دانا).....

زندگی‌نامه استاد دکتر جعفر مهاد

استاد در مهر ماه ۱۳۲۵ در شهر تبریز متولد شد و تحصیلات دوران ابتدایی و متوسطه را در مدارس زادگاهش به پایان رساند. وی در سال ۱۳۴۴ در رشته علوم جغرافیایی دانشگاه تبریز پذیرفته شد و در سال ۱۳۵۳ در رشته علوم کتابداری از دانشگاه تهران در مقطع کارشناسی ارشد فارغ‌التحصیل گردید. آغاز فعالیت حرفه‌ای ایشان در فاصله سال‌های ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۳ در کتابخانه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران بود و چندی بعد کتابخانه وزارت رفاه اجتماعی را راه‌اندازی کرد.

در سال ۱۳۵۵ وی موفق به استفاده از بورس دانشگاه شیراز برای ادامه تحصیل در دوره دکترای تخصصی در حوزه سیستم‌ها و مدیریت کتابخانه‌های عمومی شد و در دانشگاه کیس وسترون رزرو در شهر کلیولند ایالت اوهایو آمریکا مشغول تحصیل گردید. پس از اتمام تحصیلات به ایران بازگشت و در دانشگاه شیراز مشغول به کار گردید.

در تابستان سال ۱۳۶۸ به مدت یک سال برای استفاده از فرصت مطالعاتی در دانشگاه لوس آنجلس کالیفرنیا (UCLA) در زمینه پایگاه‌های اطلاعاتی کتاب‌شناختی به تحقیق و مطالعه پرداخت و پس از بازگشت به ایران در سال ۱۳۶۹ به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی، کتابخانه منطقه‌ای

علوم و تکنولوژی (بعدها مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری) را که یک مرکز بین‌المللی اطلاع‌رسانی بود تأسیس و ریاست آن را بر عهده گرفت.

در سال ۱۳۸۷ به پاس مجموعه خدمات علمی و پژوهشی جایزه جشنواره بین‌المللی فارابی را دریافت کرد و یک سال بعد به عنوان چهره ماندگار علم اطلاعات و دانش‌شناسی انتخاب و معرفی شد. دکتر جعفر مهرداد عضویت در فرهنگستان علوم را از سال ۱۳۹۲ به مدت ۴ سال در کارنامه علمی خود دارد.

ایشان در کنار فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی متعدد و درخشان خود فعالیت‌های علمی - اجرایی چشمگیری داشته‌اند که برجسته‌ترین آنها تأسیس و ریاست مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری از ۱۳۷۰ تا ۱۳۹۳ و همچنین تأسیس و سرپرستی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۳ است و در سال ۱۳۹۵ با درجه استادی و پایه ۴۴ از دانشگاه شیراز به بازنشستگی مفتخر گردید.

پیشگفتار

«توسعه علم، فناوری و نوآوری و بکارگیری دستاوردهای آن و پیشتازی در مرزهای دانش و فناوری با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در جهان» و «گسترش همکاری‌ها در زمینه علوم و فناوری با مراکز معتبر بین‌المللی» از اهداف مهم در سند چشم‌انداز توسعه بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی و نقشه جامع علمی کشور به شمار می‌روند. در این راستا، گسترش ارتباطات علمی میان پژوهشگران و تقویت همکاری آموزش عالی با جامعه و صنعت می‌تواند زمینه‌ساز پرورش اندیشه‌های نوآورانه و راهگشای هدایت علم به سمت حل مسائل واقعی و چالش‌های مبتلابه جامعه باشد. همچنین، سنجش و اعتبارسنجی علم و فناوری می‌تواند در ترسیم جایگاه منطقه‌ای و جهانی کشور و برنامه‌ریزی و نیز سرمایه‌گذاری سودآور برای آینده علمی کشور اثربخش باشد.

موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) به عنوان سومین نظام استنادی مستقل بین‌المللی بعد از دو پایگاه اسکوپوس و WoS (وب او ساینس)، رسالت پاسخگویی به بخشی از نیازهای علمی، پژوهشی و فناوری کشور در زمینه هدایت، سنجش، ارزیابی و رصد علم و فناوری ایران، منطقه و کشورهای اسلامی و جهان را بر عهده دارد. این مؤسسه، با ارائه مجموعه‌ای از خدمات، منابع و پایگاه‌های اطلاعاتی روزآمد نقشی برجسته در تسهیل و ارتقای ارتباطات علمی و همکاری علم، جامعه و صنعت ایفا می‌کند. همچنین، با بهره‌گیری از روش‌های علم‌سنجی در سنجش عملکرد کلیه بازیگران عرصه علم در کشور و جهان اسلام، نقش مرجعیت اعتبارسنجی و سنجش اثرگذاری علم و فناوری را در کشور به عهده دارد.

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) به عنوان «قلب و مغز علم و فناوری ایران» و به عنوان اولین سامانه الکترونیکی استنادی جهان اسلام به نمایه‌سازی جامع نشریات علمی معتبر پرداخته و با گستره‌ای از ابزارهای علم‌سنجی، دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و فناوری، پژوهشگران و نشریات کشورهای اسلامی را بر اساس عملکرد علمی آنها رتبه‌بندی می‌نماید. همچنین، این مؤسسه با برگزاری کارگاه‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی ملی و بین‌المللی را در شناخت نقاط قوت و ضعف خود یاری می‌دهد. در این راستا، تفاهم‌نامه‌های متعددی با کشورهای اسلامی برای ارائه خدمات، از جمله مشاوره و همکاری برای برگزاری کارگاه‌های ارتقای جایگاه علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی آنها منعقد شده است. گزارش‌های مختلف در حوزه‌های علم و فناوری کشورهای اسلامی از جمله آخرین دستاوردهای مرتبط با آثار علمی و شاخص‌های مربوطه به طور مستمر بروزسانی می‌گردد، همچنین، با پایش و رصد جایگاه علمی کشور در سطح ملی و بین‌المللی و نیز در میان کشورهای اسلامی به معرفی آخرین دستاوردها و رتبه‌های علمی کشور، دانشگاه‌ها و پژوهشگران پراستناد برتر می‌پردازد.

در کتاب حاضر تصویری کلی از فعالیت‌ها، پایگاه‌های اطلاعاتی و خدمات ISC ارائه شده است. در فصل ۱، معرفی کلی از موسسه، اهداف و خدمات آن ارائه می‌شود. در فصل‌های دوم تا ششم نیز خدمات گوناگون ISC همچون پایگاه‌های اطلاعاتی، ارزیابی و نمایه‌سازی نشریات و همایش‌های ملی و بین‌المللی، شاخص‌های ارزیابی نشریات، رتبه‌بندی‌های ملی و بین‌المللی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی این موسسه و همچنین فرایند شناسایی پژوهشگران پراستناد برتر شرح داده شده است. در دو فصل پایانی نیز، سکوه‌های علم و فناوری شامل نظام ایده‌ها و نیازها (نان)، درگاه آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان (دانا) و سرآمدان ... معرفی می‌گردند. اساتید، دانشجویان، پژوهشگران، فناوران، مدیران و سیاست‌گذاران پژوهشی و فناوری می‌توانند از این اثر برای آگاهی بیشتر از فعالیت‌ها و خدمات موسسه ISC بهره‌برداری نمایند.

بی‌شک اعتبار و جایگاه کنونی درخت تنومند موسسه ISC در سطح ملی و بین‌المللی که نهال آن سه دهه قبل توسط استاد دکتر جعفر مهرداد کاشته شد، مدیون زحمات و تلاش‌های شبانه‌روزی ایشان است. این باقیات صالحات در کارنامه علمی ایشان ماندگار خواهد بود.

از دانشمند فرهیخته جناب استاد دکتر زلفی‌گل وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری به جهت رهنمودهای ارزنده و بدیع و حمایت‌های ویژه از توسعه و پیشبرد اهداف مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) تشکر و قدردانی می‌شود.

دکتر سید احمد فاضل زاده حقیقی

رئیس مؤسسه ISC - اردیبهشت ۱۴۰۲

فصل اول

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)

مقدمه

به منظور پاسخگویی به بخشی از نیازهای علمی، پژوهشی و فناوری کشور در زمینه هدایت، ارزیابی و رصد علمی و فناوری کشور، منطقه، کشورهای اسلامی و جهان، «مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)»^۱ وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) بر اساس مجوز شورای گسترش آموزش عالی (جلسه ۹۳۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۱ با نام مؤسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC)) که از تجمیع «مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری»^۲ دارای قانون تأسیس مصوب مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۳۰ مجلس شورای اسلامی که طی نامه شماره ۱۳۷۷/۲۱/۲۹۷۳ مورخ ۱۳۷۷/۰۳/۳۱ به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده، و تصویب اساسنامه هیئت وزیران مورخ ۱۳۷۷/۳/۱۷ و مجوز شورای گسترش آموزش عالی (مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۵) و «پایگاه استنادی علوم جهان اسلام»^۳ دارای قانون تأسیس مصوب جلسه ۶۲۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای گسترش آموزش عالی مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۲۵ با نامه ابلاغی شماره ۳/۳۴۷۷ مورخ ۸۸/۶/۷، تأسیس می‌گردد.

با حمایت‌های جناب آقای دکتر زلفی گل وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری، با تشکیل هیئت امنای مستقل مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) در دولت سیزدهم، روند ادغام دو مؤسسه تسریع شد. اساسنامه و نام جدید مؤسسه در اولین جلسه هیئت امنای مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷ به تصویب اعضا رسید و سپس با تأیید مقام عالی وزارت، دفتر هیئت امنای، اساسنامه را

1. Islamic World Science & Technology Monitoring and Citation Institute (ISC)
2. Regional Information Center for Science and Technology
3. Islamic World Science Citation Center (ISC)

ابلاغ و در جلسه شماره ۹۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۷ شورای گسترش آموزش عالی با اجماع اعضا به تصویب و تایید رسید.

این مؤسسه طبق قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸) و مفاد این اساسنامه، قوانین، ضوابط و مقررات مربوطه اداره می‌شود.

اهداف مؤسسه

- ۱- کمک به ترویج و توسعه ضوابط اخلاق علمی در کلیه مولفه‌های تولید و انتشار مجلات علم و فناوری با رعایت حقوق صاحب اثر
- ۲- ایجاد فرصت و تقویت روح نوآوری در علوم و فناوری با توجه به ارزش‌های اسلامی
- ۳- مدیریت داده و اطلاعات، گسترش علم، ارزیابی، رتبه‌بندی و کمک به سیاست‌گذاری آگاهانه در حوزه علم و فناوری در کشور، منطقه و جهان اسلام برای تحقق مرجعیت علمی و فناوری
- ۴- ارائه خدمات اطلاعات علمی و فناوری به شیوه‌های متنوع به کلیه مخاطبان مؤسسه اعم از ملی یا بین‌المللی با تأکید بر شبکه الکترونیکی در فضای مجازی
- ۵- پایش علم، فناوری و نوآوری در سطح کشور و محیط بین‌الملل و کمک به کشورها به خصوص کشورهای اسلامی داوطلب و منطقه در نیل به اهداف علمی
- ۶- توسعه سکوه‌های علمی و فناوری در جهت نظام ایده‌ها و نیازها «نان»، آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان «دانا» و ایجاد شناساگر دیجیتالی پژوهشگر با اختصار (ISC-ID) در راستای استقرار نظام ملی نوآوری
- ۷- گردش آزاد و تأمین اطلاعات علمی و فناوری لازم و تبادل آن‌ها بین مراکز آموزشی، پژوهشی، فناوری و نوآوری برای مأموریت‌گرایی با تأکید بر بهره‌وری، کیفیت‌گرایی و کارآمدی
- ۸- تدوین و تولید انواع نقشه علم و روند فناوری منبعت از مستندات و مدارک علمی
- ۹- کمک به دیپلماسی علمی و فناوری در سطح ملی، منطقه‌ای، کشورهای اسلامی و بین‌المللی

وظایف و اختیارات مؤسسه

- ۱- رصد و پایش علم، فناوری و نوآوری و برقراری کارگاه‌های آموزشی مرتبط در سطح ملی و بین‌المللی در راستای اهداف و وظایف «مؤسسه»
- ۲- ایجاد سامانه جامع علم‌سنجی به منظور پایش مستمر فعالیت پژوهشگران، دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری ملی و بین‌المللی در زمینه علم، فناوری و نوآوری برای

جهت‌دهی به روندها به گونه‌ای که به جامعه علمی پویا، خلاق، اخلاق‌مدار، عملگرا و تولیدکننده ثروت منتهی شود.

۳- ایجاد نظام‌های ارزیابی و رتبه‌بندی ملی و بین‌المللی در زیرگروه‌های همسانی از نهادهای مرتبط با علم، فناوری و نوآوری (دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری، نشریات، محققان و ...) و همچنین تبادل اطلاعات و تجربیات با نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی با هدف ایجاد یک نظام رتبه‌بندی متمایز که بتواند به توسعه ابعاد مختلف سنج‌های ارزیابی منجر شود.

۴- فراهم آوردن داده‌ها و اطلاعات لازم در سیاست‌گذاری آگاهانه و تصمیم‌سازی در حوزه علم، فناوری و نوآوری از طریق ایجاد زیرساخت‌های برخط با دسترسی آسان و حاوی انواع متنوعی از داده‌ها

۵- نمایه‌سازی نشریات ملی و بین‌المللی و ارزیابی کیفی آن‌ها بر اساس سیاست‌های ISC، راه‌اندازی نظام شناساگر دیجیتال (DOR) برای شناسایی اصالت فعالیت‌های پژوهشی به منظور تسهیل بازیابی و فرآیند ارزیابی آثار تولیدی محققان در دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری

۶- زمینه‌سازی جهت رعایت اخلاق پژوهشی و فناوری، پیشگیری و جلوگیری از تقلب آثار علمی

۶-۱- ایجاد بستر و سامانه مناسب برای مشابهت‌یابی (همانندجویی) مقالات نشریات و همایش‌های علمی

۷- ایجاد یا مشارکت در راه‌اندازی گنجینه‌ای متمرکز، به‌روز و متنوع از منابع و پایگاه‌های علمی تمام‌متن و برخط با استفاده از ابزارهای مختلف به گونه‌ای که بتواند انواع مختلف مدارک علمی مورد نیاز مخاطبان را به زبان‌های مختلف در کشورها به‌خصوص کشورهای اسلامی تأمین کند.

۷-۱- ایجاد بستر مناسب برای گردآوری و سازماندهی نشریات ملی و بین‌المللی با هدف فراهم‌آوری گنجینه‌ای از نشریات و متن کامل آن‌ها به صورت متمرکز

۷-۲- ایجاد خدمات آگاهی‌رسانی جاری و گزینشی در حوزه‌های علم، فناوری با هدف تقویت ارتباط علمی و پویایی بیشتر اعضای هیئت‌علمی و محققان به منظور تقویت دیپلماسی علمی و فناوری

۸- برنامه‌ریزی برای شناسایی و انتخاب محققان، نشریات و موسسات برتر در سطح ملی و بین‌المللی و اهداء جایزه ISC

- ۹- بین‌المللی‌سازی ساختار و فعالیت‌های «مؤسسه» به گونه‌ای که به تعاملات پایاپای دو و چندسویه در حوزه‌های مختلف بین مؤسسه و سایر کشورها به‌خصوص کشورهای اسلامی منجر شود.
- ۹-۱- تهیه سیاست‌ها و تدوین برنامه‌های علمی برای پیشبرد اهداف «مؤسسه» در هر یک از کشورهای هدف
- ۹-۲- به روزرسانی و بازاریابی و استفاده از خدمات و محصولات «مؤسسه» در هر یک از کشورهای هدف
- ۹-۳- ایجاد دفاتر منطقه‌ای «مؤسسه» با همکاری هر یک از کشورهای مناطق برای نیل به اهداف «مؤسسه» در انجام بخشی از فرایند کار
- ۹-۴- برقراری ارتباط با نشریات کشورهای مناطق به منظور همکاری با «مؤسسه» در نمایه‌سازی نشریات علمی معتبر
- ۹-۵- برگزاری دوره‌های پسادکتری (ملی - بین‌المللی) و کارگاه‌های آموزشی برای استفاده از خدمات و محصولات «مؤسسه» به عنوان شبکه علمی کشورها به‌خصوص کشورهای اسلامی
- ۹-۶- ایجاد و فراهم‌آوری ابزارهای مناسب و به‌روز علم‌سنجی و سنجش فناوری برای ارتقاء و پاسخگویی علمی به نیازهای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری در سطح ملی و بین‌المللی
- ۹-۷- اطلاع‌رسانی و برقراری ارتباط با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی به ویژه سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)، سازمان همکاری‌های اقتصادی (اگو) و مؤسسات وابسته به سازمان همکاری اسلامی (OIC) مانند سازمان اقتصادی هشت کشور اسلامی در حال توسعه (D8)، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی اسلامی (آیسیسکو) و کمیته دائمی همکاری‌های علمی و فناوری سازمان همکاری اسلامی (کامستک) در جهت انجام وظایف محوله
- ۱۰- مشارکت با شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) و حوزه‌های سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت امور آموزشی، پژوهشی، فناوری و نوآوری وزارت عتف در تدوین نظام‌مند و پویای اولویت‌های تحقیقاتی با دریافت نیازها و ایده‌ها
- ۱۰-۱- ایجاد بستر مناسب برای هدایت و کاربردی‌سازی پارساهای دانشجویی در راستای نیازها و مسائل کشور در سامانه «نان»
- ۱۰-۲- ایجاد بستر برای شناسایی و معرفی استعدادها و نوآوران و مبتکر جامعه در عرصه‌های علمی، فناوری و نوآوری
- ۱۰-۳- همکاری با مؤسسات، نهادها و مجامع تخصصی ملی و بین‌المللی و ایجاد ارتباط مناسب

بین استعدادها و سرمایه‌های دانشی با سازمان‌ها، دستگاه‌ها و مراکز صنعتی و اجرایی کشور ۴-۱۰- ایجاد زمینه‌های همکاری‌های علمی و فناوری با مشارکت بخش خصوصی، دولتی، علمی و صنعتی برای تعیین سیاست‌های راهبردی و انتخاب اولویت‌های نیازها در سامانه «نان» در سطح ملی و بین‌المللی

۵-۱۰- فراهم‌سازی امکان ثبت، همانندجویی و نمایه‌سازی ایده‌ها و نیازها در سامانه «نان» و تخصیص کد شناسایی دیجیتال DOR و صدور گواهینامه

۶-۱۰- تولید انواع زیرمجموعه‌های اطلاعاتی و درگاه‌های مربوط به «نان» و انجام فعالیت‌های مرتبط با اهداف «نان»

۷-۱۰- تولید انواع زیرمجموعه‌های اطلاعاتی و درگاه‌های مربوط به آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان «دانا» و ایجاد شناساگر دیجیتالی پژوهشگر با اختصار (ISC-ID)

۸-۱۰- تولید انواع زیرمجموعه‌های اطلاعاتی و درگاه‌های مربوط به نخبگان و سرآمدان علمی و فناوری

۱۱- اطلاع‌رسانی خبرهای علمی، دستاوردها، کاربردها، پژوهش‌ها، نشریات، کتاب‌ها، مقالات، اختراعات، ایده‌ها و نیازها، رتبه‌بندی در حوزه‌های مختلف و معرفی اثربخش‌ترین، پرتألیف‌ترین و پراستنادترین پژوهشگران، مخترعین، ایده‌پردازها، کارآفرینان، مؤلفان، دانشمندان و دانشگاه‌های و موسسات و پژوهشی و فناوری برتر از طریق همایش‌ها، رویدادها و بازخوردگیری و برقراری ارتباط با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی.

محل فعالیت مؤسسه

مرکز اصلی «مؤسسه» در شهر شیراز و کشور جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و غیرقابل انتقال به محل دیگری است.

ماهیت حقوقی مؤسسه

«مؤسسه» یک سازمان پژوهشی و فناوری است که دارای شخصیت حقوقی و استقلال اداری و مالی و وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

ارکان مؤسسه

الف: هیئت امناء

- ب: شورای سیاست‌گذاری و راهبری
 ج: کمیته اجرایی کشورهای اسلامی
 د: رئیس
 ه: شورای پژوهش و فناوری (شکل‌های ۱-۱ و ۱-۲).

ترکیب هیئت امناء مؤسسه

- ۱- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس هیئت امناء)
- ۲- رئیس «مؤسسه» (دبیر هیئت امناء)
- ۳- رئیس سازمان برنامه و بودجه یا نماینده وی
- ۴- چهار تا شش نفر از شخصیت‌های علمی- فرهنگی کشور برای ایفای نقش مؤثر در توسعه و پیشرفت «مؤسسه»

شورای سیاست‌گذاری و راهبری مؤسسه

- اعضای شورای سیاست‌گذاری و راهبری «مؤسسه» عبارتند از:
- ۱- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس شورا)
 - ۲- معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری یا نماینده رسمی
 - ۳- معاون پژوهشی وزرات (نایب‌رئیس شورا)
 - ۴- معاون فناوری و نوآوری وزارت
 - ۵- معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 - ۶- رئیس «مؤسسه» (دبیر شورا)
 - ۷- رئیس مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت
 - ۸- دو تن به انتخاب شورای عالی انقلاب فرهنگی
 - ۹- معاون ذیربط وزارت امور خارجه یا نماینده رسمی مرتبط
 - ۱۰- معاون ذیربط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده رسمی مرتبط
 - ۱۱- معاون ذیربط سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی یا نماینده رسمی مرتبط
 - ۱۲- نماینده سازمان کنفرانس اسلامی
 - ۱۳- رئیس دفتر منطقه‌ای آیسسکو در تهران
 - ۱۴- دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران

- ۱۵- نماینده کمیته اجرایی کشورهای اسلامی «مؤسسه»
۱۶- دو تا پنج نفر از شخصیت‌های علمی- فناوری- فرهنگی کشور برای ایفای نقش مؤثر در توسعه و پیشرفت «مؤسسه»

ترکیب کمیته اجرایی کشورهای اسلامی

- ۱- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا نماینده وزیر (رئیس)
- ۲- رئیس «مؤسسه» (دبیر)
- ۳- نماینده سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی اسلامی (آی‌سسکو)
- ۴- نماینده سازمان اقتصادی هشت کشور اسلامی در حال توسعه (D8)
- ۵- نماینده کشورهای اسلامی غرب آسیا
- ۶- نماینده کشورهای اسلامی آسیای جنوب شرقی
- ۷- نماینده کشورهای اسلامی آسیای مرکزی و منطقه قفقاز
- ۸- نماینده کشورهای اسلامی قاره آفریقا
- ۹- نماینده کشورهای عربی حوزه خلیج فارس
- ۱۰- حداقل دو نفر از نمایندگان سایر کشورهای اسلامی

ترکیب شورای پژوهشی و فناوری مؤسسه

- ۱- رئیس «مؤسسه» (رئیس شورا)
- ۲- معاون پژوهشی «مؤسسه» (دبیر شورا)
- ۳- معاون فناوری و نوآوری «مؤسسه»
- ۴- سه تا هفت تن از اعضای هیئت علمی خارج از «مؤسسه»
- ۵- یک تا چهار تن از معاونین، مدیران گروه‌های پژوهشی یا اعضای هیئت علمی داخل «مؤسسه»

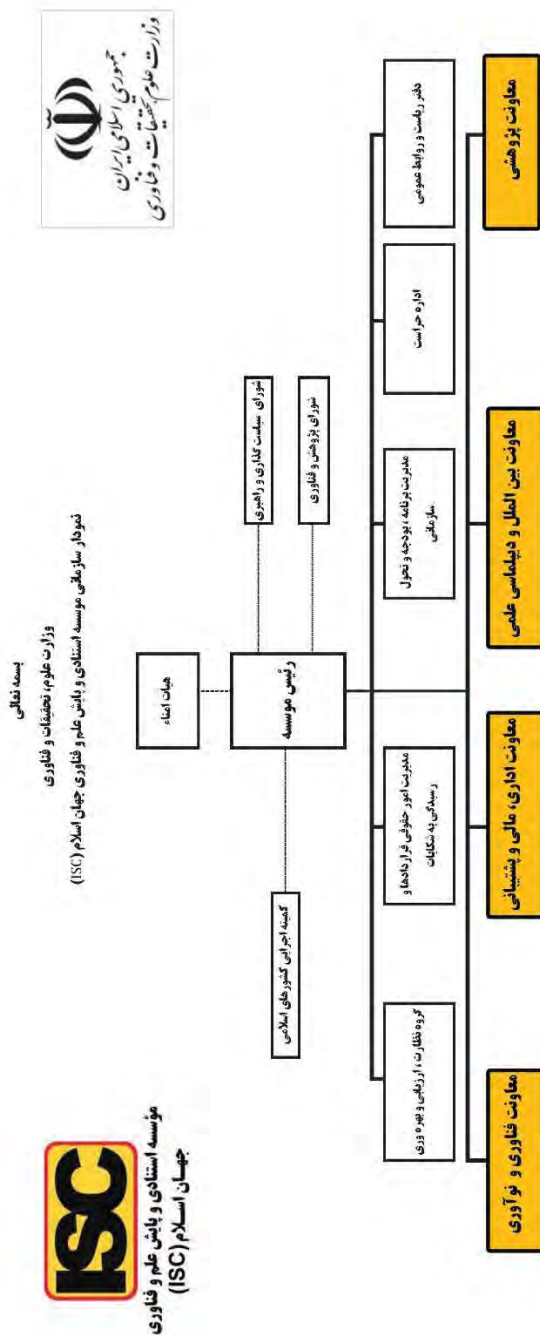
رئیس مؤسسه

رئیس «مؤسسه»، که نماینده قانونی «مؤسسه» نزد مراجع حقیقی و حقوقی است، از میان اعضای هیئت علمی کشور با انتخاب و حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برای مدت چهار سال منصوب می‌شود. انتصاب مجدد وی بلامانع است و تا زمانی که فرد جدیدی به جای وی منصوب نشده باشد

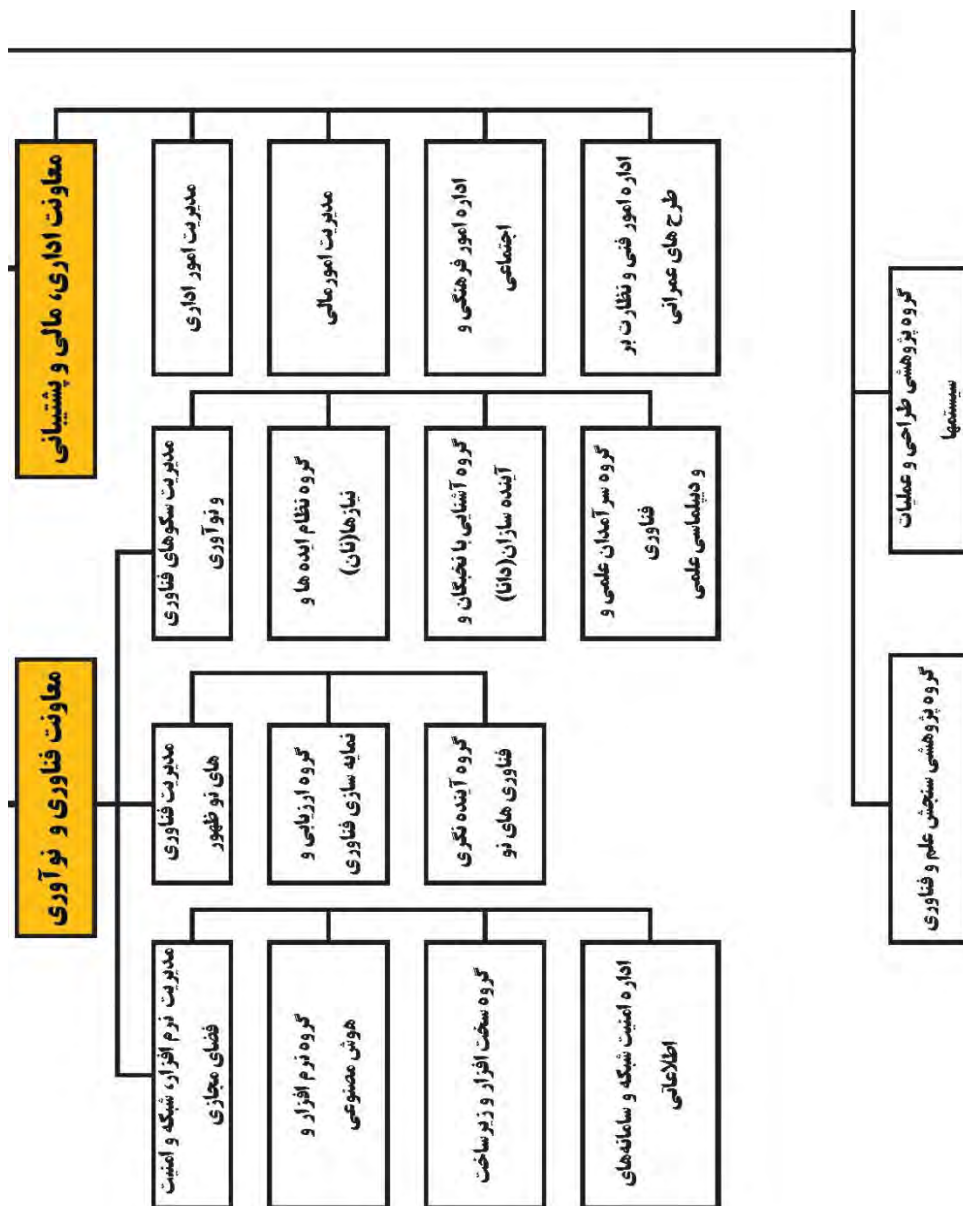
همچنان به انجام وظایف و اختیارات قانونی خود ادامه می‌دهد.

منابع مالی مؤسسه

- ۱- اعتبارات بودجه عمومی
- ۲- درآمدهای اختصاصی ناشی از فعالیت ارائه خدمات و قراردادهای «مؤسسه» در سطح ملی و بین‌المللی
- ۳- حق عضویت از سایر کشورها، دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و مجامع علمی خصوصی و دولتی
- ۴- کمک‌های دریافتی از وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مرتبط
- ۵- هدایا و کمک‌های دریافتی از اشخاص حقیقی و حقوقی
- ۶- هدایا و کمک‌های دریافتی از سازمان‌های بین‌المللی
- ۷- کمک صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور

شکل ۱-۱- نمودار سازمانی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)

شکل ۱-۲- ساختار و تشکیلات معاونت‌های مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام (ISC)

ماهنگار فعالیت‌های مؤسسه

برخی از فعالیت‌های مؤسسه ISC به صورت برونداد به اطلاع دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در دو قالب گزارش‌ها و دستاوردها رسانده می‌شود. ماهنگار این فعالیت‌ها در جدول‌های ۱ و ۲ نشان داده شده است.

جدول ۱. ماهنگار دستاوردهای مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)

فصل	عنوان	ماه
بهار	پژوهشگران پراستناد پایگاه ISC بر اساس نشریات ایرانی حوزه ی علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری	فروردین
	رتبه بندی موضوعی دانشگاه‌های جهان	خرداد
تابستان	رتبه بندی دانشگاه‌های عضو دی هشت	مرداد
	رتبه بندی نشریات وزارت عتف	مرداد
	رتبه بندی دانشگاه‌های ایران	شهریور
پاییز	رتبه بندی موسسات پژوهشی ایران	مهر
	بهره وری دانشگاه‌های کشور در تولید مقالات علمی بین المللی بر مبنای چند شاخص کمی و کیفی	آبان
	بهره وری دانشگاه‌های کشور در تولید مقالات علمی نمایه شده در پایگاه ISC	آبان
	بهره وری مؤسسات پژوهشی کشور در تولید مقالات علمی نمایه شده در پایگاه‌های ISC و WoS	آذر
	روش شناسایی و معرفی پژوهشگران پر استناد برتر در مراجع بین المللی	آذر
زمستان	رتبه بندی دانشگاه‌های جهان	دی
	رتبه بندی دانشگاه‌های کشورهای جهان اسلام	بهمن
	اعلام ضریب تاثیر و چارک بندی نشریات	اسفند
مستمر	تکمیل و توسعه پایگاه‌های اطلاعاتی و استنادی مؤسسه	

جدول ۲. ماه نگار گزارش‌های مؤسسه استنادی و پیش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)

فصل	عنوان	ماه
بهار	رتبه بندی تایمز آسیایی	اردیبهشت
	رتبه بندی لایدن جهانی	اردیبهشت
	رتبه بندی تایمز جوان	خرداد
	رتبه بندی کیو اس جهانی	خرداد
تابستان	رتبه بندی شانگهای موضوعی	تیر
	رتبه بندی شانگهای جهانی	مرداد
	رتبه بندی تایمز جهانی	شهریور
پاییز	رتبه بندی تایمز موضوعی	آبان
	رتبه بندی کیو اس آسیایی	آبان
	پژوهشگران ایرانی پر استناد یک درصد برتر دنیا	آبان
	جایگاه ممتاز علمی جمهوری اسلامی ایران در بین ۵۷ کشور اسلامی در ۱۰ سال اخیر	آذر
	مرجعیت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری جمهوری اسلامی ایران در سطح جهان	آذر
	پژوهشگران ایرانی پر استناد دو درصد برتر دنیا	آذر
	پژوهشگران ایرانی پر استناد یک دهم درصد برتر دنیا	آذر
زمستان	بانوان پژوهشگر ایرانی پر استناد برتر دنیا	دی
	رتبه بندی کیو اس موضوعی	اسفند

فصل دوم

معرفی پایگاه‌های علمی ISC

مقدمه

مؤسسه ISC در راستای تحقق اهداف متعالی و انجام رسالت خود در حمایت از آموزش و پژوهش و دسترس‌پذیری منابع اطلاعاتی و دانشی چندزبانه علمی و فنی در سطح ایران و منطقه به گزینش، گردآوری و سازماندهی دانش مکتوب داخلی و منطقه‌ای در حوزه علوم و فنون اقدام کرده است. پایگاه‌های اطلاعاتی این مؤسسه، حوزه‌های موضوعی گوناگونی را پوشش می‌دهند. این پایگاه‌ها جستجو و بازیابی نشریات فارسی و غیرفارسی، مقالات فارسی و غیرفارسی، کتاب‌های فارسی و غیرفارسی، طرح‌های پژوهشی کاربردی و ... را میسر می‌سازند^۱ (شکل ۲-۱). همچنین، پایگاه‌های علمی دیگری با اهدافی مانند ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات و همچنین تحلیل استنادی مدارک در مؤسسه ISC ایجاد شده‌اند. در ادامه به معرفی اهم این پایگاه‌ها پرداخته می‌شود.

1. https://search.ricest.ac.ir/Inventory/index_10702.htm

فهرست مدارک
مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری

ورود به موتور جستجو پیشرفته

1284674	مقالات فارسی
327709	مقاله کنفرانس ها
2725617	مقالات لاتین
3808965	مقالات لاتین فنی مهندسی
94713	مقالات عربی
58790	مقاله روزنامه
19263	کتاب های فارسی
12117	کتاب های لاتین
3834	کتاب های عربی
53841	کتاب های الکترونیکی
3070	نشریات فارسی
1670	نشریات عربی
6419	نشریات لاتین
5093	مجموعه مقالات کنفرانسها
72523	پایان نامه های فارسی
4715	پایان نامه های تمام متن فارسی
34578	پایان نامه های لاتین
381	پایان نامه های تمام متن لاتین
36182	طرح پژوهشی
2023	طرح پژوهشی تمام متن
15079	گزارش
1313	کاتالوگ
5182	خبرنامه
44796	مقالات سایر زبانها
138	کتابهای سایر زبانها
845	نشریات سایر زبانها
1745	نسخ خطی
791	کتابهای لاتین نویسندگان ایرانی

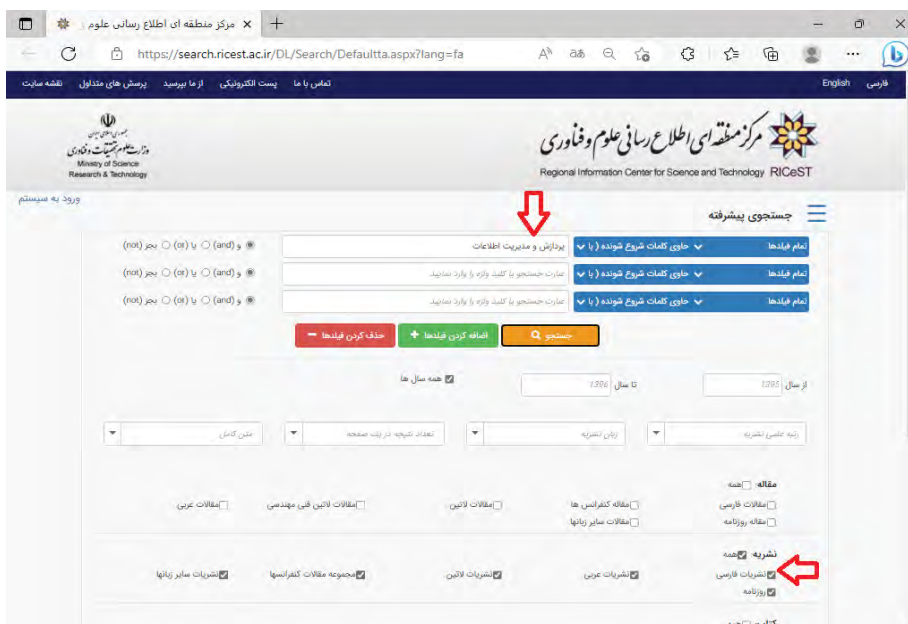
شکل ۲-۱- نمایشی از پایگاه‌های اطلاعاتی ISC

۱. پایگاه نشریات فارسی

پایگاه نشریات فارسی بیش از ۳۰۰۰ عنوان نشریه فارسی (در ۱۳۹۰۰۰ شمارگان) را گردآوری و نمایه‌سازی کرده است. امکانات این پایگاه عبارت است از:

- دسترسی به مجموعه مقالات تمام‌متن نشریات فارسی؛
 - مشاهده رایگان فهرست مندرجات نشریات؛
 - مشاهده آرشیو نشریات؛
 - مشاهده صفحه کامل اطلاعات کتابشناختی نشریه و وضعیت اعتبار هر نشریه.
- در پایگاه اطلاعاتی نشریات الکترونیکی امکان دسترسی به فهرست الفبایی نشریات برای کاربران نیز وجود دارد که جستجو و بازیابی اطلاعات مورد نیاز را تسهیل می‌کند. علاوه بر این، کاربران می‌توانند در بخش جستجوی پیشرفته، پس از انتخاب گزینه «نشریات فارسی» به عنوان نوع مدرک،

اقدام به درج نام نشریه در کادر جستجو نموده و اطلاعات آن را بازبایی نمایند (شکل ۲-۲).

شکل ۲-۲- نمایی از جستجوی پیشرفته پایگاه نشریات فارسی

۲. پایگاه نشریات غیر فارسی

پایگاه نشریات غیرفارسی بیش از ۸۰۰۰ عنوان نشریه به زبان‌های انگلیسی، عربی و فرانسوی را دربرمی‌گیرد. پوشش موضوعی و زبانی گسترده این پایگاه، بسیاری از نیازهای داخلی، منطقه‌ای و حتی فرامنطقه‌ای کاربران را برطرف می‌نماید. کاربران می‌توانند با وارد کردن کلیدواژه‌های مدنظر خود در قسمت جستجو و ورود به نظام جامع کتابخانه دیجیتال مؤسسه به اطلاعات مورد نظر خود دست یابند.

۳. پایگاه مقالات فارسی

پایگاه مقالات فارسی مؤسسه ISC نخستین پایگاه اطلاعاتی است که از ابتدای تأسیس مؤسسه ایجاد شده است و مجموعه‌ای غنی از مقالات تمام‌متن بسیاری از نشریات علمی و غیرعلمی را شامل می‌شود. این پایگاه با پوشش ۱,۲۸۴,۷۰۳ مقاله فارسی منتشر شده در نشریات فارسی، امکان جستجوی کلیدواژه‌ای در فیلدهای مختلف، جستجو از طریق نام نویسنده، وابستگی سازمانی،

جستجوی پیشرفته و ... را فراهم می‌آورد.

۴. پایگاه مقالات غیرفارسی

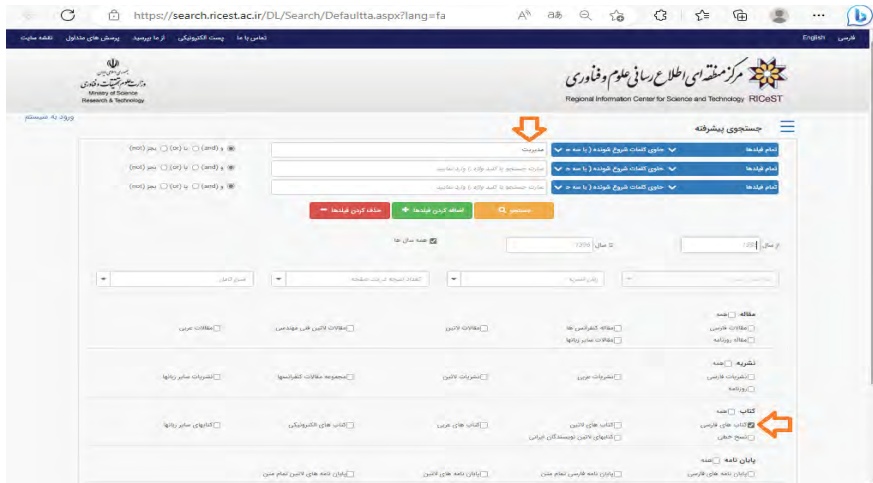
این پایگاه، متن کامل مقالات غیرفارسی به زبان‌های انگلیسی، عربی، فرانسه و ... را دربردارد. محتوای ارزشمند و علمی مقالات موجود در این پایگاه، به ویژه در هنگامی که دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی بین‌المللی امکان‌پذیر نباشد، می‌تواند نیازهای اطلاعاتی بسیاری از پژوهشگران کشور و منطقه را برآورده کند.

۵. پایگاه مقالات کنفرانس‌ها (مجموعه مقالات کنفرانس‌ها)

مقالات کنفرانس‌های معتبر ملی و بین‌المللی یکی از مهم‌ترین منابع علمی و معتبر در جهت رفع نیازهای اطلاعاتی پژوهشگران است. مؤسسه ISC با طراحی و ایجاد پایگاه کنفرانس‌های معتبر، مجموعه‌ای جامع از مقالات کنفرانس‌های علمی معتبر را که در سطح ملی و بین‌المللی در کشور برگزار شده‌اند گردآوری و سازماندهی می‌نماید و برای جستجو و بازیابی در دسترس کاربران قرار می‌دهد.

۶. پایگاه کتاب‌های فارسی

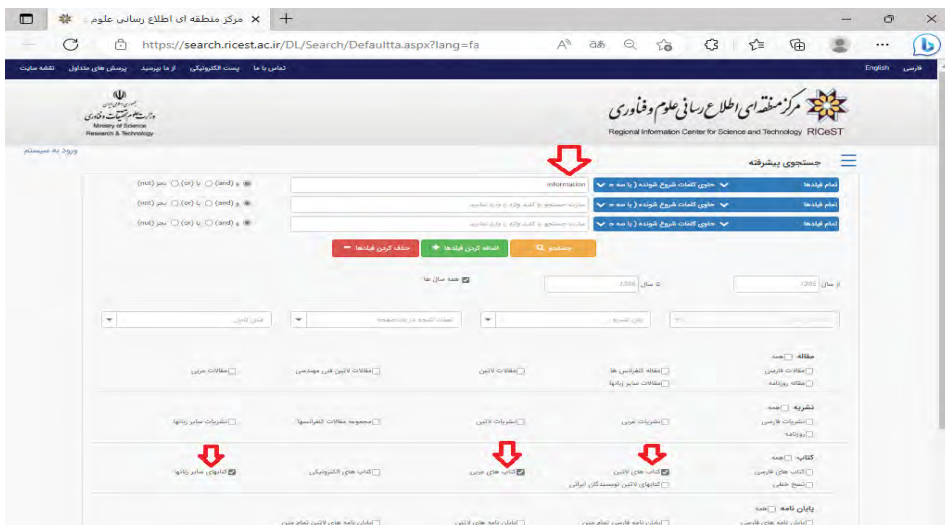
پایگاه کتاب‌های فارسی شامل اطلاعات کتابشناختی بیش از ۱۹۰۰۰ عنوان کتاب (بیش از ۲۷۰۰۰ نسخه) در حوزه‌های علوم پایه، فنی-مهندسی، علوم انسانی، علوم کشاورزی و تعداد محدودی علوم پزشکی است که برخی از آن‌ها دارای فایل تمام‌متن و قابل تورق و مشاهده توسط کاربران می‌باشد. این کتاب‌ها قابل امانت به کاربران حضوری مؤسسه نیز می‌باشند. جستجو در این پایگاه با انتخاب نام پایگاه «کتاب‌های فارسی» از فهرست پایگاه‌ها و وارد نمودن عبارت جستجو، امکان‌پذیر است (شکل ۲-۳).

شکل ۲-۳- نمایی از جستجوی پیشرفته پایگاه کتاب‌های فارسی

۴. پایگاه کتاب‌های لاتین، عربی و سایر زبان‌ها

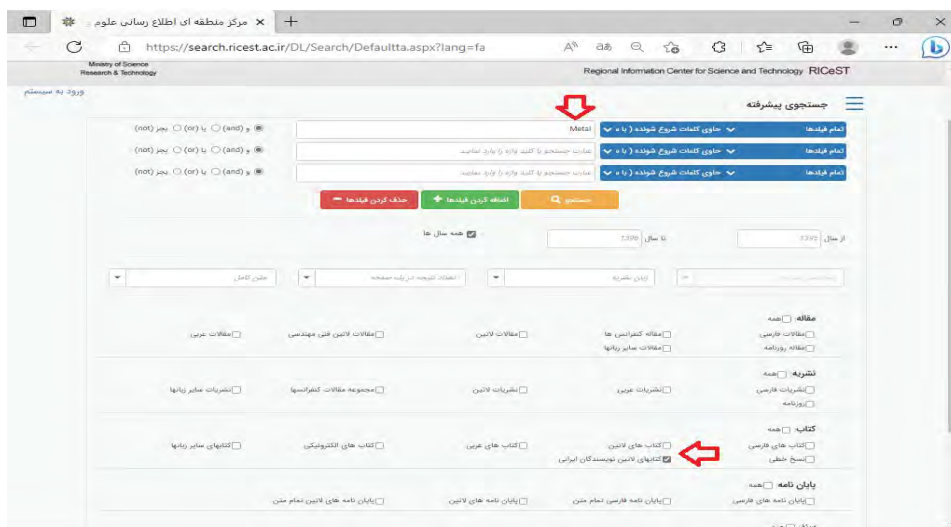
اطلاعات کتابشناختی کتاب‌های غیرفارسی سازماندهی شده توسط مؤسسه ISC نیز در پایگاه‌هایی مجزا به نام‌های پایگاه اطلاعاتی «کتاب‌های لاتین»، «کتاب‌های عربی» و «کتاب‌های سایر زبان‌ها» وجود دارند. این کتاب‌ها نیز قابل استفاده و امانت به کاربران حضوری مؤسسه می‌باشند. جستجو در این پایگاه نیز از طریق انتخاب نام پایگاه از فهرست پایگاه‌ها و درج عبارت جستجو صورت می‌گیرد (شکل ۲-۴).

شکل ۲-۴- نمایی از جستجوی پیشرفته پایگاه کتاب‌های لاتین، عربی و سایر زبان‌ها

۸. پایگاه کتاب‌های غیرفارسی نویسندگان ایرانی

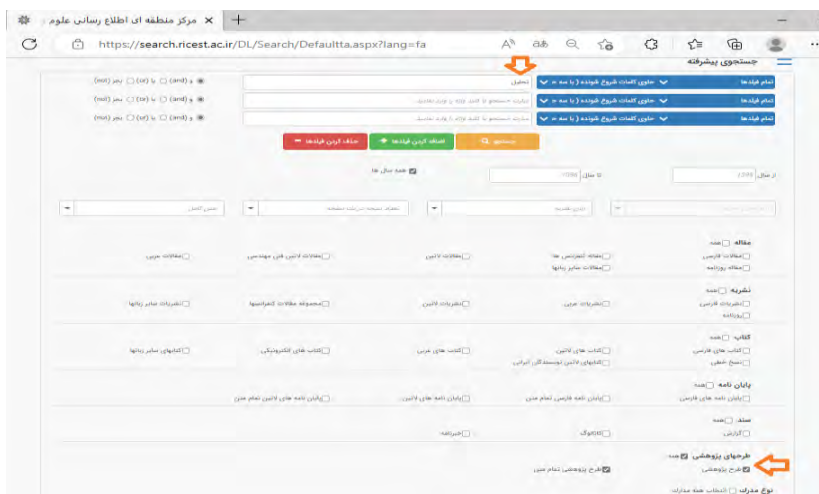
تاکنون کتاب‌های متعددی به زبان‌ها و در حوزه‌های موضوعی گوناگون توسط پژوهشگران کشور منتشر شده است. انتشار پراکنده این کتاب‌ها توسط ناشران برجسته ملی و بین‌المللی و نبود پایگاهی جامع از این کتاب‌ها، مؤسسه ISC را بر آن داشت تا در راستای تحقق اهداف و رسالت‌های خود در پشتیبانی از پژوهش و ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی مورد نیاز پژوهشگران، اقدام به ایجاد پایگاهی از کتاب‌های غیرفارسی منتشر شده توسط پژوهشگران ایرانی نماید. از این رو، در سال ۱۴۰۱ این پایگاه توسط مؤسسه ISC ایجاد گردید. تاکنون اطلاعات کتابشناختی بیش از ۹۰۰ عنوان کتاب در این پایگاه ثبت شده است. کاربران می‌توانند با انتخاب نام پایگاه از فهرست پایگاه‌ها و درج عبارت جستجو، به محتوای این پایگاه به صورت حضوری و غیرحضوری دست یابند (شکل ۲-۵).

شکل ۲-۵- نمایی از جستجوی پیشرفته پایگاه کتاب‌های غیرفارسی نویسندگان ایرانی

۹. پایگاه طرح‌های پژوهشی

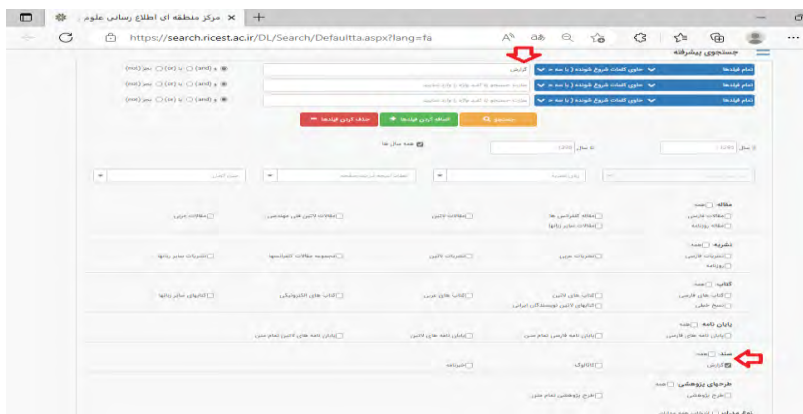
از آنجا که محتوای اطلاعاتی طرح‌های پژوهشی یکی از مهم‌ترین منابع اطلاعاتی پژوهشگران به شمار می‌آیند، ساماندهی آن‌ها در قالب پایگاه‌های اطلاعاتی به عنوان یکی از اهداف و رسالت‌های مؤسسه ISC در نظر گرفته شده است. از این رو، پایگاهی تحت عنوان «پایگاه طرح‌های پژوهشی» در موسسه گردآوری و سازماندهی شده است (شکل ۲-۶).

شکل ۲-۶- نمایی از جستجوی پیشرفته پایگاه طرح‌های پژوهشی

۱۰. پایگاه گزارشات

«پایگاه گزارشات» به گردآوری، سازماندهی و نمایه‌سازی انواع گزارشات (همانند گزارشات کارشناسی مجلس شورای اسلامی و ...) تدوین شده در سازمان‌های مختلف کشور می‌پردازد. محتوای این گزارشات، شامل اطلاعات کتابشناختی و متن کامل است. جستجو در این پایگاه از طریق انتخاب نام پایگاه از فهرست پایگاه‌ها و درج عبارت جستجو، امکان‌پذیر است (شکل ۲-۷).

شکل ۲-۷- نمایی از جستجوی پیشرفته پایگاه گزارشات

۱۱. پایگاه نسخ خطی

با توجه به نقش بی‌بدیل نسخ خطی به‌عنوان بخشی از میراث مکتوب در شناسایی فرهنگ، تمدن و علوم، مؤسسه ISC اقدام به به طراحی پایگاهی با عنوان «پایگاه جامع میراث مکتوب علوم و فنون»

۱۲. سامانه نشریات علمی (JCR)

سامانه نشریات علمی (JCR) به بررسی، ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات معتبر می‌پردازد. هدف از این سامانه، آگاهی‌بخشی درباره میزان اثرگذاری و جایگاه هر نشریه در مجموعه نشریات نمایه شده در ISC است. این سامانه به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی در دسترس است.^۱ در صفحه اصلی سامانه (شکل ۲-۱۰)، اطلاعات کلیه نشریات موجود در ISC نمایش داده می‌شود. این اطلاعات عبارتند از عنوان، سال استناد، ضریب تأثیر، شاخص آنی، استناد تجمعی، تعداد مقالات و سطح‌بندی نشریات. در بخش «جزئیات» نیز اطلاعات تفصیلی در مورد هر نشریه از جمله وضعیت نشریه، نشریات استناد شونده، نشریات استنادکننده، نیم عمر استنادها به نشریه، نیم عمر استنادها در نشریه و اطلاعات نشریه در اختیار کاربران قرار می‌گیرد (شکل ۲-۱۱).

رتبه	عنوان	سال	ضریب تأثیر	ضریب تأثیر آنی	استناد تجمعی	مقالات	نوع نشریات
۱	آب و توسعه پایدار	۱۳۹۹	۰.۲۰۳	۰.۱۰۰	۷۳	۲۲	مجلات
۲	آب و خاک	۱۳۹۹	۰.۳۶۸	۰.۱۵۴	۳۸۷	۹۳	مجلات
۳	آب و فاضلاب	۱۳۹۹	۰.۲۷۳	۰.۱۲۶	۱۴۴	۷۶	مجلات
۴	انکاز و خلاصیت در علوم انسانی	۱۳۹۹	۰.۱۷۸	۰.۰۸۷	۳۰۴	۲۶	مجلات
۵	آبزیان زمینی	۱۳۹۹	۰.۲۱۳	۰.۱۰۰	۲۲	۲۴	مجلات
۶	آبپاری و انعکشی ایران	۱۳۹۹	۰.۲۶۰	۰.۱۰۰	۲۴۷	۱۸۰	مجلات
۷	آب‌سنجی‌های ایران	۱۳۹۹	۰.۱۰۰	۰.۰۰۰	۶۲	۲۸	مجلات
۸	اخلاق	۱۳۹۹	۰.۱۰۰	۰.۰۰۰	۳۹	۲۶	مجلات
۹	اخلاق پزشکی	۱۳۹۹	۰.۱۰۰	۰.۰۰۰	۵۴	-	مجلات

شکل ۲-۱۰- نمای کلی سامانه نشریات علمی (JCR)

- وضعیت نشریه: این بخش اطلاعاتی نظیر سال، ضریب تأثیر، درصد خوداستنادی، موضوع سطح کلان، میانگین ضریب تأثیر در موضوع سطح کلان، موضوع سطح میانی و میانگین ضریب تأثیر

1. <https://jcr.isc.ac>

در موضوع سطح میانی را برای هر نشریه در برمی‌گیرد. علاوه بر این، نشریات بر حسب میزان اثرگذاری علمی آن‌ها در گروه‌هایی از جمله چارک اول تا چهارم، نشریات فاقد ضریب تاثیر و نشریاتی که امکان محاسبه ضریب تاثیر برای آن‌ها وجود ندارد دسته‌بندی می‌شوند (جدول ۲-۱). همچنین، مقدار ضریب تاثیر بر اساس سال‌های گوناگون به صورت نمودار نمایش داده می‌شود. نموداری بر اساس هر سال و رشته‌های موجود برای نشریه نیز، چارک و مقدار ضریب تاثیر را نمایش می‌دهد.

جدول ۲-۱- دسته‌بندی نشریات به لحاظ میزان اثرگذاری

نام دسته‌بندی	نماد	توضیح
Q1	Q1	چارک اول در سطح میانی
Q2	Q2	چارک دوم در سطح میانی
Q3	Q3	چارک سوم در سطح میانی
Q4	Q4	چارک چهارم در سطح میانی
فاقد ضریب تاثیر		نشریات دارای ضریب تاثیر صفر
N/A	N/A	آرشیو نشریه تکمیل نیست یا دوره انتشار از سال مورد نظر استناد کوچکتر است.

- **نشریات استناد شونده:** عناوین نشریات استنادشونده در نشریه مورد بررسی به همراه استنادهای آن‌ها در هر سال در این بخش نمایش داده می‌شود.
- **نشریات استنادکننده:** در این بخش، جدولی از اطلاعات نشریات استنادکننده به نشریه مورد بررسی نمایش داده می‌شود.
- **نیم‌عمر استنادها به نشریه:** در این بخش، تعداد سال‌هایی که ۵۰٪ یا قبل از ۵۰٪ استنادها به نشریه را شامل شده‌اند، نشان می‌دهد.
- **نیم‌عمر استنادها در نشریه:** این بخش نیز، تعداد سال‌هایی که ۵۰٪ یا قبل از ۵۰٪ ارجاعات نشریه را شامل شده‌اند، نمایش می‌دهد.
- **اطلاعات نشریه:** اطلاعاتی نظیر عنوان، شاپا، شاپای الکترونیکی، موضوع (سطح کلان، میانی و خرد)، کشور، نام ناشر، نشانی ناشر، نشانی وب‌سایت و پست الکترونیکی برای نشریه مورد نظر نمایش داده می‌شود (شکل ۲-۱۱).

ردیف	عنوان نشریه	ضریب تاثیر	موضوع	سال
۱	علوم اجتماعی	۰.۲۵۸	علوم اجتماعی	۱۳۹۹
۲	علوم فیزیکی	۰.۲۰۶	علوم فیزیکی	۱۳۹۸
۳	علوم زمین و علوم سیاره‌ای	۰.۲۰۶	علوم زمین و علوم سیاره‌ای	۱۳۹۷
۴	علوم اجتماعی	۰.۲۲۹	علوم اجتماعی	۱۳۹۶
۵	علوم فیزیکی	۰.۱۸۲	علوم فیزیکی	۱۳۹۵
۶	علوم فیزیکی	۰.۱۹۲	علوم فیزیکی	۱۳۹۴
۷	علوم اجتماعی	۰.۲۵۵	علوم اجتماعی	۱۳۹۳
۸	مهندسی و فناوری کشاورزی	۰.۱۲۳	مهندسی و فناوری کشاورزی	۱۳۹۲
۹	مهندسی کشاورزی	۰.۱۰۷	مهندسی کشاورزی	۱۳۹۱

شکل ۲-۱۱- اطلاعات تفصیلی هر نشریه

در صفحه اصلی، امکان جستجوی نشریات بر اساس فیلدهای گوناگون شامل عنوان یا شاپای نشریه، کشور، موضوعات (سطح کلان، میانی و خرد)، ناشر، کشور و سال وجود دارد. فیلدهای کشور، موضوعات (سطح کلان، میانی و خرد)، و ناشر به صورت یک فهرست کشویی چندانتخابی هستند و کاربران می‌توانند همزمان چند گزینه را جستجو کنند. علاوه بر این، امکان دانلود نتایج حاصل از این بخش در قالب فایل اکسل نیز فراهم گردیده است.

۱۳. نمایه استنادی علوم ایران (SCI)

نمایه استنادی علوم ایران با سنجش ارتباط مقاله‌ها با یکدیگر، به ردیابی و شناسایی تحولات اندیشه‌ها، روش‌ها و ابزارهای یک مقاله در مقالاتی که پیش از این منتشر شده‌اند می‌پردازد. بدین ترتیب، مهمترین مقالاتی را که به موضوع یا موضوعات مشخص پرداخته‌اند مورد شناسایی قرار می‌گیرند. این پایگاه با ارائه اطلاعات کتابشناختی نشریات و نویسندگان استناددهنده و مورد استناد می‌تواند نقش موثری در ترسیم ساختار علم جهان اسلام و بررسی‌های همه‌جانبه در حوزه‌های مختلف

در سطح کشور به همراه داشته باشد. این پایگاه کاربردهای گوناگونی همچون آشکارسازی الگوها و جریان‌های علمی، حوزه‌های نوظهور، شناسایی محققان، موسسات و نشریات پیشرو، دانشمندان هسته، مقالات پراستناد و موضوعات موثر و برتر در هر حوزه علمی، سهم هر یک از رشته‌های موضوعی در تولیدات علمی دانشگاه‌ها، موسسات و دانشمندان همکاری‌کننده در تولید علم در داخل و خارج از کشور و تعیین میزان اثرگذاری رشته‌ها بر یکدیگر دارد. این محصول که به زبان فارسی، انگلیسی و عربی طراحی شده است، امکان جستجو بر اساس نام نویسنده، منبع، نشانی، عنوان و تعداد مقالات را فراهم آورده و نمودار کامل نتایج، مدارک و اطلاعات جامع کتابشناختی را ارائه می‌نماید^۱ (شکل ۲-۱۲).

The screenshot displays the ISC website interface. At the top, there is a navigation bar with the ISC logo and the title 'نمایه استنادی علوم ایران'. Below this, there are several tabs: 'جستجو', 'جستجوی پیشرفته', 'تاریخچه جستجو', and 'اقلام علامت‌گذاری شده'. The main content area shows search results for 'نتایج 1 - 10 از تعداد 722 برای سلول بنیادی از ابتدا تاکنون'. The results are listed in a table with columns for 'مرتب سازی بر اساس:', 'رابطه', 'جدیدترین مقالات', 'پر استنادترین', 'مقالات گذشته', and 'ارجاعات'. Three results are visible:

- 1** بررسی مقایسه ای سلول های بنیادی جریبی از بیت با سلول های بنیادی مز انشیمی مغز استخوان و سلول های بنیادی چربی شکمی در انسان
برادران رفیعی علیرضا، رضایی طاویرانی مصطفی، حیدری کتل سعید، روشندل دانیال
...
مجله چشم پزشکی بنیاد - 1394 - دوره : 21 - شماره : 1 - صفحه 16-26
- 2** جداسازی سلول های بنیادی مز انشیمال یافت اندم متز نیال و بررسی بیان مارکر های اختصاصی سلول های بنیادی در فیاف با سلول های بنیادی مز انشیمی مغز استخوان
حیدری کتل سعید، رضایی طاویرانی مصطفی، آی جعفر، سلیمانی مسعود، قنبری زینب، برادران رفیعی علیرضا
Abstract Background and Objectives Stem cells are undifferentiated cells able to self-renew as well as to produce more differentiated daughter cells. In this study, stem cells were isolated from the endometrium and were then compared with the mesenchymal stem cells for their nature to be ... determined. Ma
...
خون - 1393 - دوره : 11 - شماره : 4 - صفحه: 295-305
- 3** کشت آز مایشگاهی سلول های بنیادی لیمفال : بزرگترین از سلول های بنیادی سو ماتیک خون بندناف به عنوان لایه حمایت کننده از سلول های بنیادی لیمفال
برادران رفیعی علیرضا، ربیعی لسانی رضا، حیدری کتل سعید
هدف: معرفی لایه تخنیه کننده نوینی با منشا انسانی به منظور تسهیل کشت سلول های بنیادی. روش پژوهش: سلول های بنیادی سو ماتیک خون بندناف از مادران با دوران کامل بارداری جداسازی شد. بیان نشانگر های سطحی سلول بنیادی نظیر CD105, CD90, CD73, CD44, CD34, CD45 با روش فلو سیومتری بررسی شدند. سلول های بنیادی لیمفال بر ...
...
مجله چشم پزشکی بنیاد - 1393 - دوره : 19 - شماره : 4 - صفحه 337-351

شکل ۲-۱۲- نمایی از نمایه استنادی علوم ایران (SCI)

1. <https://sci.isc.ac/advancedSearch.aspx>

۱۴. فهرست مندرجات فارسی

فهرست مندرجات فارسی، امکان دسترسی به مجموعه‌ای از نشریات علمی را به زبان فارسی، عربی و انگلیسی فراهم آورده است. این محصول، برگرفته از نمایه استنادی علوم بوده و با استفاده از آن می‌توان نشریات را بر اساس عنوان و حوزه موضوعی جستجو نمود و به اطلاعاتی مانند ناشر، شاپا، نشانی، وبسایت، دوره‌ها و شماره‌های گوناگون هر نشریه دست یافت. این محصول موتور جستجوی جامعی برای پاسخگویی به نیازهای تحقیقاتی محققان دانشگاه‌ها و آگاهی از آخرین تحقیقات منتشر شده در نشریات معتبر و دسترسی به اطلاعات کامل کتابشناختی نشریات ایجاد کرده است. فراهم آوردن امکان دسترسی به مجموعه گسترده‌ای از نشریات از طریق یک موتور جستجوی واحد و همچنین جستجو بر حسب حوزه موضوعی و ارائه دسترسی به اطلاعات کامل کتابشناختی هر نشریه از اهداف مهم این سامانه به شمار می‌رود^۱ (شکل ۲-۱۳).

شکل ۲-۱۳- نمایی از فهرست مندرجات فارسی

فصل سوم

ارزیابی و نمایه‌سازی نشریات

مقدمه

گروه «ارزیابی و اعتبارسنجی نشریات» با رصد و اعتبارسنجی انتشارات علمی ایران و دیگر کشورهای اسلامی، به شناسایی نشریات علمی معتبر ملی و بین‌المللی منتشر شده در کشورهای اسلامی می‌پردازد. بدین منظور، سردبیران یا مدیران مسئول نشریات می‌توانند درخواست ارزیابی نشریه خود را از طریق ایمیل journals@isc.ac به گروه ارائه نمایند. هر نشریه برای ورود به فرایند ارزیابی، باید کلیه شرایط ذیل را دارا باشد و در صورت عدم احراز یکی از شرایط، به فرایند ارزیابی ورود پیدا نمی‌کند.

شرایط ورود به فرایند ارزیابی

۱. برخورداری از شماره شاپا؛
۲. برخورداری از وبسایت مستقل و جامع که دربرگیرنده کلیه اطلاعات نشریه (از جمله نام ناشر، راه ارتباطی (ایمیل یا تلفن) باشد؛
۳. برخورداری از حداقل دو سال سابقه انتشار؛
۴. انتشار حداقل ۶ مقاله در هر شماره و ۲۴ مقاله در سال؛
۵. انتشار بهنگام و منظم مطابق با دوره انتشاراتی نشریه؛
۶. پایبندی به یک روش استناددهی استاندارد و ثابت در مقالات و درج کد DOI و یا DOR برای ارجاعات هر مقاله؛
۷. برخورداری از حداقل ۷ عضو گروه دبیران؛
۸. امکان دسترسی آزاد به مقالات برای ISC؛

۹. اختصاص حداکثر ده درصد مقالات به اعضای گروه دبیران، مدیرمسئول و سردبیر در یکسال اخیر؛
۱۰. اختصاص حداکثر ۲۵ درصد وابستگی سازمانی مقالات به ناشر/ صاحب امتیاز؛
۱۱. تصریح فرایند داوری علمی؛
۱۲. تصریح سیاست نشریه در مبارزه با سرقت علمی؛
۱۳. تبعیت از اصول اخلاق نشر علمی.

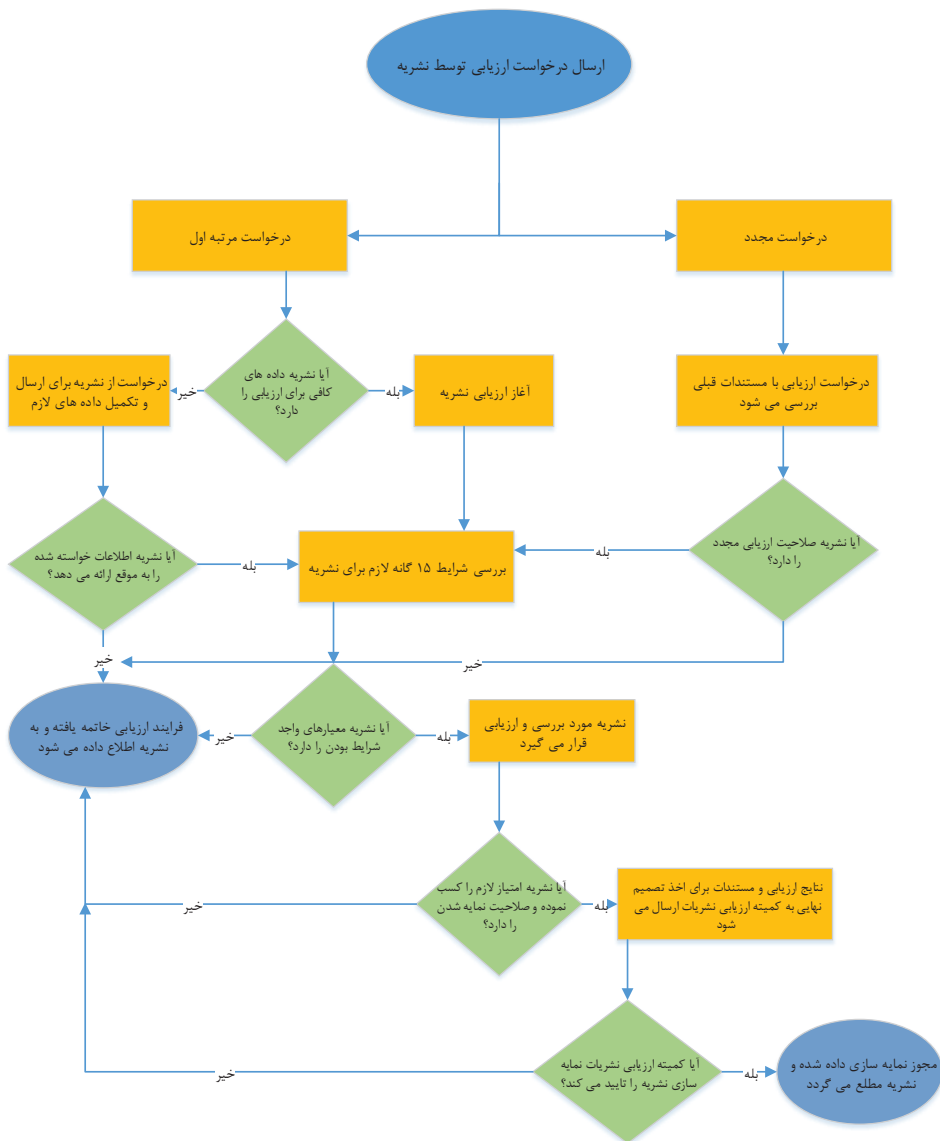
چنانچه نشریه از برخی شرایط اولیه پیشگفته برخوردار نباشد یا داده‌های آن ناقص باشد، به مجله برای تکمیل داده‌ها و اصلاح آن شرط/ شرایط و ارسال مجدد درخواست ارزیابی بازخورد داده می‌شود. بدیهی است در خصوص شرایطی همانند بندهای ۹ و ۱۰، ارسال درخواست مجدد پس از انتشار شماره‌های جدید نشریه با رعایت شرایط مربوطه امکان‌پذیر است.

پس از اطمینان از احراز کلیه شرایط، نشریه وارد فرایند ارزیابی می‌گردد و متناسب با معیارهای ارزیابی نشریات مندرج در جدول ۱-۳ بررسی و در صورت کسب امتیاز لازم جهت تصمیم‌گیری در دستور کار کارگروه ارزیابی قرار می‌گیرد. همچنین، در مواردی، به تشخیص کارگروه، نشریه جهت بررسی دقیق‌تر به داوران متخصص موضوعی ارجاع خواهد شد. از آنجا که معیار «گروه ارزیابی و اعتبارسنجی نشریات»، وبگاه نشریه است، ضروری است کلیه اطلاعات و الزامات مورد نیاز جهت ارزیابی در وبگاه نشریه قابل رویت باشد.

جدول ۱-۳-۱- معیارهای ارزیابی نشریات جهت ورود به فهرست اولیه ISC

سقف امتیاز	معیار
۱۰	اعتبار علمی ناشر
۱۰	اعتبار علمی نشریه
۱۵	تمرکز موضوعی
۱۰	انتشار منظم
۱۵	پراکندگی جغرافیایی و سازمانی اعضای گروه دبیران
۵	مرتب‌بندی علمی اعضای گروه دبیران
۱۵	پراکندگی جغرافیایی و سازمانی نویسندگان
۱۰	اطلاعات کامل کتاب‌شناختی و وابستگی سازمانی نویسندگان
۱۰	برخط بودن محتوا و دارا بودن اطلاعات تماس
۱۰۰	جمع

چنانچه نشریه در فرایند ارزیابی موفق به کسب حداقل امتیاز لازم نگردد، نشریه می‌تواند نسبت به رفع نواقص اقدام کند و پس از انتشار حداقل سه شماره، یا گذشت یکسال از زمان آخرین ارزیابی مجدداً درخواست خود را ارائه نماید. در صورت کسب امتیاز لازم و تأیید کارگروه، گواهی مشروط یکساله یا تأیید دوساله صادر می‌گردد و نشریه در فهرست نشریات اولیه ISC قرار می‌گیرد. روندنمای ارزیابی نشریات در شکل ۳-۱ آمده است.

شکل ۳-۱- روندنمای ارزیابی نشریات در ISC

پس از تأیید در کارگروه، از نشریه درخواست می‌شود نسبت به انتخاب موضوعات سه سطحی (سطح کلان، میانی و خرد) مطابق با فایل ارسالی اقدام نموده و موضوعات انتخابی را به گروه «ارزیابی و اعتبارسنجی نشریات» ارسال نمایند. در گام بعد، اطلاعات کتاب‌شناختی نشریات مانند عنوان اصلی، عنوان / عناوین فرعی، شاپا (چاپی/الکترونیکی)، ایمیل، نشانی، ناشر، وبگاه نشریه، دوره انتشار، زبان و ... استخراج شده و به گروه نمایه‌سازی جهت ثبت اطلاعات کتاب‌شناختی ارجاع داده می‌شود. شایان توجه است که نشریات نمایه شده در ISC به صورت سالانه و مستمر مورد بازبینی قرار می‌گیرند و در صورت عدم رعایت شرایط لازم/عدم کسب حداقل امتیاز از نمایه خارج می‌شوند.

نمایه‌سازی نشریات

«گروه نمایه‌سازی منابع» به بارگذاری، پردازش، ثبت و نمایه‌سازی اطلاعات مقالات و نشریات علمی راه‌یافته به فهرست نشریات اولیه ISC می‌پردازد. ثبت و درون‌دهی اطلاعات نشریات علمی با اهدافی همچون دسترسی آسان به انتشارات علمی پژوهشگران، فراهم آوردن امکان بررسی ضریب نفوذ آثار علمی پژوهشگران، فراهم آوردن امکان شناسایی پژوهشگران و وابستگی‌های سازمانی آنان انجام می‌گیرد. بدین منظور، ISC به طور پیوسته با روش‌های متنوع از جمله بارگذاری مقالات به صورت دستی و XML به گردآوری و نمایه‌سازی نشریات پرداخته و کلیه اطلاعات مقالات از جمله عنوان، چکیده، کلیدواژه، نویسندگان، وابستگی سازمانی نویسندگان و ارجاعات مقالات بررسی، ویرایش و درون‌دهی می‌گردد.

روش‌های گردآوری مقالات جهت نمایه‌سازی

- بارگذاری مقالات

از آنجا که تکمیل آرشیو نشریات جهت محاسبه ضریب تاثیر و تغذیه دیگر فرآورده‌های ISC لازم است، از این روش برای گردآوری داده‌های آن دسته از نشریات کشورهای اسلامی و برخی نشریات ایرانی فاقد فایل XML استفاده می‌شود.

- XML

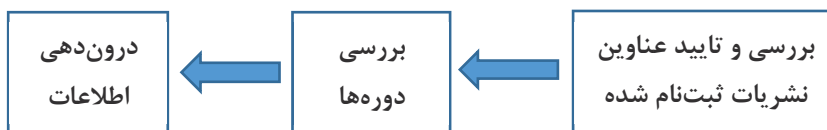
«سامانه بارگذاری سریع اطلاعات مجلات» (شکل ۳-۲) به عنوان ابزاری جهت تسریع و تسهیل ارسال اطلاعات نشریات به ISC راه‌اندازی شده است. این سامانه قابلیت اجرا بر هر نوع دستگاه همچون گوشی همراه، تبلت و کامپیوتر شخصی را دارد. نشریات می‌توانند در زمان اندکی اطلاعات هر شماره

را در قالب فایل‌های PDF مقاله‌ها به همراه فایل XML یا Excel به صورت دستی بارگذاری و ارسال نمایند. شایان توجه است که وب سرویس ارسال اطلاعات نشریات به ISC به صورت خودکار در اختیار سامانه‌های سیناوب، یکتاوب و رایمگ نیز قرار گرفته است و نشریات تحت این سامانه‌ها می‌توانند تنها با یک کلیک، کلیه اطلاعات مورد نیاز برای نمایه شدن هر شماره در ISC را ارسال نمایند. در این صورت، ورود اطلاعات به صورت دستی توسط نشریه ضرورت نداشته و تنها کافی است اطلاعات وبسایت نشریه کامل و جامع باشد. بکارگیری این روش می‌تواند نقش بسزایی در تسریع نمایه‌سازی اطلاعات مقالات ایفا کند.

شکل ۳-۲- نمای «سامانه بارگذاری سریع اطلاعات مجلات»

بررسی و نمایه‌سازی نشریات ارسال شده از طریق «سامانه بارگذاری سریع اطلاعات مجلات» طی فرایندی شامل بررسی و تایید عناوین نشریات ثبت‌نام شده، بررسی دوره‌ها و درون‌دهی دستی یا خودکار اطلاعات انجام می‌گیرد (شکل ۳-۳).

شکل ۳-۳- مراحل بررسی و نمایه‌سازی نشریات

- بررسی و تایید عناوین نشریات ثبت‌نام شده

در این گام، مجاز بودن هر مجله به لحاظ شرایط ورود به فرایند ارزیابی بررسی می‌شود. در صورت تایید مجله، گزینه «مجاز می‌باشد» انتخاب و ثبت می‌گردد. چنانچه مجله امتیاز لازم را کسب نکرده

یا درخواست نمایه‌سازی نداشته باشد، برای آن گزینه «غیرمجاز» انتخاب می‌گردد. لازم به ذکر است اگر نشریه مورد تایید بوده و قبلاً در سامانه بارگذاری ثبت‌نام کرده باشد، گزینه «ثبت‌نام تکراری» انتخاب می‌گردد.

- بررسی دوره‌ها

در این مرحله، دوره و شماره‌های ارسال شده با آرشیو موجود در نرم‌افزار ISC تطبیق داده می‌شود. چنانچه دوره و شماره، نمایه شده باشد، گزینه «قبلاً نمایه شده است» انتخاب، در غیراین صورت، به منظور ویرایش و ثبت مقالات، شماره مذکور انتخاب و تایید می‌شود.

- درون‌دهی اطلاعات

در این گام، چنانچه دوره و شماره مورد نظر نشریه از طریق «سامانه بارگذاری سریع اطلاعات مجلات» به صورت دستی (آپلود مقالات و فایل XML یا فایل Excel) ارسال شده باشد، در نرم‌افزار XML Program تجزیه (parsing) می‌گردد و کلیه اطلاعات مقالات به صورت دستی بررسی می‌شود.

در مقابل، اگر نشریه‌ای به صورت خودکار به ارسال دوره و شماره خود پرداخته باشد، بررسی و تجزیه آن در بخش درون‌دهی خودکار انجام می‌گیرد. تجزیه دوره و شماره‌های مورد نظر پس از تطبیق عناوین، صورت می‌گیرد. شایان ذکر است در هنگام تجزیه، در صورت مشاهده خطا در فایل‌های ارسالی، بررسی و اقدامات لازم از جمله ارجاع به گروه برنامه‌نویسی انجام می‌گیرد.

فصل چهارم

سنجش اثرگذاری نشریات (ضریب تأثیر و چارک‌بندی)

مقدمه

سامانه نشریات علمی (JCR)، براساس استانداردهای علم‌سنجی بین‌المللی طراحی شده و ابزاری برای تحلیل و رتبه‌بندی نشریات علمی است. هدف از سامانه نشریات علمی، آگاهی بخشی درباره میزان اثرگذاری و جایگاه هر نشریه در مجموعه نشریات نمایه شده در ISC، فراهم آوردن دسترسی به اثرگذارترین نشریات، اتخاذ تصمیمات آگاهانه در مدیریت مجموعه‌های کتابخانه‌ای، تشخیص الگوهای رایج انتشار و استناد و کمک به برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های علمی در دانشگاه‌ها است. همچنین، از اهداف مهم این سامانه، تسهیل فرایند ارزیابی نشریات است.

سنجش ضریب تأثیر مجله

سنجش اثرگذاری، بر روش کمی و بر پایه سنجش استفاده از نشریات که در ارجاعات پایانی مقالات بازتاب می‌یابد بنیانگذاری شده است. سطح اثرگذاری هر مجله، بر اساس ضریب تأثیر (Impact factor) و سپس چارک‌بندی آن در موضوع سطح میانی تعیین می‌شود. ضریب تأثیر نشریات و چارک آن‌ها در بخش «وضعیت نشریه» ارائه می‌گردد. ضریب تأثیر نشریات شاخصی کمی است که میزان اثرگذاری یک نشریه در ارتباط با نشریات دیگر را می‌سنجد و برای ارزیابی، مقایسه و رتبه‌بندی نشریات علمی در رشته‌های مختلف در سطح ملی یا برای مقایسه نشریات در سطح بین‌المللی به کار گرفته می‌شود. این شاخص از طریق فرمول ذیل محاسبه می‌گردد:

$$\text{ضریب تأثیر} = \frac{\text{تعداد استنادها به مقالات منتشر شده در دو سال قبل}}{\text{تعداد مقالات منتشر شده در دو سال قبل}}$$

در روند محاسبه ضریب تأثیر، میزان خوداستنادی نشریه مشخص می‌گردد و هر نشریه از وضعیت

میزان استنادهای دریافتی از خود نشریه و همچنین دیگر نشریات مطلع می‌شود. علاوه بر این، با محاسبه میانگین ضریب تأثیر در هر حوزه موضوعی در دو سطح کلان و میانی، امکان مقایسه نشریه با دیگر نشریات فراهم می‌گردد (شکل ۴-۱). از این رو، چنانچه ضریب تأثیر نشریه‌ای نسبت به میانگین ضریب تأثیر در حوزه موضوعی میانی بالاتر باشد، حاکی از اثرگذاری بیشتر آن نشریه در مقایسه با سایر نشریات آن حوزه موضوعی می‌باشد.

پروژهنامه پردازش و مدیریت اطلاعات						
موضوع نشریه						
فصل نشر است که رتبه دارد. نشریات دارای رتبه اول کمترین ضریب تأثیر است						
موضوع نشریه						
رتبه	ضریب تأثیر	% میانگین	رتبه	موضوع نشریه	میانگین ضریب تأثیر در مجموع سطح کلان	میانگین ضریب تأثیر در مجموع سطح میانی
۱۳۱۱	۰.۰۰۱	۱۱.۰۸	۱	علوم اجتماعی	۰.۰۰۸	۰.۰۰۲
			۲	علوم فیزیکی	۰.۰۰۸	۰.۰۰۸
			۳	علوم فیزیکی	۰.۰۰۸	۰.۰۰۹
۱۳۱۸	۰.۰۰۱	۱۱.۰۲	۱	علوم اجتماعی	۰.۰۱۱	۰.۰۰۸
			۲	علوم اجتماعی	۰.۰۱۰	۰.۰۱۱
۱۳۱۹	۰.۰۰۱	۱۱.۰۱	۱	علوم فیزیکی	۰.۰۰۷	۰.۰۰۹
			۲	علوم فیزیکی	۰.۰۰۷	۰.۰۰۹
۱۳۱۹	۰.۰۰۱	۱۱.۰۰	۱	علوم فیزیکی	۰.۰۰۷	۰.۰۰۹
			۲	علوم اجتماعی	۰.۰۰۷	۰.۰۰۹

شکل ۴-۱- نمایشی از ضریب تأثیر یک نشریه در حوزه‌های موضوعی گوناگون

سپس، نشریات بر اساس ضریب تأثیر در هر حوزه موضوعی سطح میانی در چارک‌های مختلف (Q_1, Q_2, Q_3, Q_4) تقسیم‌بندی می‌شوند. چارک اول (Q_1)، ۲۵ درصد از نشریات حوزه موضوعی مربوطه را دربرمی‌گیرد که بیشترین سطح اثرگذاری را در مقایسه با ۷۵ درصد نشریات دیگر در آن حوزه داشته‌اند و چارک چهارم (Q_4) نشریاتی با کمترین درجه اثرگذاری را در بر می‌گیرد. بدیهی است اثرگذاری نشریات در چارک چهارم، به مراتب از نشریات فاقد ضریب تأثیر بیشتر است.

اطلاعات نشریات

علاوه بر اثرگذاری نشریات، در این سامانه، اطلاعات نشریات از جمله عنوان، شاپای چاپی و الکترونیکی، موضوع (سطح کلان، میانی و خرد)، کشور، وبگاه نشریه، ناشر، نشانی پستی و پست الکترونیکی قابل مشاهده است (شکل ۴-۲).

پژوهشگاه پردازش و مدیریت اطلاعات	
اطلاعات نشریه	نیم عمر استنادها در نشریه
اطلاعات نشریه	نیم عمر استنادها به نشریه
اطلاعات نشریه	نشریات استنادکننده
اطلاعات نشریه	نشریات استنادشونده
اطلاعات نشریه	وضعیت نشریه
اطلاعات نشریه	
موضوع	پژوهشگاه پردازش و مدیریت اطلاعات
شماره	22518223
شماره الکترونیکی	22518231
موضوع سطح کلان	علوم انسانی علوم فیزیکی 1
موضوع سطح میانی	علوم انسانی علوم کامپیوتر 1
موضوع سطح فرد	علوم کامپیوتر (مترجمه) علوم کتابداری و اطلاع رسانی 1
کشور	ایران
ناشر	پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
آدرس ناشر	تهران، خیابان انقلاب، چهارراه فلسطين، ساختمان شماره ۱۰۶، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، دفتر نشریه پردازش و مدیریت اطلاعات، طبقه چهارم اتاق ۴۱۴، صندوق پستی ۱۳۱۶-۱۳۱۵، تلفن: ۰۲۱۶۶۶۶۶۶۶۶، داخلی: ۰۲۱۶۶۶۶۶۶۶۶، دورنگار: ۰۲۱۶۶۶۶۶۶۶۶
وبسایت	http://jpm.irandoc.ac.ir
پست الکترونیکی	jpm@irandoc.ac.ir

شکل ۴-۲- نمایی از اطلاعات یک نشریه در سامانه نشریات علمی

سبک ارجاع‌دهی مقالات

از آن جا که هر گونه خطا در نگارش ارجاعات مقالات، احتمال کاهش دقت الگوریتم محاسبه ضریب تأثیر را افزایش می‌دهد، به منظور حفظ یکدستی و ارتقای هرچه بیشتر سطح کمی و کیفی، کلیه نشریات ملزم به رعایت یکی از سبک‌های ذکر شده ذیل برای ارجاع‌دهی در فهرست منابع مقالات هستند. بدین منظور می‌بایست یک روش انتخاب شده و به صورت شفاف در راهنمای نویسندگان به همراه مثال ارائه گردد. شایان ذکر است مسئولان محترم نشریات نیز بایستی کنترل لازم در خصوص رعایت موارد ذیل را در دستور کار قرار دهند. شیوه ارجاع‌دهی به مقاله‌ای با یک نویسنده، ۲ نویسنده، ۳ نویسنده و بیش از ۳ نویسنده به شرح ذیل می‌باشد:

مقاله با یک نویسنده

بنی‌اسدی، نازنین. "مدیریت مشارکتی معلمان و ارتباط آن با رفتار جامعه مدنی دانش آموزان". *روان شناسی و علوم تربیتی* ۳۴، ۲ (۱۳۸۳): ۱۷۵-۱۹۸.

MLA

بنی‌اسدی، نازنین (۱۳۸۳). مدیریت مشارکتی معلمان و ارتباط آن با رفتار جامعه مدنی دانش آموزان. *روان شناسی و علوم تربیتی*، ۳۴(۲)، ۱۷۵-۱۹۸.

APA

بنی‌اسدی، نازنین. "مدیریت مشارکتی معلمان و ارتباط آن با رفتار جامعه مدنی دانش آموزان". *روان شناسی و علوم تربیتی* ۳۴، ۲ (۱۳۸۳): ۱۷۵-۱۹۸.

Chicago

بنی‌اسدی، نازنین، ۱۳۸۳. مدیریت مشارکتی معلمان و ارتباط آن با رفتار جامعه مدنی دانش آموزان. *روان شناسی و علوم تربیتی*، ۳۴(۲)، صص. ۱۷۵-۱۹۸.

Harvard

- بنی‌اسدی نازنین. مدیریت مشارکتی معلمان و ارتباط آن با رفتار جامعه مدنی دانش آموزان. روان شناسی و علوم تربیتی. ۱۳۸۳؛ ۳۴(۲): ۹۸-۱۷۵.
- Vancouver
- MLA Fukugawa, Nobuya. "Effects of the quality of science on the initial public offering of university spinoffs: evidence from Japan". *Scientometrics* 127.8 (2022): 4439-4455.
- APA Fukugawa, N. (2022). Effects of the quality of science on the initial public offering of university spinoffs: evidence from Japan. *Scientometrics*, 127(8), 4439-4455.
- Chicago Fukugawa, Nobuya. "Effects of the quality of science on the initial public offering of university spinoffs: evidence from Japan". *Scientometrics* 127, no. 8 (2022): 4439-4455.
- Harvard Fukugawa, N., 2022. Effects of the quality of science on the initial public offering of university spinoffs: evidence from Japan. *Scientometrics*, 127(8), pp.4439-4455.
- Vancouver Fukugawa N. Effects of the quality of science on the initial public offering of university spinoffs: evidence from Japan. *Scientometrics*. 2022;127(8):4439-55.

مقاله با ۲ نویسنده

- شجاعی، حسین، و علی ثقفیان. "تأثیر شناخت تحولات تاریخی زبان عربی بر گستره ی پژوهش‌های ریشه شناسی". *مطالعات قرآن و حدیث* ۱۱، ۲۱ (۱۳۹۶): ۲۸-۵.
- MLA
- شجاعی، حسین، و ثقفیان، علی (۱۳۹۶). تأثیر شناخت تحولات تاریخی زبان عربی بر گستره ی پژوهش‌های ریشه شناسی. *مطالعات قرآن و حدیث*، ۱۱(۲۱)، ۲۸-۵.
- APA
- شجاعی، حسین، و علی ثقفیان. "تأثیر شناخت تحولات تاریخی زبان عربی بر گستره ی پژوهش‌های ریشه شناسی". *مطالعات قرآن و حدیث* ۱۱، ۲۱ (۱۳۹۶): ۲۸-۵.
- Chicago
- شجاعی، حسین و ثقفیان، علی، ۱۳۹۶. تأثیر شناخت تحولات تاریخی زبان عربی
- Harvard

بر گستره‌ی پژوهش‌های ریشه‌شناسی. *مطالعات قرآن و حدیث*، ۱۱(۲۱)، صص. ۲۸-۵.

شجاعی حسین، ثقفیان علی. تأثیر شناخت تحولات تاریخی زبان عربی بر گستره‌ی پژوهش‌های ریشه‌شناسی. *مطالعات قرآن و حدیث*. ۱۳۹۶؛ ۱۱(۲۱): ۲۸-۵ Vancouver

MLA Haunschild, Robin, and Lutz Bornmann. "Relevance of document types in the scores' calculation of a specific field-normalized indicator: Are the scores strongly dependent on or nearly independent of the document type handling?." *Scientometrics* 127.8 (2022): 4419-4438.

APA Haunschild, R., & Bornmann, L. (2022). Relevance of document types in the scores' calculation of a specific field-normalized indicator: Are the scores strongly dependent on or nearly independent of the document type handling?. *Scientometrics*, 127(8), 4419-4438.

Chicago Haunschild, Robin, and Lutz Bornmann. "Relevance of document types in the scores' calculation of a specific field-normalized indicator: Are the scores strongly dependent on or nearly independent of the document type handling?." *Scientometrics* 127, no. 8 (2022): 4419-4438.

Harvard Haunschild, R. and Bornmann, L., 2022. Relevance of document types in the scores' calculation of a specific field-normalized indicator: Are the scores strongly dependent on or nearly independent of the document type handling?. *Scientometrics*, 127(8), pp.4419-4438.

Vancouver Haunschild R, Bornmann L. Relevance of document types in the scores' calculation of a specific field-normalized indicator: Are the scores strongly dependent on or nearly independent of the document type handling?. *Scientometrics*. 2022;127(8):4419-38.

مقاله با ۳ نویسنده

وزیری، اسماعیل، نادر نقشینه، و عبدالرضا نوروزی چاکلی. "موانع و چالش‌های

MLA

- اشتراک گذاری داده‌های پژوهشی". پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی ۹، ۲ (۱۳۹۸): ۵-۲۳.
- وزیری، اسماعیل، نقشینه، نادر، و نوروزی چاکلی، عبدالرضا (۱۳۹۸). موانع و چالش‌های اشتراک گذاری داده‌های پژوهشی. پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی، ۹(۲)، ۵-۲۳.
- وزیری، اسماعیل، نادر نقشینه، و عبدالرضا نوروزی چاکلی. "موانع و چالش‌های اشتراک گذاری داده‌های پژوهشی". پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی ۹، ۲ (۱۳۹۸): ۵-۲۳.
- وزیری، اسماعیل، نقشینه، نادر، و نوروزی چاکلی، عبدالرضا، ۱۳۹۸. موانع و چالش‌های اشتراک گذاری داده‌های پژوهشی. پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی، ۹(۲)، صص. ۵-۲۳.
- وزیری اسماعیل، نقشینه نادر، نوروزی چاکلی، عبدالرضا. موانع و چالش‌های اشتراک گذاری داده‌های پژوهشی. پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی. ۱۳۹۸؛ ۹ (۲): ۵-۲۳.

MLA Vakkari, Pertti, Yu-Wei Chang, and Kalervo Järvelin. "Largest contribution to LIS by external disciplines as measured by the characteristics of research articles." *Scientometrics* 127.8 (2022): 4499-4522.

APA Vakkari, P., Chang, Y. W., & Järvelin, K. (2022). Largest contribution to LIS by external disciplines as measured by the characteristics of research articles. *Scientometrics*, 127(8), 4499-4522.

Chicago Vakkari, Pertti, Yu-Wei Chang, and Kalervo Järvelin. "Largest contribution to LIS by external disciplines as measured by the characteristics of research articles". *Scientometrics* 127, no. 8 (2022): 4499-4522.

Harvard Vakkari, P., Chang, Y.W. and Järvelin, K., 2022. Largest contribution to LIS by external disciplines as measured by the characteristics of research articles. *Scientometrics*, 127(8), pp.4499-4522.

Vakkari P, Chang YW, Järvelin K. Largest contribution to LIS by external disciplines as measured by the characteristics of research articles. *Scientometrics*. 2022;127(8):4499-522.

مقاله با بیش از ۳ نویسنده

- ریاحی‌نیا، نصرت، دیگران. "بررسی میزان انطباق ربط سیستمی و ربط کاربرمدارانه در پایگاه‌های اطلاعاتی SID-ISC-Google Scholar". *تعامل انسان و اطلاعات* ۱۰۲ (۱۳۹۴): ۱-۱۱. MLA
- ریاحی‌نیا، نصرت، رحیمی، فروغ، لطیفی، معصومه، و الله بخشیان، لیلی. (۱۳۹۴). بررسی میزان انطباق ربط سیستمی و ربط کاربرمدارانه در پایگاه‌های اطلاعاتی SID-ISC-Google Scholar. *تعامل انسان و اطلاعات*، ۱۰۲ (۱)، ۱-۱۱. APA
- ریاحی‌نیا، نصرت، فروغ رحیمی، معصومه لطیفی، و لیلی الله بخشیان. "بررسی میزان انطباق ربط سیستمی و ربط کاربرمدارانه در پایگاه‌های اطلاعاتی SID-ISC-Google Scholar". *تعامل انسان و اطلاعات* ۱۰۲ (۱۳۹۴): ۱-۱۱. Chicago
- ریاحی‌نیا، نصرت، رحیمی، فروغ، لطیفی، معصومه، و الله بخشیان، لیلی، ۱۳۹۴. بررسی میزان انطباق ربط سیستمی و ربط کاربرمدارانه در پایگاه‌های اطلاعاتی SID-ISC-Google Scholar. *تعامل انسان و اطلاعات*، ۱۰۲ (۱)، صص. ۱-۱۱. Harvard
- ریاحی‌نیا نصرت، رحیمی فروغ، لطیفی معصومه، الله بخشیان لیلی. بررسی میزان انطباق ربط سیستمی و ربط کاربرمدارانه در پایگاه‌های اطلاعاتی SID-ISC-Google Scholar. *تعامل انسان و اطلاعات*. ۱۳۹۴؛ ۱۰۲ (۱): ۱-۱۱. Vancouver

Wheeler, Jonathan, et al. "Impact factions: assessing the citation impact of different types of open access repositories". *Scientometrics* 127.8 (2022): 4977-5003. MLA

Wheeler, J., Pham, N. M., Arlitsch, K., & Shanks, J. D. (2022). Impact factions: assessing the citation impact of different types of open access repositories. *Scientometrics*, 127(8), 4977-5003. APA

- Chicago Wheeler, Jonathan, Ngoc-Minh Pham, Kenning Arlitsch, and Justin D. Shanks. "Impact factions: assessing the citation impact of different types of open access repositories". *Scientometrics* 127, no. 8 (2022): 4977-5003.
- Harvard Wheeler, J., Pham, N.M., Arlitsch, K. and Shanks, J.D., 2022. Impact factions: assessing the citation impact of different types of open access repositories. *Scientometrics*, 127(8), pp.4977-5003.
- Vancouver Wheeler J, Pham NM, Arlitsch K, Shanks JD. Impact factions: assessing the citation impact of different types of open access repositories. *Scientometrics*. 2022 Aug;127(8):4977-5003.

همچنین، به منظور حفظ سطح استاندارد سبک ارجاع‌دهی، درج کد منحصر به فرد DOI یا DOR در انتهای منبع، استفاده از عبارت [In Persian] در انتهای منابع فارسی که به انگلیسی ترجمه شده‌اند و استفاده از یک عنوان مشخص فارسی و غیرفارسی برای نشریه در وبگاه نشریه ضروری است.

درج کد منحصر به فرد DOI یا DOR در انتهای منبع

شناسگر دیجیتال اشیا (Digital Object Identifier) یا DOI، رشته‌ای است از اعداد، حروف و نمادها که برای شناسایی منحصر به فرد یک مقاله یا سند و تعیین یک نشانی وب دائمی (URL) برای آن استفاده می‌شود. به منظور تعیین هویت اشیای دیجیتالی نمایه شده در پایگاه‌های ISC، شناسه دیجیتال اشیا (Digital Object Recognizer) یا DOR ابداع شده است. این شناسه به گونه‌ای طراحی شده است که با تخصیص شناسه‌ای منحصر به فرد برای هر شی دیجیتال، همانند اثر انگشت، هویت یگانه‌ای به آن ببخشد. شناسه بین‌المللی DOR می‌تواند به انواع آثار علمی از جمله مقاله نشریه و همایش، کتاب، پایان‌نامه، آثار هنری، نرم‌افزار و ... تخصیص داده شود.

ضروری است که شناسگر DOI یا DOR در انتهای منابع مقالات نشریه نمایه ISC به صورت ذیل درج گردد:

رجب‌زاده، محسن، الهی، شعبان، حسن‌زاده، علیرضا، مهرآیین، محمد. (۱۴۰۱). اینترنت اشیا در مدیریت زنجیره تأمین: مروری نظام‌مند با استفاده از رویکرد کیف پارادایمی. *پژوهشنامه پرد/ژش و*

doi: 10.52547/jipm.37.1.59. ۵۹-۸۲، (۱)۳۷، مدیریت اطلاعات،

Rajabzadeh, M., Elahi, S., Hasanzadeh, A., & Mehraeen, M. (2022). Internet of Things in Supply Chain Management: A Systematic Review Using the Paradigm Funnel Approach. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 37(1), 59-82. doi: 10.52547/jipm.37.1.59

Maryam, S., Alfida, A., & Rianti, F. (2023). A Scientometrics Analysis of Publication Mapping in Sharia Economics and Finance in Indonesia and Malaysia. *International Journal of Information*, 21(2), 1-18. doi: 20.1001.1.20088302.2023.21.2.1.3

فرایند درخواست برای دریافت DOR

دریافت DOR نیاز به تکمیل و تطبیق اطلاعات شاپای چاپی و الکترونیکی و عنوان موجود در تنظیمات وب سایت نشریه و سامانه <https://dorl.net/> دارد. دریافت DOR به دو روش دستی و خودکار صورت می‌گیرد:

دریافت DOR به روش دستی: نشریات می‌توانند با ورود به سامانه و ثبت دوره، شماره و بارگذاری فایل XML یا Excel نسبت به دریافت DOR اقدام نمایند.

دریافت DOR به صورت خودکار: با فعال کردن وب سرویس DOR، نیازی به بارگذاری دستی فایل XML یا Excel در سامانه نمی‌باشد. از این رو، در صورت فراهم شدن این امکان توسط شرکت پشتیبانی‌کننده نشریات، می‌توان با یک کلیک روی مقاله مورد نظر DOR را دریافت و در فایل PDF به شرح ذیل درج نمود.

دریافت DOR به صورت خودکار «نشریات تحت سامانه سیناوب»

- ۱- در سایت نشریه در قسمت «ورود به سامانه» وارد پنل نشریه شوید.
- ۲- از لیست نقش‌های کاربر، «نقش ناشر» را انتخاب کنید.
- ۳- گزینه «مدیریت شماره‌های نشریه» را انتخاب نمایید.
- ۴- در صورت کلیک روی لوگو DOR، به صورت خودکار DOR برای مقالات تولید می‌شود.

دریافت DOR به صورت خودکار «نشریات تحت سامانه یکتاوب»

۱. از طریق «ورود به سامانه» وارد پنل نشریه شوید.
۲. «مدیریت نسخه‌های نشریه» را از قسمت نمایش تمام بخش‌ها، انتخاب کنید.

۳. در مدیریت مقالات منتشر شده، روی گزینه «دریافت DOR» کلیک نمایید.
۴. در صورت کلیک روی گزینه «گرفتن DOR برای مقالات منتشرشده در این نسخه نشریه»، به صورت خودکار DOR برای مقالات تولید می‌شود.

دریافت DOR به صورت خودکار «نشریات تحت سامانه رایمگ»

۱. در سایت نشریه در قسمت «عضویت/ورود» وارد داشبورد کاربری شوید.
۲. از لیست سمت راست داشبورد «مدیر نشریه» را انتخاب کنید.
۳. سپس از لیست نمایان شده «آرشیو نشریه» را انتخاب نمایید.
۴. در صورت کلیک روی «گزینه اخذ کد DOR»، به صورت خودکار شناسه DOR برای کلیه مقالات هر شماره از نشریه تولید می‌شود.

استفاده از عبارت [In Persian]

ضروری است نشریاتی که فهرست منابع پایانی مقالات خود را به انگلیسی ترجمه می‌کنند، در انتهای ارجاع به مقاله‌ای که در اصل به زبان فارسی است از عبارت [In Persian] در کروش استفاده کنند. همچنین، ضروری است از درج ناقص این عبارت پرهیز شود و یکدستی در نگارش آن حفظ شود. نمونه‌های ذیل، ارجاعاتی را نشان می‌دهد که از این لحاظ ناقص تلقی می‌شوند:

- عدم درج عبارت [In Persian]

Kooch, Y., & Tavakoli Feizabadi, M. (2018). Study on soil detritivors and microbial activity in understory of broad-leaved pure and mixed stands in Caspian forests. *Iranian Journal of Forest*, 10(1), 89-100.

- درج ناقص عبارت [In Persian]

Pato M, Salehi A, Zahedi Amiri Q, Banj Shafiei A. Estimating the amount of carbon storage in biomass of different land uses in Northern Zagros forest. *Iran J For*. 2017;9(2):159-70. [Persian]

- نبود یکدستی در نگارش [In Persian]

Taleshi, H., S. Jalali, J. Alavi, S. Hosseini and B. Naimi. 2018. Climate change impacts on the distribution of oriental beech (*Fagus orientalis* Lipski) in the Hyrcanian Forests of Iran. *Iranian Journal of Forest* 10 (2): 251 -266. (In Farsi).

استفاده از یک عنوان مشخص فارسی و غیرفارسی برای نشریه در وبگاه نشریه

آشفستگی و تنوع نگارش عنوان نشریه، منجر به افزایش احتمال خطا در محاسبه استنادات آن خواهد شد. از این رو، ضروری است نشریات فارسی، یک عنوان لاتین را برای خود برگزیده و در صفحه انگلیسی وبگاه خود به آن اشاره کنند. به منظور حفظ یکدستی در نگارش ارجاعات و محاسبه صحیح استنادات، ضروری است که نویسندگان عنوان مقالات جهت استناددهی به نشریه، عنوان رسمی درج شده در سایت نشریه را مدنظر قرار داده و از اختصارنویسی عنوان یا هر گونه دخل و تصرفی در آن خودداری نمایند. برای مثال، عنوان انگلیسی مجله جنگل ایران Iranian Journal of Forest است، اما برخی نویسندگان در نگارش ارجاعات، عنوان‌هایی همانند Iranian J. of Forest یا Iran J For را به کار گرفته‌اند که شمارش صحیح اسنادها را با مشکل مواجه می‌نماید. شایان توجه است که در صورت تفاوت عنوان نشریه در فایل پی‌دی‌اف مقاله و صفحه انگلیسی وبگاه نشریه، فایل پی‌دی‌اف مقاله، ملاک عمل قرار می‌گیرد. از این رو، ضروری است که مسئولان نشریات نسبت به یکدستی این موارد اهتمام ورزند.

Asaadi, F., Etemad, V., Moradi, Gh., and Sepahvand, A. 2018a. Effect of different irrigation and shade treatments on seedling production of *Celtis caucasica* Willd. Iranian J. of Forest. 1: 1. 67-77. [In Persian].

سطح‌بندی نشریات بر مبنای ارزیابی بر اساس ساختار و محتوای علمی

ISC در راستای کیفی‌سازی و پوشش بهینه نشریات معتبر علمی، شیوه جدیدی برای سطح‌بندی و نمایه‌سازی نشریات طراحی کرده است. در این شیوه نمایه‌سازی و سطح‌بندی، نشریات نمایه شده در ISC بر اساس معیارهای ارزیابی ساختاری، محتوایی و مبتنی بر داده‌های علم‌سنجی در سه مجموعه متفاوت شامل «نشریات اولیه»، «نشریات لیست انتظار» و «نشریات هسته» نمایه خواهند شد (شکل ۴-۳)^۱.

شکل ۴-۳- سطح‌بندی نشریات

- نشریات اولیه^۱

«نشریات اولیه» مشتمل بر نشریاتی است به زبان‌های فارسی، انگلیسی، عربی و فرانسه که در کلیه بانک‌های اطلاعاتی ISC موجود هستند. نشریات موجود در فهرست اولیه به صورت دوره‌ای مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت بهبود سطح کیفی، به لیست انتظار منتقل می‌گردند و نشریاتی که حداقل امتیاز لازم را کسب نکرده و یا شرایط اولیه را احراز نمایند، از کلیه بانک‌های اطلاعاتی حذف می‌گردند و در نتیجه دارای نمایه ISC نخواهند بود.

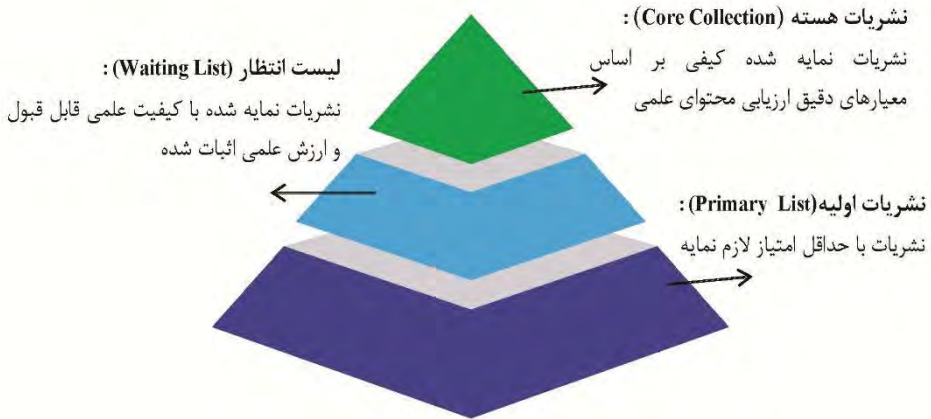
- نشریات لیست انتظار^۲

نشریات لیست انتظار مشتمل بر نشریات نمایه شده‌ای است که از کیفیت قابل قبولی برخوردار بوده و ارزش علمی آنها به لحاظ معیارهای علم سنجی محرز شده است. این مجموعه بر اساس معیارهای مشخص از فهرست نشریات اولیه استخراج می‌گردد. به عبارت دیگر، این لیست شامل نشریاتی است که بر اساس معیارهای ارزیابی ساختاری و علم سنجی از کیفیت مناسبی برخوردار بوده و قابلیت ارزیابی جهت ارتقاء به مجموعه نشریات هسته را داراست.

- نشریات لیست هسته^۳

این فهرست شامل مجموعه‌ای از مجلات برتر در حوزه‌های موضوعی گوناگون است و گنجینه‌ای از بهترین و کیفی‌ترین نشریات نمایه شده هستند (شکل ۴-۴).

1. Primary List
2. Waiting List
3. Core Collection

شکل ۴-۴- نشریات هسته، لیست انتظار و اولیه

شایان ذکر است که نشریات موجود در هر لیست، پس از ارزیابی‌های دوره‌ای مستمر در ISC امکان صعود یا نزول به سطوح دیگر را دارند (شکل ۴-۵).

شکل ۴-۵- صعود و نزول نشریات هسته، لیست انتظار و اولیه

فصل پنجم

شناسایی پژوهشگران پر استناد برتر در

پایگاه‌های استنادی بین‌المللی

مقدمه

پژوهشگران پر استناد و یا اصطلاحاً دانشمندان پر استناد یک درصد برتر^۱ به پژوهشگرانی اطلاق می‌شوند که بیش از آنکه به کمیت آثار علمی خود شناخته شوند، به تاثیرگذاری این آثار شناخته می‌شوند. از مهمترین شاخص‌های سنجش تاثیرگذاری، شاخص استنادهای دریافتی نویسنده است و پژوهشگران پر استناد، بیشترین استنادات را به مقالات علمی خود دریافت کرده‌اند. از این رو، در حوزه موضوعی خود به عنوان پژوهشگر تاثیرگذار در سطح بین‌المللی شناخته و معرفی می‌شوند. با این حال، گرچه اکثر پژوهشگرانی که در فهرست‌های منتشر شده تحت عنوان دانشمندان پر استناد برتر قرار می‌گیرند، جزء پژوهشگران برجسته محسوب می‌شوند، اما لزوماً کلیه پژوهشگران پیشرو در این گونه فهرست‌ها قرار نمی‌گیرند. از این رو، این امر نشان از عدم جامعیت و مانعیت این گونه ارزش-گذاری‌ها دارد.

اولین و قدیمی‌ترین موسسه استنادی دنیا که پیشتر با نام موسسه اطلاعات علمی^۲ شناخته می‌شد، در سال ۱۹۶۰ بنا شد. هم‌اکنون این موسسه با نام کلاریوییت آنالیتیکس^۳ شناخته می‌شود. از مهمترین محصولات این موسسه، پایگاه وب‌آوساینس^۴ (از جمله سه نمایه استنادی علوم^۵، نمایه استنادی علوم اجتماعی^۶ و نمایه استنادی علوم انسانی و هنر^۷) برای اولین بار به صورت آنلاین در

1. Top One Percent Authors
2. ISI
3. Clarivate Analytics
4. WoS
5. SCI
6. SSCI
7. AHCI

سال ۱۹۹۷ راه‌اندازی شد. از دیگر محصولات این موسسه می‌توان به پایگاه شاخص‌های اساسی علم (ESI)^۱ اشاره کرد که داده‌هایی را درباره برون‌دادهای پژوهشی، تأثیر پژوهشگران، موسسات، کشورها و نشریات، مقالات پراستناد و جبهه‌های تحقیقاتی فراهم می‌کند. اسکوپوس^۲ به عنوان دومین موسسه استنادی دنیا، در سال ۲۰۰۴ توسط تیمی کوچک در شرکت الزویر در آمستردام هلند تأسیس شد.

موسسه ISC به عنوان سومین موسسه استنادی دنیا در سال ۱۳۸۷ (۲۰۰۸ میلادی) تأسیس شد. این موسسه، بر اساس وظیفه ذاتی و ماهیت سازمانی خود و در راستای مأموریت‌های محوله از طرف مقام عالی وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری در خصوص پاسخگویی به بخشی از نیازهای علمی، پژوهشی و فناوری کشور در زمینه هدایت، ارزیابی و رصد علمی و فناوری کشور، منطقه، کشورهای اسلامی و جهان، با شناسایی و معرفی پژوهشگران ایرانی پراستناد برتر به فعالیت در دو سطح ملی و بین‌المللی می‌پردازد. در سطح بین‌المللی، ابهامات و چالش‌های موجود در سه فهرست بین‌المللی موسسه کلاریوت آنالیتیکس و پایگاه داده محققان دانشگاه استنفورد-اسکوپوس^۳ (اصطلاحاً تحت نام دانشمندان دو درصد) شناسایی می‌شود و پس از رفع آن‌ها به طور سالیانه فهرستی پالایش شده از پژوهشگران ایرانی برتر جهان معرفی می‌شود. در سطح ملی نیز، شناسایی نام پژوهشگران پراستناد برتر در حوزه‌های موضوعی علوم انسانی، اجتماعی و هنر مستخرج از پایگاه آی.اس.سی (ISC) در دستور کار این موسسه قرار گرفته است. در ادامه فهرست‌های گوناگون از پژوهشگران پراستناد شرح داده می‌شود.

فهرست طلایه‌داران استنادی^۴

طلایه‌داران استنادی، پژوهشگران پراستنادی هستند که دستاوردهای پژوهشی آن‌ها تأثیرگذاری چشمگیری بر جوامع علمی دارند. فهرست طلایه‌داران استنادی از سال ۲۰۰۲ به صورت سالانه با استفاده از داده‌های استنادی پایگاه وب‌آوساینس منتشر می‌شود. در این فهرست، نویسندگان مقالاتی که تعداد زیادی استناد (به ویژه تعداد استنادات بیش از ۱۰۰۰) دریافت کرده‌اند و جزء یک صدم درصد (۰/۰۱٪) برتر به لحاظ تعداد استنادات هستند، مورد توجه قرار

1. Essential Science Indicators (ESI)

2. Scopus

3. Scopus-Stanford

4. Citation Laureates

می‌گیرند. در این فهرست، تحلیل‌های کیفی در کنار تحلیل‌های استنادی کمی به کار گرفته می‌شود و نویسندگانی که با این معیارها انطباق دارند، به عنوان طلایه‌داران استنادی معرفی می‌شوند. حوزه‌های موضوعی مورد بررسی در این تحلیل شامل پزشکی (یا فیزیولوژی)، فیزیک، شیمی و اقتصاد هستند.

بر اساس جدیدترین گزارش از کلاریویت آنالیتیکس بیش از ۵۵ میلیون مقاله پژوهشی از سال ۱۹۷۰ تاکنون منتشر شده است. بیش از ۲۸۵۰۰ مقاله تاکنون بیش از ۱۰۰۰ استناد دریافت کرده‌اند که بسیار نادر هستند. ۷۵۰۰ مقاله تاکنون بیش از ۲۰۰۰ استناد دریافت کرده‌اند. همچنین، ۳۹۶ پژوهشگر به عنوان طلایه‌داران استنادی در رشته‌های شیمی، اقتصاد، پزشکی و فیزیک شناسایی شده‌اند که از این تعداد، ۶۴ طلایه‌دار استنادی تاکنون جایزه نوبل دریافت کرده‌اند. جدول ۵-۱ توزیع استنادات دریافتی ۵۵ میلیون مقالات نمایه شده در وب‌آوساینس را از سال ۱۹۷۰ تا ۲۰۲۱ نشان می‌دهد.

جدول ۵-۱- توزیع استنادات دریافتی مقالات نمایه شده در وب‌آوساینس طی سال‌های ۱۹۷۰ تا

۲۰۲۱

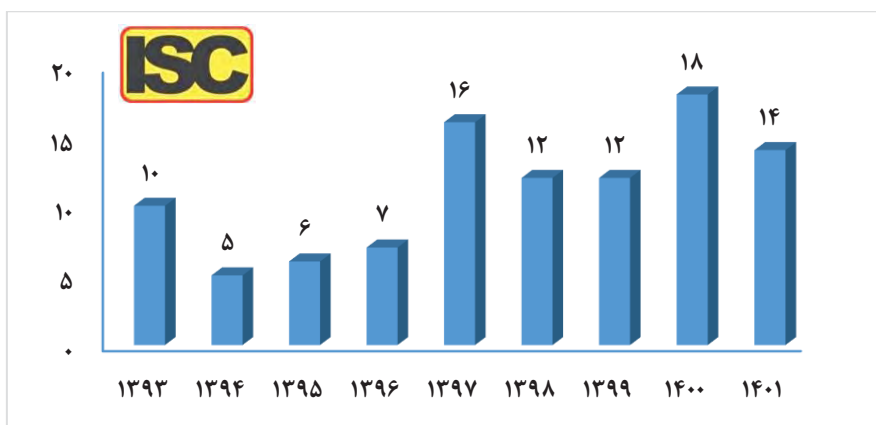
بازه استنادی	فراوانی مقالات	فراوانی تجمعی مقالات
۱۰۰,۰۰۰-۲۵۴,۰۸۵	۴	۴
۵۰,۰۰۰-۹۹,۹۹۹	۱۵	۱۹
۱۰,۰۰۰-۴۹,۹۹۹	۳۷۱	۳۹۰
۵,۰۰۰-۹,۹۹۹	۹۸۱	۱۳۷۱
۳,۰۰۰-۴,۹۹۹	۲,۱۹۵	۳,۵۶۶
۲,۰۰۰-۲,۹۹۹	۴,۰۳۱	۷,۵۹۷
۱,۰۰۰-۱,۹۹۹	۲۰,۹۰۶	۲۸,۵۰۳
۰-۹۹۹	۵۵,۳۵۵,۵۷۴	۵۵,۳۸۴,۰۷۷

فهرست سالانه پژوهشگران پراستناد یک دهم درصد برتر دنیا^۱

شرکت کلاریویت آنالیتیکس هر ساله به معرفی پژوهشگران پراستناد یک دهم درصد برتر دنیا می‌پردازد. پژوهشگرانی در این فهرست قرار می‌گیرند که دارای تأثیر گسترده و معنادار در حوزه علوم و علوم اجتماعی باشند و این تأثیر در انتشار مقالات پراستناد آن‌ها در طول یک دهه گذشته منعکس شده است.

یکی از معیارهای اصلی انتخاب پژوهشگران پراستناد یک دهم درصد برتر دنیا، تعداد استنادهای مقالات پراستناد^۱ (یک درصد پراستناد) است. علاوه بر این، تمام فعالیت‌های علمی بین‌المللی ده ساله اخیر آنان از جمله تعداد مقالات، تعداد استنادها و تعداد مقالات پراستناد مورد بررسی قرار می‌گیرد. همچنین معیارهایی نظیر رعایت اصول اخلاقی در پژوهش، رعایت میزان خوداستنادی در حد قابل قبول و نیز مقالات بازپس‌داده شده در این ارزیابی موثرند. پژوهشگران بر اساس رده‌بندی موضوعی پایگاه ESI در ۲۱ حوزه موضوعی انتخاب می‌شوند. همچنین از سال ۲۰۱۸، پژوهشگرانی که همزمان در بیش از یک حوزه موضوعی فعالیت داشته‌اند نیز تحت یک رشته جداگانه طبقه‌بندی شده‌اند. شایان توجه است که تعداد پژوهشگران پراستناد انتخاب شده از یک رشته به رشته دیگر متفاوت است برای مثال، ۵۲ پژوهشگر پراستناد از رشته ریاضی و ۴۶۶ پژوهشگر پراستناد از رشته پزشکی بالینی در سال ۲۰۲۲ انتخاب شده‌اند که این تفاوت ناشی از تفاوت در اندازه رشته‌ها یا به عبارت دیگر تعداد پژوهشگران هر رشته است.

در جمهوری اسلامی ایران نیز در سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۲، به ترتیب تعداد ۱۰، ۵، ۶، ۷، ۱۶، ۱۲، ۱۲، ۱۸ و ۱۴ پژوهشگر ایرانی در فهرست پژوهشگران پراستناد برتر دنیا قرار گرفته‌اند (نمودار ۵-۱). این پژوهشگران به حوزه‌های موضوعی گوناگون همچون علوم کشاورزی، ریاضیات، شیمی و مهندسی اختصاص دارند.

نمودار ۵-۱- فراوانی پژوهشگران پراستناد ایرانی یک دهم درصد برتر دنیا در سال‌های ۱۳۹۳-۱۴۰۱

فهرست دو ماهنامه پژوهشگران پر استناد یک درصد برتر دنیا

پایگاه ESI، بر اساس داده‌های برگرفته از پایگاه وب‌آوساینس، گزارشی از پژوهشگران، موسسات، کشورها و نشریات با بالاترین سطح اعتبار بین‌المللی را در بازه زمانی ده ساله بر اساس فعالیت پژوهشی و تحقیقاتی و همچنین مقالات پر استناد و جبهه‌های تحقیقاتی منتشر می‌کند. در این فرایند، یک درصد برتر برای انتخاب پژوهشگران و موسسات، ۵۰ درصد برتر برای کشورها و نشریات در نظر گرفته می‌شود. معیار انتخاب در این فهرست، تعداد استنادها به آثار علمی است.

این فهرست دو ماهنامه در ۲۲ حوزه موضوعی علوم و علوم اجتماعی ESI منتشر می‌شود. به این ترتیب که پژوهشگران در هر حوزه موضوعی بر حسب تعداد استنادهایی که دریافت کرده‌اند مرتب‌سازی و سپس پژوهشگران یک درصد برتر بر اساس حدود آستانه استنادی در هر حوزه موضوعی، انتخاب می‌شوند.

با این حال، این فهرست ابهامات و چالش‌های فراوانی به همراه دارد. برای مثال، تنها نام‌خواندگی و شکل اختصاری نام کوچک پژوهشگر ارائه می‌شود. همچنین، یک نام می‌تواند به چندین نفر اطلاق گردد و در مقابل، نام یک فرد می‌تواند با املاهای مختلفی نگارش شود. بررسی دستی و انسانی این مدارک اغلب منجر به شناسایی پژوهشگرانی می‌شود که با نام یکسان بازنمایی می‌شوند و تفکیک آنها باعث می‌شود از حد آستانه استنادی پایین‌تر قرار گیرند و در نتیجه واجد شرایط قرار گرفتن در فهرست پژوهشگران پر استناد برتر دنیا نباشند. این چالش‌ها در پایگاه ESI به دلیل هزینه گزاف پردازش اطلاعات نادیده گرفته می‌شود.

به طور کلی، عوامل گوناگونی که شناسایی دقیق همه مدارک پژوهشگران را در این فهرست با چالش مواجه می‌کنند به شرح ذیل می‌باشند:

- وجود اسامی پرتکرار و رایج (که یک نام می‌تواند به چندین نفر اطلاق گردد)؛
- وجود افراد هم‌نام در یک دانشگاه؛
- تنوع املائی در درج اسامی پژوهشگران؛
- تنوع وابستگی‌های سازمانی پژوهشگران در طول بازه زمانی ده ساله؛
- تنوع نگارش در درج وابستگی‌های سازمانی؛
- بروز نبودن اطلاعات وابستگی سازمانی پژوهشگران یا عدم دسترسی به اطلاعات دقیق پژوهشگران؛
- جمع‌آوری اطلاعات دو یا چند پژوهشگر هم‌نام در یک حوزه موضوعی؛
- تنوع حوزه‌های موضوعی؛

- اشتباه تایپی در نام یا نام خانوادگی پژوهشگر؛
- خطا در اطلاعات وب‌آوساینس؛
- فرار گرفتن مقالات پژوهشگر مورد بررسی در پروفایل دیگر پژوهشگر وب‌آوساینس؛
- درهم‌ریختگی فایل استخراج شده از وب‌آوساینس؛
- نیاز به ساختن فرمول جهت دسترسی به شاخص‌های دقیق وب‌آوساینس در موارد خاص؛
- عدم استفاده برخی پژوهشگران از کد شناسایی پژوهشگر مانند کد ORCID.

علاوه بر موارد فوق، عوامل دیگری که عمدتاً به روش‌شناسی پایگاه ESI مرتبط هستند منجر به تغییر فهرست پژوهشگران پراستناد برتر دنیا در بازه‌های دوماهه می‌گردند. این عوامل که ممکن است منجر به ابهام و سردرگمی پژوهشگران گردند، به شرح ذیل هستند:

- متغیر بودن دامنه پوشش پایگاه یا بازه زمانی (براساس تاریخ انتشار مقالات علمی پژوهشگران): این عامل سبب می‌گردد که پژوهشگران با کاهش تعداد مقالات علمی و کاهش تعداد استنادهای دریافتی به دلیل فوت، بازنشستگی و یا توقف حیات علمی خود، از فهرست‌های دوماهنامه آتی حذف گردند. شایان توجه است که اطلاعاتی همانند دامنه پوشش پایگاه و تاریخ انتشار بروزرسانی، برای اولین تا ششمین دوماهنامه سال جاری در پایگاه ESI قابل دسترسی است^۱ (شکل ۱-۵).

1. <https://esi.help.clarivate.com/Content/dataset-updates.htm>

Dataset Updates

Data is updated bi-monthly (six times a year).

Current ESI Dataset

- Sixth Bi-monthly of 2022
- Data covers a 10-year and 12-month period: January 1, 2012 - December 31, 2022

ESI Data Update Schedule for the year 2022 and Beyond

The following schedule is an overview of upcoming ESI data releases through March 2023:

Release date and time are in USA EST time zone.

ESI Updates	Coverage	Release Date*
5th bi-Monthly 2022	2012 - October 2022	Thursday, January 12, 2023
6th bi-Monthly 2022	2012 - December 2022	Thursday, March 09, 2023
1st bi-Monthly 2023	2013 - February 2023	Thursday, May 11, 2023
2nd bi-Monthly 2023	2013 - April 2023	Thursday, July 13, 2023
3rd bi-Monthly 2023	2013 - June 2023	Thursday, September 14, 2023
4th bi-Monthly 2023	2013 - August 2023	Thursday, November 9, 2023
5th bi-Monthly 2023	2013 - October 2023	Thursday, January 11, 2024
6th bi-Monthly 2023	2013 - December 2023	Thursday, March 14, 2024

Last updated March 9, 2023

*Second Thursday of every other month; although we will adhere to these release dates throughout the year, we do reserve the right to change them due to unforeseen issues.

شکل ۵-۱- اطلاعات بروزرسانی مجموعه داده ESI

- متغیر و شناور بودن حدود آستانه استنادی (به دلیل بروزرسانی داده‌های پایگاه ESI در بازه‌های دوماهه): این امر سبب می‌شود که برخی پژوهشگران که استنادات نزدیک به حد آستانه را در حوزه‌های موضوعی کسب کرده‌اند، در فهرست‌های دوماهانه آتی حذف گردند و یا پژوهشگران جدیدی به این فهرست اضافه گردند. اطلاعات حد آستانه‌های استنادی ۲۲ حوزه موضوعی علوم و علوم اجتماعی (به تفکیک برای پژوهشگران، موسسات، کشورها و نشریات) در پایگاه ESI قابل

دسترس است^۱ (شکل ۵-۲).

InCites Essential Science Indicators		Clarivate Analytics		
THRESHOLDS				
RESEARCH FIELDS	AUTHOR	INSTITUTION	JOURNAL	COUNTRY
AGRICULTURAL SCIENCES	778	3,234	2,071	3,085
BIOLOGY & BIOCHEMISTRY	1,310	7,126	407	2,027
CHEMISTRY	2,395	8,576	2,553	4,073
CLINICAL MEDICINE	3,158	4,181	4,105	34,096
COMPUTER SCIENCE	780	4,928	2,865	1,339
ECONOMICS & BUSINESS	623	6,458	2,337	722
ENGINEERING	1,242	3,472	5,183	3,366
ENVIRONMENT/ECOLOGY	1,303	4,704	3,369	6,406
GEOSCIENCES	1,748	6,610	3,445	3,057
IMMUNOLOGY	1,240	5,699	805	4,577
MATERIALS SCIENCE	2,897	8,246	5,611	2,959
MATHEMATICS	456	5,115	1,165	775
MICROBIOLOGY	924	5,942	772	2,332
MOLECULAR BIOLOGY & GENETICS	3,729	15,437	688	3,231
MULTIDISCIPLINARY	612	3,387	93	302
NEUROSCIENCE & BEHAVIOR	1,666	7,059	3,376	1,858
PHARMACOLOGY & TOXICOLOGY	765	4,020	7,861	1,541
PHYSICS	15,484	21,983	3,790	5,863
PLANT & ANIMAL SCIENCE	865	3,246	2,622	3,653
PSYCHIATRY/PSYCHOLOGY	992	4,438	2,756	890
SOCIAL SCIENCES - GENERAL	545	1,863	1,648	3,250
SPACE SCIENCE	8,708	45,788	1,982	1,106

شکل ۵-۲- حد آستانه‌های استنادی ۲۲ حوزه موضوعی علوم و علوم اجتماعی ESI

- اختصاص تعداد استنادهای دریافتی هر مقاله به حوزه‌های موضوعی علوم و علوم اجتماعی مطابق با لیست نشریات اصلی^۲ پایگاه ESI: پایگاه ESI به هر نشریه یک حوزه موضوعی اختصاص می‌دهد نه به هر مقاله پژوهشگر. این امر منجر به پراکندگی استنادات دریافتی پژوهشگر در حوزه‌های موضوعی ۲۲ گانه گوناگون با توجه به حوزه‌های موضوعی نشریات می‌گردد. از این رو، پژوهشگر در هیچ‌یک از حوزه‌های موضوعی به حد آستانه استنادی آن حوزه دست پیدا نمی‌کند. به منظور جلوگیری از پراکندگی تعداد کل استنادات دریافتی در حوزه‌های موضوعی مختلف، پژوهشگران می‌توانند قبل از ارسال مقالات و انجام فرایند پذیرش چاپ در نشریات تخصصی حوزه کاری خود، با مراجعه به آخرین لیست نشریات اصلی پایگاه ESI، از حوزه موضوعی اختصاص یافته به نشریه مذکور مطلع شوند^۳ (شکل ۵-۳).

1. <https://esi.clarivate.com/ThresholdsAction.action>
2. ESI Master Journal List
3. <https://mj.l.clarivate.com/collection-list-downloads>

Journal title	ISSN	e-ISSN	Publisher name	Publisher address	Languages	Web of Science Categories
2D MATERIALS	2053-1583	2053-1583	IOP PUBLISHING LTD	TEMPLE CIRCUIS, TEM	English	Materials Science
3 BIOTECH	2190-572X	2190-5728	SPRINGER HEIDELBERG	TIERGARTENSTRASSE	English	Biology & Biochemistry
3D PRINTING AND ADDITIVE MANUFACTURING	2329-7662	2329-7670	MARY ANN LIEBERT, INC	140 HUGENOT STRE	English	Engineering
ADR-A QUARTERLY JOURNAL OF OPERATIONS RESEARCH	1619-4500	1614-2411	SPRINGER HEIDELBERG	TIERGARTENSTRASSE	English	Engineering
AAPG BULLETIN	0149-1423	1558-9153	AMER ASSOC PETROLEUM GEOLOGIST	1444 S BOULDER AVE	English	Geosciences
AAPS JOURNAL	1550-7416	1550-7416	SPRINGER	ONE NEW YORK PLA2	English	Pharmacology & Toxicology
AAPS PHARMSCITECH	1530-9932	1530-9932	SPRINGER	ONE NEW YORK PLA2	English	Pharmacology & Toxicology
AATCC JOURNAL OF RESEARCH	2330-5537	2330-5517	SAGE PUBLICATIONS INC	2455 TELLER RD, THO	English	Materials Science
AATCC REVIEW	1532-8833	1532-8833	AMER ASSOC TEXTILE CHEMISTS COLORISTS-AATCC	1 DAVID DR, PO BOX	English	Materials Science
ABACUS-A JOURNAL OF ACCOUNTING FINANCE AND BUSINESS STUD	0001-2072	1467-6281	WILEY	111 RIVER ST, HOB	English	Economics & Business
ABDOMINAL RADIOLOGY	2366-004X	2366-0058	SPRINGER	ONE NEW YORK PLA2	English	Clinical Medicine
ABHANDLUNGEN AUS DEM MATHEMATISCHEN SEMINAR DER UNIV	0025-5858	1865-8784	SPRINGER HEIDELBERG	TIERGARTENSTRASSE	German	Mathematics
ACADEMIA-REVISTA LATINOAMERICANA DE ADMINISTRACION	1012-8255	2056-5127	EMERALD GROUP PUBLISHING LTD	HOWARD HOUSE, W5	Spanish	Economics & Business
ACADEMIC EMERGENCY MEDICINE	1069-6563	1553-2712	WILEY	111 RIVER ST, HOB	English	Clinical Medicine
ACADEMIC MEDICINE	1040-2446	1938-808X	LIPPINCOTT WILLIAMS & WILKINS	TWO COMMERCE SQ	English	Clinical Medicine
ACADEMIC PEDIATRICS	1876-2859	1876-2867	ELSEVIER SCIENCE INC	STE 800, 230 PARK A	English	Clinical Medicine
ACADEMIC PSYCHIATRY	1042-9670	1545-7230	SPRINGER	ONE NEW YORK PLA2	English	Psychiatry/Psychology
ACADEMIC RADIOLOGY	1076-6332	1878-4046	ELSEVIER SCIENCE INC	STE 800, 230 PARK A	English	Clinical Medicine
ACADEMY OF MANAGEMENT ANNALS	1941-0920	1941-6967	ACAD MANAGEMENT	PACE UNIV, PO BOX	English	Economics & Business
ACADEMY OF MANAGEMENT DISCOVERIES		2168-1007	ACAD MANAGEMENT	PACE UNIV, PO BOX	English	Economics & Business
ACADEMY OF MANAGEMENT JOURNAL	0001-4273	1948-0989	ACAD MANAGEMENT	PACE UNIV, PO BOX	English	Economics & Business
ACADEMY OF MANAGEMENT LEARNING & EDUCATION	1537-260X	1844-5985	ACAD MANAGEMENT	PACE UNIV, PO BOX	English	Economics & Business

شکل ۵-۳- نمایی از لیست نشریات اصلی پایگاه ESI

فهرست پژوهشگران پر استناد یک درصد برتر دنیا شناسایی شده توسط ISC

با توجه به ابهامات و چالش‌های فوق، موسسه هر ساله با استفاده از روش‌شناسی پیشرفته و خودکار، پردازش‌های گوناگونی را جهت ابهام‌زدایی فهرست مستخرج از پایگاه ESI و شناسایی دقیق کلیه مدارک هر پژوهشگر انجام داده و فهرست نرمال شده پژوهشگران ایرانی پر استناد یک درصد برتر دنیا را به دانشگاه‌های مربوطه اعلام می‌نماید.

علاوه بر این، از آنجا که پژوهشگران پر استناد می‌بایستی با آثار علمی باکیفیت، خلاقانه و اثرگذار بر مشکلات و مسائل اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و غیره در ارتقا و پیشرفت کشور در تمامی حوزه‌های علم، فن‌آوری و نوآوری موثر باشند، موسسه ISC علاوه بر پالایش فهرست و شناسایی پژوهشگران برتر، کیفیت آثار علمی آن‌ها را به لحاظ میزان خوداستنادی و مقالات سلب اعتبار شده یا بازپس داده شده^۱ (به دلیل ارتکاب سوء رفتارهای پژوهشی مانند سرقت علمی و یا خطاهای عمدی نویسنده) مورد تحلیل قرار می‌دهد.

بنابراین، عملکرد پژوهشی و استنادی هر پژوهشگر در بازه زمانی ده ساله بر اساس شاخص‌های علم‌سنجی ذیل در پایگاه وب‌آوساینس مورد ارزیابی قرار می‌گیرد:

- نسبت تعداد کل استنادهای دریافتی به تعداد کل مقالات استنادکننده؛
- تعداد متوسط خوداستنادی به ازای هر مقاله؛
- متوسط درصد خوداستنادی از کل استنادات محقق؛
- نسبت تعداد کل استنادهای دریافتی (بدون در نظر گرفتن خوداستنادی) به تعداد مقالات

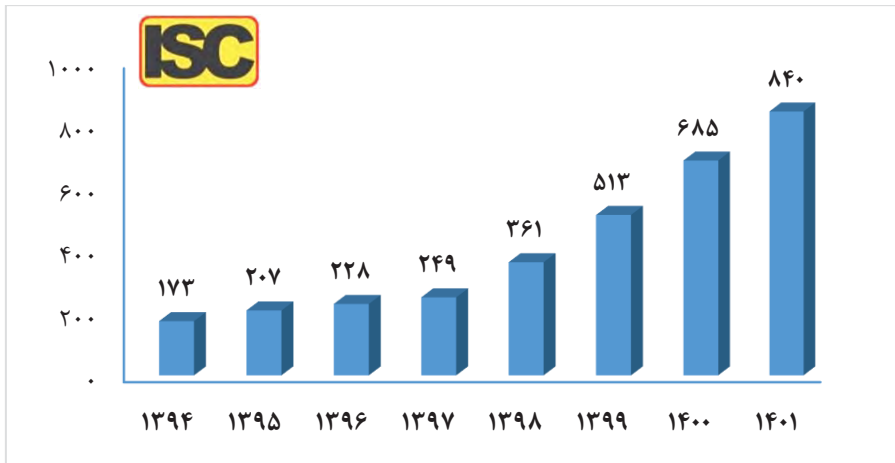
استنادکننده (بدون در نظر گرفتن خوداستنادی) شایان ذکر است که این شاخص‌ها با داده‌های کلان جهانی تطبیق داده شده و پس از استخراج مقادیر نرمال برای هر شاخص، پژوهشگران در دسته‌بندی ذیل قرار می‌گیرند:

۱. «پژوهشگران پراستناد یک درصد برتر»: پژوهشگرانی که بر اساس شاخص‌های استنادی و علم‌سنجی فوق دارای رفتار استنادی نرمال و فاقد مقاله سلب اعتبار شده هستند.

۲. «نویسندگان گروهی»^۱: پژوهشگرانی که عضو گروه‌ها یا شبکه‌های بزرگ همکاری‌های علمی در سطح بین‌المللی (با بیش از صدها یا هزار پژوهشگر سراسر جهان) همانند IOP, IEEE, CERN, ASME هستند. برخی از این پژوهشگران پس از حذف استنادات و مقالات مشترک آن‌ها با گروه‌های همکاری علمی همچنان در حوزه‌های موضوعی مربوطه امتیاز لازم را برای یک درصد برتر شدن (بر اساس حد آستانه موضوعی) کسب می‌کنند. اما آن دسته از پژوهشگرانی که صرفاً با در نظر گرفتن مقالات مشترک آن‌ها با گروه‌های همکاری علمی امتیاز لازم را برای یک درصد برتر شدن کسب کنند، در دسته نویسندگان گروهی قرار می‌گیرند.

۳. «پژوهشگر پراستناد غیرعادی»: این پژوهشگران بر اساس شاخص‌های استنادی و علم‌سنجی فوق دارای رفتار استنادی غیرعادی (حداقل دو شاخص غیرعادی از بین شاخص‌های موجود) و یا مقاله سلب اعتبار شده هستند.

شایان توجه است که در چند سال اخیر تعداد پژوهشگران ایرانی پراستناد یک درصد برتر دنیا که توسط موسسه ISC شناسایی شده‌اند، افزایش چشمگیری داشته است. این امر می‌تواند دلالت بر افزایش طبیعی تعداد پژوهشگران پراستناد ایرانی یک درصد برتر دنیا و همچنین استانداردسازی روش‌شناسی و خودکارسازی فرایند شناسایی پژوهشگران پراستناد (اعم از سرعت انجام کار و دقت بسیار زیاد) داشته باشد، به گونه‌ای که تعداد پژوهشگران پراستناد ایرانی یک درصد برتر دنیا که توسط موسسه ISC شناسایی شده‌اند، از سال ۱۳۹۴ تا سال ۱۴۰۱، از ۱۷۳ تن به ۸۴۰ تن افزایش یافته‌اند (نمودار ۵-۲).

نمودار ۵-۲- رشد کمی تعداد پژوهشگران پراستناد ایرانی یک درصد برتر دنیا شناسایی شده توسط موسسه ISC

فهرست پژوهشگران پراستناد دو درصد برتر دنیا برگرفته از پایگاه اسکوپوس

در چند سال اخیر، تعدادی از پژوهشگران دانشگاه استنفورد با استفاده از داده‌های پایگاه اسکوپوس اقدام به ایجاد پایگاه داده و محاسبه شاخصی به نام شاخص استنادی مرکب (به اختصار C) کرده‌اند. این فهرست در کشور ما با نام «فهرست دانشگاه استنفورد» شناخته شده و مورد توجه رسانه‌ها و موسسات قرار گرفته است. هدف این پایگاه داده، ارائه مجموعه‌ای از سنج‌های استنادی استاندارد شده برای ارزیابی تاثیر استنادی پژوهشگران در رشته‌ها و حوزه‌های علمی گوناگون است. شاخص استنادی مرکب، مجموعه‌ای از چند سنج استنادی است که پژوهشگران دانشگاه استنفورد در مقاله سال ۲۰۱۶ خود معرفی و (در یک فرمول ریاضی با استفاده از لگاریتم و با وزن یکسان) محاسبه کرده‌اند.

شاخص استنادی مرکب بر سنج‌های کلی همچون تعداد استنادات دریافتی مقالات پژوهشگران، جایگاه‌های نویسندگی آن‌ها (الگوی هم‌نویسندگی) و شاخص هرش (یا همان شاخص اچ) استوار است:

- تعداد کل استنادات (NC)
- شاخص اچ. هرش (H-index)
- شاخص اچ. ام. (h_m -index)
- تعداد کل استنادات به مقالات تک‌نویسنده (NCS)

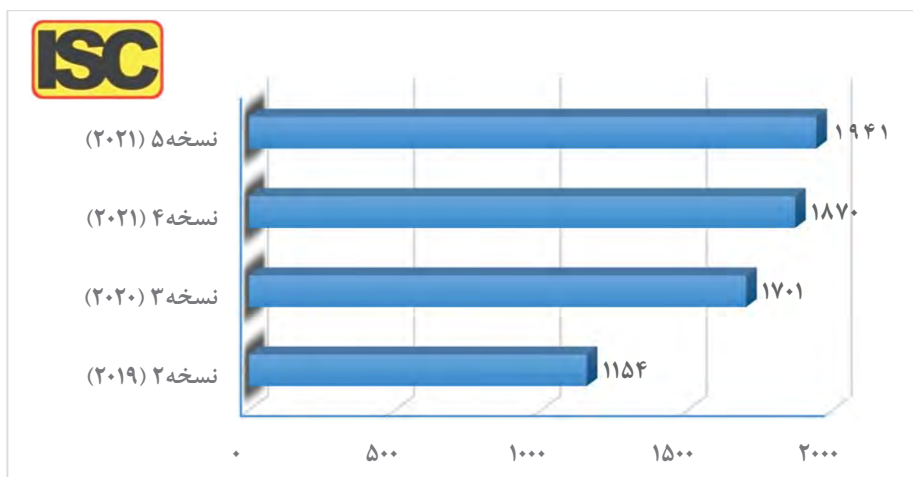
- تعداد کل استنادات به مقالات تک‌نویسنده+نویسنده اول (NCSF)
- تعداد کل استنادات به مقالات تک‌نویسنده+نویسنده اول+نویسنده آخر (NCSFL)

تازه‌ترین بروزرسانی این پایگاه داده^۱ در آبان ماه ۱۴۰۱ منتشر شده است که دامنه پوشش داده‌ها از سال ۱۹۶۰ تا ۲۰۲۱ می‌باشد. این فهرست دربرگیرنده نویسندگان پراستناد بر اساس شاخص استنادی مرکب و جزو دو درصد پراستناد در ۲۲ حوزه موضوعی اصلی و ۱۷۴ حوزه فرعی می‌باشد. اما در مقایسه با ویرایش قبلی خود که در مهرماه ۱۴۰۱ منتشر شده است نویسندگان را با دقت بیشتری در حوزه‌های فرعی موضوعی قرار داده است و در عین حال مقادیری مانند تعداد کل استنادات تغییر نیافته است.

ویرایش آبان ۱۴۰۱ نسبت به ویرایش قبلی مناسب‌تر بوده و به عنوان جایگزین آن در نظر گرفته شده است. زیرا که در این نسخه از یک رویکرد ترکیبی استفاده شده است. بدین ترتیب که ابتدا مقالات به حوزه‌های موضوعی تقسیم شدند و سپس برای تعیین حوزه‌های فرعی از حوزه موضوعی نشریه مربوطه استفاده شده است. برای مجلات چندرشته‌ای، از رویکرد یادگیری ماشینی استفاده شده است. بدین ترتیب به هر پژوهشگر که در آن بیشترین تعداد مقاله را منتشر کرده است یک حوزه فرعی اختصاص داده می‌شود.

در آخرین نسخه این پایگاه داده با محاسبه استنادات فقط در سال ۲۰۲۱، تعداد ۱۹۴۱ پژوهشگر با وابستگی اصلی سازمانی جمهوری اسلامی ایران از بین تعداد کل ۲۰۰،۱۹۶ پژوهشگر بین‌المللی حضور دارند. با محاسبه استنادات در طول دوره خدمت علمی در بازه ۱۹۹۶ تا ۲۰۲۱ نیز تعداد ۷۴۲ پژوهشگر با وابستگی اصلی سازمانی جمهوری اسلامی ایران از بین تعداد کل ۱۹۴،۹۸۳ پژوهشگر بین‌المللی حضور دارند. نمودار ۳-۵ روند تغییرات تعداد کل پژوهشگران پراستناد ایرانی دو درصد را در طی سال‌های گذشته این پایگاه داده نشان می‌دهد. شایان ذکر است که تعداد پژوهشگران ایرانی در دو سال اخیر در مقایسه با سال‌های گذشته، رشد چشمگیری داشته است.

1. Ioannidis, John P.A. (2022), "September 2022 data-update for "Updated science-wide author databases of standardized citation indicators"", Mendeley Data, V5, doi: 10.17632/btchxktzyw.5

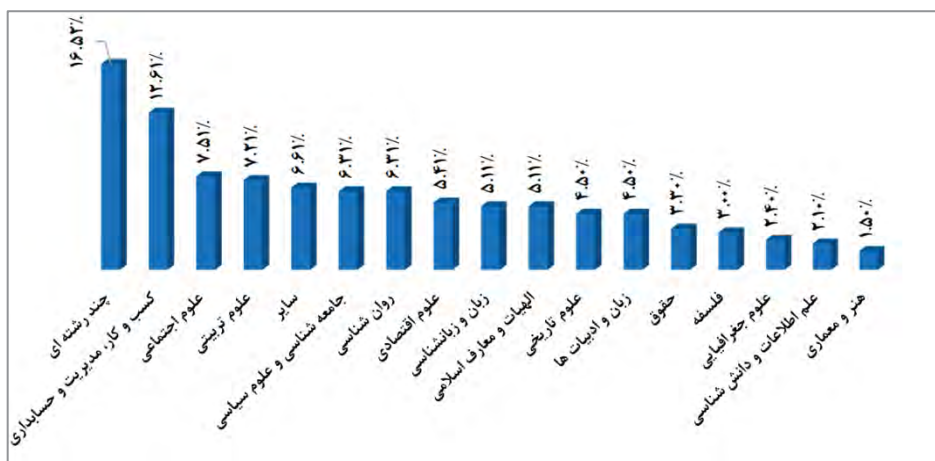
نمودار ۳-۵- تعداد کل پژوهشگران ایرانی پراستناد دو درصد دنیا در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۱۹

پژوهشگران پراستناد برتر در حوزه‌های موضوعی علوم انسانی، اجتماعی و هنر برگرفته از پایگاه آی.اس.سی (ISC)

موسسه ISC، به طور سالانه با اتکاء به منابع اطلاعاتی و پایگاه‌های داده خود اقدام به شناسایی پژوهشگران پراستناد برتر علوم انسانی، علوم اجتماعی و هنر می‌نماید. این تحلیل با شناسایی فهرستی از نویسندگان با بیشترین تعداد استنادات دریافتی در هر حوزه با استفاده از روش‌های نرم‌افزاری آغاز می‌شود. در مرحله بعد، ابهام‌زدایی و یکدست‌سازی این فهرست که منجر به شناسایی افراد متعدد با نام یکسان یا افراد یکسان با نام‌های متنوع می‌شود انجام می‌پذیرد. پژوهشگران در هر حوزه بر حسب تعداد استنادهایی که دریافت کرده‌اند مرتب‌سازی و سپس پژوهشگران پراستناد بر اساس حدود آستانه استنادی به عنوان نخبگان علمی حوزه علوم انسانی، اجتماعی و هنر انتخاب می‌شوند. معیار انتخاب پژوهشگران در این فهرست، تعداد استنادهای دریافتی آثار علمی آن‌ها در بازه زمانی ده ساله است.

براساس آخرین تحلیل موسسه در بازه زمانی ده ساله (۱۳۹۹-۱۳۹۰)، تعداد ۳۳۳ پژوهشگر برتر در ۱۶ حوزه موضوعی علوم انسانی، اجتماعی و هنر شناسایی و معرفی شدند. حدود ۱۶٪ از این پژوهشگران متعلق به حوزه چندرشته‌ای هستند. بعد از حوزه چندرشته‌ای، پژوهشگران حوزه کسب و کار، مدیریت و حسابداری قرار دارند (حدود ۱۲٪). حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و علوم تربیتی هر کدام حدود ۷٪ از پژوهشگران را به خود اختصاص داده‌اند و در رتبه سوم قرار دارند. پژوهشگران دیگر مربوط به ۱۳ حوزه موضوعی کلیات (متفرقه)، جامعه‌شناسی و علوم سیاسی، روان‌شناسی، علوم

اقتصادی، زبان و زبان‌شناسی، الهییت و معارف اسلامی، علوم تاریخی، زبان و ادبیات‌ها، حقوق، فلسفه، علوم جغرافیایی، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، و هنر و معماری می‌باشند (نمودار ۵-۴).

نمودار ۵-۴- سهم پژوهشگران پراستناد برتر علوم انسانی، اجتماعی و هنر به تفکیک حوزه‌های

موضوعی

فصل ششم

رتبه‌بندی‌های ملی و بین‌المللی

دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

مقدمه

با توجه به اهمیت روزافزون ارزیابی و رتبه‌بندی مراکز آموزشی و پژوهشی در دنیا و تلاش این موسسات برای تبدیل شدن به دانشگاه‌های تراز جهانی و مطرح شدن در سطوح مختلف بین‌المللی، نیاز به ابزاری ملی و بومی با استانداردهای جهانی، جهت ارزیابی و سنجش همه جانبه دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها بیش از پیش احساس شد. لذا پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) از سال ۱۳۸۹، با مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به صورت سالانه دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور را مورد رتبه‌بندی قرار داد. از اوایل سال ۹۸، بنا به تأکیدات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ضرورت ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی با روش‌شناسی جدید مطرح و معیارها و شاخص‌هایی با تأکید بر اسناد بالادستی از جمله نقشه جامع علمی کشور، سیاست‌های کلان علم و فناوری، توجه به مأموریت‌گرایی دانشگاه‌ها و نیز نقطه نظرات برخی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی مختلف تهیه و در کارگروه مربوطه به تصویب رسید. این روش‌شناسی برای اولین بار در رتبه‌بندی سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹ به کار گرفته شد و تاکنون نیز استفاده می‌شود. نتایج این رتبه‌بندی، با توجه به تصمیم کارگروه تخصصی رتبه‌بندی در چندین بخش شامل دانشگاه‌های جامع، دانشگاه‌های صنعتی، دانشگاه‌های علوم کشاورزی، هنر و دانشگاه‌های زیر نظام (از سال ۱۴۰۰) و نیز به صورت درهم‌کرد دانشگاه‌های جامع و صنعتی اعلام می‌شوند.

روش‌شناسی رتبه‌بندی

معیارهای کلی رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی، در ۶ حوزه آموزش (با وزن ۳۰ درصد)،

پژوهش (با وزن ۲۵ درصد)، فناوری و نوآوری (با وزن ۲۰ درصد)، بین‌المللی‌سازی (با وزن ۱۰ درصد)، اثرگذاری اقتصادی (با وزن ۱۰ درصد) و خدمات اجتماعی؛ زیرساخت و تسهیلات (با وزن ۱۵ درصد) (جدول ۶-۱).

جدول ۶-۱- معیارهای رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی در ISC

وزن	معیارهای کلی رتبه‌بندی	معیارها
٪۳۰	آموزش	A
٪۲۵	پژوهش	B
٪۲۰	فناوری و نوآوری	C
٪۱۰	بین‌المللی‌سازی	D
٪۱۰	اثرگذاری اقتصادی	E
٪۵	خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات	F
۱۰۰	جمع کل	

اطلاعات معیارها و شاخص‌های مورد نیاز برای رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی از سه طریق گردآوری می‌شود:

- اطلاعات پژوهشی که جمع‌آوری آن بر عهده گروه رتبه‌بندی ISC می‌باشد؛
- خوداظهاری دانشگاه‌ها که از طریق تکمیل پرسشنامه الکترونیکی رتبه‌بندی توسط رابطین رتبه‌بندی در دانشگاه‌ها به دست می‌آید؛
- برخی اطلاعات آموزشی که از طریق وزارت علوم با همکاری سایر سازمان‌ها در اختیار گروه رتبه‌بندی ISC قرار داده می‌شود.

در هر معیار، شاخص‌ها و زیرشاخص‌های متعددی جهت سنجش عملکرد دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی به کار گرفته می‌شود که به همراه وزن مربوط در جداول ۶-۲ تا ۶-۷ آورده شده است.

معیار پژوهش

در معیار پژوهش، ۸ شاخص اصلی وجود دارد، اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیر شاخص‌های این معیار در جدول ۶-۲ نشان داده شده است.

جدول ۶-۲- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی در معیار آموزش

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص A: آموزش (۳۰٪)
هرم هیئت علمی	۱۵	۴,۵	(A1-1-1) تعداد دانشیار
		۰,۵	(A1-1-2) نسبت تعداد دانشیار به کل اعضای هیئت علمی
		۹	(A1-2-1) تعداد استاد
		۱	(A1-2-2) نسبت تعداد استاد به کل اعضای هیئت علمی
کیفیت دانشجویان ورودی	۱۰	۵	(A2-1) کیفیت دانشجویان ورودی کارشناسی براساس تعداد دانشجویان پذیرفته شده با رتبه زیر ۱۰۰۰ آزمون سراسری
		۵	(A2-2) کیفیت دانشجویان ورودی کارشناسی ارشد دانشگاه‌ها براساس متوسط معدل کارشناسی دانشجویان ورودی در مقطع کارشناسی ارشد
نوآوری در آموزش	۱۰	۱۰	(A3) طراحی، ایجاد و ارائه دوره‌ها و روش‌های جدید آموزشی در حوزه علمی مشخص یا بین رشته‌ای با تائید شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی
مهارت‌افزایی در آموزش	۱۵	۵	(A4-1) نسبت تعداد دروس مرتبط با کارآفرینی، فناوری و نوآوری به کل دروس در مقطع کارشناسی
		۵	(A4-2) نفرساعت دوره‌های مهارت‌افزایی و اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان (نفرساعت دوره‌های مهارت‌افزایی / تعداد دانشجویان × تعداد ساعات دوره کارشناسی)
		۵	(A4-3) تعداد دروس اختیاری تقاضامحور
بازنگری برنامه‌های درسی	۱۰	۱۰	(A5) تعداد برنامه‌های درسی بازنگری شده
تدوین برنامه‌های درسی	۱۰	۱۰	(A6) تعداد برنامه‌های درسی تدوین شده
نسبت دانشجو به استاد	۲۰	۲۰	(A7) نسبت دانشجو به استاد
اشتغال دانش‌آموختگان	۱۰	۱۰	(A8) درصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها در بازه زمانی ۴ سال پس از فراغت از تحصیل (ارزیابی توسط مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی انجام می‌شود)

معیار پژوهش

در معیار پژوهش، ۱۰ شاخص اصلی وجود دارد که شاخص B10، که تعداد مقالات بازپس گرفته شده است، دارای نمره منفی باشد. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۳-۶ نشان داده شده است.

جدول ۳-۶- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی در معیار پژوهش

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص B: پژوهش (٪۲۵)
کمیت انتشارات پژوهشی (امتیاز این معیار بر ۲ تقسیم می‌شود)	۴۰	۹	B1-1-1) تعداد مقالات علوم انسانی و هنر WOS
		۱۵	B1-1-2) تعداد مقالات سایر علوم WOS
		۹	B1-2-1) تعداد مقالات علوم انسانی و هنر در ISC
		۳	B1-2-2) تعداد مقالات سایر علوم در ISC
سرانه کمیت و کیفیت انتشارات پژوهشی	۱۰	۳	B2-1-1) نسبت مقالات WOS به هیئت علمی
		۲	B2-1-2) نسبت مقالات ISC به هیئت علمی
		۳	B2-2-1) نسبت استناد WOS به هیئت علمی
		۲	B2-2-2) نسبت استناد ISC به هیئت علمی
تعداد استنادها	۲۰	۱۳,۵	B3-1-1) تعداد استناد مقاله‌ها در WOS
		۱,۵	B3-1-2) نسبت استناد به مقاله‌ها در WOS
		۲,۷	B3-2-1) تعداد استناد مقاله در ISC
		۰,۳	B3-2-2) نسبت استناد به مقاله در ISC
کیفیت مقالات انتشاریافته	۱۰	۳,۶	B4-1-1-1) تعداد مقالات مجلات Q1 در WOS
		۰,۴	B4-1-1-2) نسبت مقالات مجلات Q1 به کل مقالات در WOS
		۱,۸	B4-1-2-1) تعداد مقالات مجلات Q1 در ISC
		۰,۲	B4-1-2-2) نسبت مقالات مجلات Q1 به کل مقالات در ISC
		۱	B4-2) مقالات چاپ شده در نشریات دارای ضریب تاثیر

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص B: پژوهش (٪۲۵)
		۳	(B4-3) مقالات چاپ شده در نشریات ساینس، نیچر و نیچر ایندکس
اثربخشی بروندادهای پژوهشی در جامعه	۵	۳,۷۵	(B5-1) تعداد جوایز معتبر ملی و بین‌المللی ۵ سال قبل
		۱,۲۵	(B5-2) تعداد جوایز معتبر ملی و بین‌المللی ۶ تا ۱۰ سال قبل
هم‌انتشاری با صنعت	۵	۴,۵	(B6-1) تعداد انتشارات مشترک صنعت و دانشگاه در WOS
		۰,۵	(B6-2) نسبت انتشارات مشترک صنعت و دانشگاه در WOS به تعداد کل انتشارات در WOS
تعداد پژوهشگران پراستناد	۵	۱	(B7-1-1) پژوهشگران پراستناد در فهرست کلاریویت آنالیتیکس (HCR 2021)
		۲	(B7-1-2) پژوهشگران پراستناد یک درصد برتر براساس ESI
		۲	(B7-2) پژوهشگران پراستناد ISC در حوزه علوم انسانی، اجتماعی و هنر (۱۳۹۸)
انتشارات علمی	۵	۲	(B8-1) کتب تالیفی چاپ شده توسط انتشارات معتبر ملی و بین‌المللی
		۱,۵	(B8-2) کتب ترجمه و چاپ شده توسط انتشارات معتبر ملی و بین‌المللی
		۱,۵	(B8-3) تعداد نشریات نمایه شده چارک اول یا هسته (Q1) ISC
پایان‌نامه‌های تقاضامحور	۲۰	۲۰	(B9) تعداد پایان‌نامه‌های تقاضامحور
تعداد مقالات بازپس گرفته شده	۱۰-	۹-	(B10-1) مقاله بازپس داده شده
		۱-	(B10-2) نسبت مقاله بازپس داده شده به کل مقاله‌ها

معیار فناوری و نوآوری

در معیار فناوری و نوآوری، ۷ شاخص اصلی وجود دارد. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۴-۶ نشان داده شده است.

جدول ۴-۶- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی در معیار فناوری و نوآوری

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص C: فناوری و نوآوری (%۲۰)
تعداد اختراعات ثبت شده	۵	۳	(C1-1) تعداد اختراعات ثبت شده در سطح بین‌المللی (JPO, EPO, USPTO)
		۱	(C1-2) تعداد اختراعات ثبت شده در سطح ملی
		۱	(C1-3) تعداد ثبت ژن
شرکت‌های دانش-بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و فناوری	۲۰	۱۰	(C2-1) تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک و یا مراکز رشد
		۱۰	(C2-2) تعداد واحدهای فناور مستقر در پارک و یا مراکز رشد
کارآفرینی	۱۵	۱۵	(C3) تعداد شاغلین شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در پارک و یا مراکز رشد
تجاری‌سازی فناوری	۲۰	۱۰	(C4-1) تعداد محصولات تجاری‌سازی شده شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور به نسبت کل شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور
		۱۰	(C4-2) تعداد اختراعات تجاری‌سازی شده دانشگاه به کل اختراعات دانشگاه
ارتباط با صنعت و جامعه	۲۵	۲۲,۵	(C5-1) تعداد کل قراردادهای صنعت و دانشگاه
		۲,۵	(C5-2) نسبت کل قراردادهای صنعت به اعضای هیئت علمی
حضور در صنعت و جامعه	۵	۵	(C6) تعداد فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی در جامعه و صنعت به نسبت تعداد اعضای هیئت علمی موسسه
حضور دانشگاه در حل مسائل ویژه ملی یا منطقه‌ای	۱۰	۱۰	(C7) انجام پروژه‌های پژوهشی مساله‌محور ملی (مورد تایید شورای عتف)
			تعداد پروژه‌های مسئله‌محور پژوهشی خاتمه یافته تعداد کل پروژه‌های پژوهشی خاتمه یافته

معیار بین‌المللی‌سازی

در معیار بین‌المللی‌سازی، ۸ شاخص اصلی وجود دارد. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۶-۵ نشان داده شده است.

جدول ۶-۵- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی در معیار بین‌المللی‌سازی

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص D: بین‌المللی‌سازی (٪۱۰)
اساتید و پژوهشگران بین‌المللی	۱۵	۱۵	D1) تعداد اساتید و پژوهشگران موسسات بین‌المللی ارائه‌کننده دروس و کارگاه‌های بیش از یک هفته
دانشجویان بین‌المللی	۱۵	۱۳,۵	D2-1) تعداد دانشجویان خارجی دانشگاه
		۱,۵	D2-2) نسبت تعداد دانشجویان خارجی به کل دانشجویان دانشگاه
جابجایی دانشجویان و اعضای هیئت علمی در سطح بین‌المللی	۱۵	۹	D3-1-1) تعداد سفرهای علمی، فرصت‌های مطالعاتی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های بین‌المللی دانشجویان
		۱	D3-1-2) نسبت سفرهای علمی، فرصت‌های مطالعاتی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های بین‌المللی دانشجویان به تعداد کل دانشجویان
		۴,۵	D3-2-1) تعداد سفرهای علمی، فرصت‌های مطالعاتی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های بین‌المللی اعضای هیئت علمی
		۰,۵	D3-2-2) نسبت سفرهای علمی، فرصت‌های مطالعاتی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های بین‌المللی اعضای هیئت علمی به تعداد کل اعضای هیئت علمی
انتشارات بین‌المللی	۱۵	۷,۲	D4-1-1) مقالات مشترک بین‌المللی WOS
		۰,۸	D4-1-2) نسبت مقالات مشترک به کل مقالات WOS
		۳	D4-2) تعداد کتاب مشترک با پژوهشگران خارجی توسط انتشارات معتبر
عضویت دانشگاه در کنوانسیون‌های بین‌المللی	۵	۴	D4-3) تعداد نشریات نمایه شده بین‌المللی
		۵	D5) سازمان‌ها، کنوانسیون‌ها و مراجع بین‌المللی که با تایید وزارت عتف دانشگاه آن‌ها را نمایندگی و یا همکاری می‌نمایند.

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص D: بین‌المللی‌سازی (٪۱۰)
دوره‌های آموزشی مشترک بین‌المللی	۵	۵	D6) تعداد دوره‌های آموزشی رسمی مشترک بین‌المللی در حال اجرا
پروژه‌های مشترک و گرنت‌های بین‌المللی	۱۰	۵	D7-1) تعداد گرنت‌های بین‌المللی (اراسموس پلاس، ژان مونه، و گرنت‌های بین‌دانشگاهی، ملی و منطقه‌ای کشوری و...) D7-2) تعداد پروژه‌های مشترک بین‌المللی
حضور در نظام‌های رتبه‌بندی معتبر بین‌المللی	۲۰	۲۰	D8) رتبه در نظام‌های رتبه‌بندی معتبر بین‌المللی (Times, QS, Shanghai, ISC) هر یک ۵ امتیاز براساس رتبه دانشگاه رتبه ۱-۲۰۰ (۵ امتیاز) رتبه ۲۰۱-۴۰۰ (۴ امتیاز) رتبه ۴۰۱-۶۰۰ (۳ امتیاز) رتبه ۶۰۱-۸۰۰ (۲ امتیاز) رتبه ۸۰۱-۱۰۰۰ (۱ امتیاز) رتبه ۱۰۰۰+ (۰,۵ امتیاز)

معیار اثرگذاری اقتصادی

در معیار بین‌المللی‌سازی، ۶ شاخص اصلی وجود دارد. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۶-۶ نشان داده شده است.

جدول ۶-۶- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی در معیار اثرگذاری اقتصادی

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص E: اثرگذاری اقتصادی (٪۱۰)
بودجه دانشگاه	۱۰	۹	E1-1) میزان بودجه تخصیص یافته دانشگاه (بودجه کل) E1-2) میزان درآمد اختصاصی دانشگاه به کل بودجه دانشگاه
درآمد آموزشی	۲۰	۱۸	E2-1) درآمد آموزشی دانشگاه E2-2) نسبت درآمد آموزشی دانشگاه به کل بودجه دانشگاه
درآمد پژوهشی	۲۰	۹	E3-1-1) درآمد ریالی ناشی از طرح‌های پژوهشی و گرنت پژوهشی

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص E: اثرگذاری اقتصادی (٪۱۰)
دانشگاه		۹	E3-1-2) درآمد ارزی ناشی از طرح‌های پژوهشی و گرنٹ پژوهشی E3-2-1) نسبت درآمد ریالی ناشی از طرح‌های پژوهشی و گرنٹ پژوهشی به میانگین کل بودجه E3-2-2) نسبت درآمد ارزی ناشی از طرح‌های پژوهشی و گرنٹ پژوهشی به میانگین کل بودجه
قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه	۲۰	۱۸ ۲	E4-1) درآمد اختصاصی قراردادها E4-2) نسبت درآمد اختصاصی قراردادها به کل بودجه دانشگاه
درآمد تجاری	۲۰	۱۸ ۲	E5-1) درآمد حاصل از فروش شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور، فروش لیسانس فناوری، فروش پتنت، محصولات فناوری شده صنعتی، دامی و کشاورزی E5-2) نسبت درآمد حاصل از فروش شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور، فروش لیسانس فناوری، فروش پتنت، محصولات فناوری شده صنعتی، دامی و کشاورزی به کل بودجه دانشگاه
سایر درآمدهای دانشگاه	۱۰	۹ ۱	E6-1) درآمد حاصل از ارائه خدمات فنی مشاوره‌ای، برگزاری همایش و سمینار، کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها، فروش کتاب و مجلات، فروش محصولات مختلف، میزان بهره‌مندی مستقیم دانشگاه از مساعدت جامعه (منظور ارزش ریالی بهره‌مندی دانشگاه از محل وقف، هبه، واگذاری و مانند آن است) E6-2) نسبت درآمد حاصل از ارائه خدمات فنی مشاوره‌ای، برگزاری همایش و سمینار، کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها، فروش کتاب و مجلات، فروش محصولات مختلف، میزان بهره‌مندی مستقیم دانشگاه از مساعدت جامعه (منظور ارزش ریالی بهره‌مندی دانشگاه از محل وقف، هبه، واگذاری و مانند آن است) به کل بودجه دانشگاه

معیار خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات

در معیار خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات، ۵ شاخص اصلی وجود دارد. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۶-۷ نشان داده شده است.

جدول ۶-۷- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی در معیار خدمات

اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص F: خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات (۰/۵)
رویدادهای فرهنگی، اجتماعی، ورزشی	۳۰	۱۰	F1-1) تعداد دانشجویان حائز رتبه‌های ملی و بین‌المللی در المپیادهای فرهنگی ورزشی
		۵	F1-2) تعداد کارگاه‌ها و سمینارهای اجتماعی، فرهنگی و ورزشی (نفر ساعت)
		۱۰	F1-3) تعداد تشکلهای (انجمن‌های علمی دانشجویی)
		۵	F1-4) تعداد نشریات دانشجویی
سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه دانشگاهی (سمن)	۵	۵	F2) تعداد سمن‌های وابسته و یا مستقر در دانشگاه
کرسی‌های نظریه-پردازی، نقد و ترویجی	۲۰	۱۰	F3-1-1) تعداد کرسی‌های تخصصی: نظریه‌پردازی
		۷	F3-1-2) تعداد کرسی‌های تخصصی: نقد و نوآوری
		۳	F3-2) تعداد کرسی‌های ترویجی
تسهیلات و امکانات	۲۰	۵	F4-1) پهناى باند (سرانه)
		۵	F4-2) سرعت اینترنت
		۵	F4-3) دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی
		۵	F4-4) مستندات قابل عرضه در کتابخانه (تعداد عناوین کتاب‌های چاپی)
زیرساخت دانشگاه	۲۵	۵	F5-1) میزان فضای آموزشی (مانند کلاس)
		۵	F5-2) میزان فضای پژوهشی (مانند آزمایشگاه‌ها)
		۵	F5-3) میزان فضای فرهنگی و ورزشی
		۵	F5-4) میزان فضای اداری
		۵	F5-5) میزان فضای سبز دانشگاه

رتبه‌بندی ملی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

با توجه به ماهیت متفاوت پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی نسبت به دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و نیز ماموریت‌های متنوع و مختلف این موسسات، در روش‌شناسی رتبه‌بندی این دسته از مؤسسات با حفظ معیارهای اصلی (به جز آموزش)، در برخی شاخص‌ها، زیرشاخص‌ها و وزن آن‌ها تعدیل‌هایی صورت گرفته است. معیارهای کلی در ارزیابی و رتبه‌بندی پژوهشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در ۵ حوزه پژوهش (با وزن ۲۵ درصد)، فناوری و نوآوری (با وزن ۳۵ درصد)، بین‌المللی‌سازی (با وزن ۱۰ درصد)، اثرگذاری اقتصادی (با وزن ۲۰ درصد) و خدمات اجتماعی، زیر ساخت و تسهیلات (با وزن ۱۰ درصد) می‌باشد. (جدول ۶-۸).

جدول ۶-۸- معیارهای رتبه‌بندی ملی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در ISC

معیارها	معیارهای کلی رتبه‌بندی	وزن
A	آموزش	۰
B	پژوهش	۲۵٪
C	فناوری و نوآوری	۳۵٪
D	بین‌المللی‌سازی	۱۰٪
E	اثر گذاری اقتصادی	۲۰٪
F	خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات	۱۰٪
	جمع کل	۱۰۰

نتایج رتبه‌بندی پژوهشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی، به صورت درهم‌کرد و نیز بر اساس زمینه فعالیت در گروه‌های فنی مهندسی، هنر و علوم انسانی، علوم پایه و کشاورزی اعلام می‌شود. اطلاعات مورد نیاز جهت رتبه‌بندی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی همانند دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی از طریق گروه رتبه‌بندی، خوداظهاری پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و نیز اطلاعاتی که از طریق وزارت عتف ارسال می‌شود، جمع‌آوری می‌گردد.

معیار پژوهش

در معیار پژوهش، ۱۰ شاخص اصلی وجود دارد که شاخص B10، که تعداد مقالات بازپس گرفته شده است، دارای نمره منفی باشد. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۶-۹ نشان داده شده است.

جدول ۶-۹- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در معیار پژوهش

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص B: پژوهش (۰.۲۵)
کمیت انتشارات پژوهشی (امتیاز این معیار بر ۲ تقسیم می‌شود)	۴۰	۹	B1-1-1 تعداد مقالات علوم انسانی و هنر WOS
		۱۵	B1-1-2 تعداد مقالات سایر علوم WOS
		۹	B1-2-1 تعداد مقالات علوم انسانی و هنر در ISC
		۳	B1-2-2 تعداد مقالات سایر علوم در ISC
		۴	B1-3 تعداد مقالات ESCI
سرانه کمیت و کیفیت انتشارات پژوهشی	۱۰	۳	B2-1-1 نسبت مقالات WOS به هیئت علمی
		۲	B2-1-2 نسبت مقالات ISC به هیئت علمی
		۳	B2-2-1 نسبت استناد WOS به هیئت علمی
		۲	B2-2-2 نسبت استناد ISC به هیئت علمی
تعداد استنادها	۲۰	۱۳,۵	B3-1-1 تعداد استناد مقاله‌ها در WOS
		۱,۵	B3-1-2 نسبت استناد به مقاله‌ها در WOS
		۲,۷	B3-2-1 تعداد استناد مقاله در ISC
		۰,۳	B3-2-2 نسبت استناد به مقاله در ISC
		۲	B3-3 شاخص هرش مرکز پژوهشی (H-Index)
کیفیت مقالات انتشاریافته	۱۰	۳,۶	B4-1-1-1 تعداد مقالات مجلات Q1 در WOS
		۰,۴	B4-1-1-2 نسبت مقالات مجلات Q1 به کل مقالات در WOS
		۱,۸	B4-1-2-1 تعداد مقالات مجلات Q1 در ISC
		۰,۲	B4-1-2-2 نسبت مقالات مجلات Q1 به کل مقالات در ISC
		۱	B4-2 مقالات چاپ شده در نشریات دارای ضریب تاثیر
		۳	B4-3 مقالات چاپ شده در نشریات ساینس، نیچر و نیچر ایندکس
اثربخشی برون‌دادهای پژوهشی در جامعه	۵	۳,۷۵	B5-1 تعداد جوایز معتبر ملی و بین‌المللی ۵ سال قبل
		۱,۲۵	B5-2 تعداد جوایز معتبر ملی و بین‌المللی ۶ تا ۱۰ سال قبل
هم‌انتشاری با صنعت	۵	۴,۵	B6-1 تعداد انتشارات مشترک صنعت و مرکز پژوهشی در WOS
		۰,۵	B6-2 نسبت انتشارات مشترک صنعت و مرکز پژوهشی در WOS به تعداد کل انتشارات در WOS
تعداد پژوهشگران پراستناد	۵	۱	B7-1-1 پژوهشگران پراستناد در فهرست کلاریویت آنالیتیکس (HCR 2021)
		۲	B7-1-2 پژوهشگران پراستناد یک درصد برتر براساس ESI
		۲	B7-2 پژوهشگران پراستناد ISC در حوزه علوم انسانی، اجتماعی و هنر (۱۳۹۸)

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص B: پژوهش (۲۵٪)
انتشارات علمی	۵	۲	B8-1) کتب تالیفی چاپ شده توسط انتشارات معتبر ملی و بین‌المللی
		۱,۵	B8-2) کتب ترجمه و چاپ شده توسط انتشارات معتبر ملی و بین‌المللی
		۱,۵	B8-3) تعداد نشریات نمایه شده چارک اول یا هسته (Q1) ISC
پایان‌نامه‌های تقاضامحور	۲۰	۲۰	B9) بر اساس آیین‌نامه ابلاغی وزارت عتف، تمامی پایان‌نامه‌ها باید تقاضامحور باشند.
تعداد مقالات بازپس گرفته شده	۱۰-	۹-	B10-1) مقاله بازپس داده شده
		۱-	B10-2) نسبت مقاله بازپس داده شده به کل مقاله‌ها

معیار فناوری و نوآوری

در معیار خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات، ۷ شاخص اصلی وجود دارد، این معیار در رتبه‌بندی پژوهشگاه‌ها وزن بیشتری نسبت به دانشگاه‌ها به خود اختصاص داده است. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۶-۱۰ نشان داده شده است.

جدول ۶-۱۰- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در معیار فناوری و

نوآوری

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص C: فناوری و نوآوری (۳۵٪)
تعداد اختراعات ثبت شده	۵	۳	C1-1) تعداد اختراعات ثبت شده در سطح بین‌المللی (JPO, EPO, USPTO)
		۱	C1-2) تعداد اختراعات ثبت شده در سطح ملی
		۱	C1-3) تعداد ثبت ژن
شرکت‌های دانش-بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و فناوری	۲۰	۱۰	C2-1) تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک و یا مراکز رشد
		۱۰	C2-2) تعداد واحدهای فناور مستقر در پارک و یا مراکز رشد
کارآفرینی	۱۵	۱۵	C3) تعداد شاغلین شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در پارک و یا مراکز رشد

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص C: فناوری و نوآوری (۰.۳۵)
تجاری سازی فناوری	۲۰	۱۰	C4-1) تعداد محصولات تجاری‌سازی شده شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور به نسبت کل شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور
		۱۰	C4-2) تعداد اختراعات تجاری‌سازی شده مرکز پژوهشی به کل اختراعات مرکز پژوهشی
ارتباط با صنعت و جامعه	۲۵	۲۲,۵	C5-1) تعداد کل قراردادهای صنعت و مرکز پژوهشی
		۲,۵	C5-2) نسبت کل قراردادهای صنعت به اعضای هیئت علمی
حضور در صنعت و جامعه	۵	۵	C6) تعداد فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی در جامعه و صنعت به نسبت تعداد اعضای هیئت علمی موسسه
حضور مرکز پژوهشی در حل مسائل ویژه ملی یا منطقه‌ای	۱۰	۱۰	C7) انجام پروژه‌های پژوهشی مساله‌محور ملی (مورد تایید شورای عتف) تعداد پروژه‌های مساله محور پژوهشی خاتمه یافته تعداد کل پروژه‌های پژوهشی خاتمه یافته

معیار بین‌المللی‌سازی

در معیار بین‌المللی‌سازی ۸ شاخص اصلی وجود دارد که برای پژوهشگاه‌ها به دلیل عدم حضور دانشجو، وزن یک معیار و برخی شاخص‌ها ۰ شده است. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۶-۱۱ نشان داده شده است.

جدول ۶-۱۱- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در معیار

بین‌المللی‌سازی

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص D: بین‌المللی‌سازی (۰.۱۰)
اساتید و پژوهشگران بین‌المللی	۲۰	۲۰	D1) تعداد اساتید و پژوهشگران موسسات بین‌المللی ارائه‌کننده دروس و کارگاه‌های بیش از یک هفته
دانشجویان بین‌المللی	۰	۰	D2-1) تعداد دانشجویان خارجی مرکز پژوهشی D2-2) نسبت تعداد دانشجویان خارجی به کل دانشجویان مرکز پژوهشی
جایجایی دانشجویان و اعضای هیئت علمی در	۱۵	۰	D3-1-1) تعداد سفرهای علمی، فرصت‌های مطالعاتی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های بین‌المللی دانشجویان

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص D: بین‌المللی‌سازی (۱۰٪)
سطح بین‌المللی		۰	D3-1-2) نسبت سفرهای علمی، فرصت‌های مطالعاتی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های بین‌المللی دانشجویان به تعداد کل دانشجویان
		۱۰	D3-2-1) تعداد سفرهای علمی، فرصت‌های مطالعاتی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های بین‌المللی اعضای هیئت علمی
		۵	D3-2-2) نسبت سفرهای علمی، فرصت‌های مطالعاتی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های بین‌المللی اعضای هیئت علمی به تعداد کل اعضای هیئت علمی
انتشارات بین‌المللی	۱۵	۷,۲	D4-1-1) مقالات مشترک بین‌المللی WOS
		۰,۸	D4-1-2) نسبت مقالات مشترک به کل مقالات WOS
		۳	D4-2) تعداد کتاب مشترک با پژوهشگران خارجی توسط انتشارات معتبر
تعداد نشریات نمایه شده بین‌المللی		۴	D4-3) تعداد نشریات نمایه شده بین‌المللی
		۵	D5) سازمان‌ها، کنوانسیون‌ها و مراجع بین‌المللی که با تایید وزارت عتف مرکز پژوهشی آن‌ها را نمایندگی و یا همکاری می‌نمایند.
عضویت مرکز پژوهشی در کنوانسیون‌های بین‌المللی	۵	۵	
دوره‌های آموزشی مشترک بین‌المللی	۱۰	۱۰	D6) تعداد دوره‌های آموزشی رسمی مشترک بین‌المللی در حال اجرا
پروژه‌های مشترک و گزینت‌های بین‌المللی	۱۵	۷,۵	D7-1) تعداد گزینت‌های بین‌المللی (اراسموس پلاس، ژان مونه، و گزینت‌های بین دانشگاهی، ملی و منطقه‌ای کشوری و...)
		۷,۵	D7-2) تعداد پروژه‌های مشترک بین‌المللی
حضور در نظام‌های رتبه‌بندی معتبر بین‌المللی	۲۰	۲۰	D8) رتبه در نظام‌های رتبه‌بندی معتبر بین‌المللی (Times, QS, Shanghai, ISC) هر یک ۵ امتیاز براساس رتبه پژوهشگاه رتبه ۱-۲۰۰ (۵ امتیاز) رتبه ۲۰۱-۴۰۰ (۴ امتیاز) رتبه ۴۰۱-۶۰۰ (۳ امتیاز) رتبه ۶۰۱-۸۰۰ (۲ امتیاز) رتبه ۸۰۱-۱۰۰۰ (۱ امتیاز) رتبه ۱۰۰۰+ (۰,۵ امتیاز)

معیار اثرگذاری اقتصادی

در معیار اثرگذاری اقتصادی موسسات پژوهشی، ۷ شاخص وجود دارد و شاخص تعداد پژوهشگران، شاخصی است که صرفاً در رتبه‌بندی موسسات پژوهشی لحاظ می‌شود. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۶-۱۲ نشان داده شده است.

جدول ۶-۱۲- شاخص‌های رتبه‌بندی ملی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در معیار اثرگذاری اقتصادی

شاخص‌ها	ضریب تأثیر کل	ضریب تأثیر	شاخص E: اثرگذاری اقتصادی (%۲۰)
بودجه مرکز پژوهشی	۱۰	۹	E1-1) میزان بودجه تخصیص یافته مرکز پژوهشی (بودجه کل)
		۱	E1-2) میزان درآمد اختصاصی مرکز پژوهشی به کل بودجه مرکز پژوهشی
درآمد آموزشی	۵	۳	E2-1) درآمد آموزشی مرکز پژوهشی
		۲	E2-2) نسبت درآمد آموزشی مرکز پژوهشی به کل بودجه مرکز پژوهشی
درآمد پژوهشی مرکز پژوهشی	۲۰	۹	E3-1-1) درآمد ریالی ناشی از طرح‌های پژوهشی و گرت پژوهشی
		۹	E3-1-2) درآمد ارزی ناشی از طرح‌های پژوهشی و گرت پژوهشی
		۱	E3-2-1) نسبت درآمد ریالی ناشی از طرح‌های پژوهشی و گرت پژوهشی به میانگین کل بودجه
		۱	E3-2-2) نسبت درآمد ارزی ناشی از طرح‌های پژوهشی و گرت پژوهشی به میانگین کل بودجه
قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه	۲۰	۱۸	E4-1) درآمد اختصاصی قراردادها
		۲	E4-2) نسبت درآمد اختصاصی قراردادها به کل بودجه مرکز پژوهشی
درآمد تجاری	۲۰	۱۸	E5-1) درآمد حاصل از فروش شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور، فروش لیسانس فناوری، فروش پتنت، محصولات فناوری شده صنعتی، دامی و کشاورزی
		۲	E5-2) نسبت درآمد حاصل از فروش شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور، فروش لیسانس فناوری، فروش پتنت، محصولات فناوری شده صنعتی، دامی و کشاورزی به کل بودجه مرکز پژوهشی

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص E: اثرگذاری اقتصادی (۲۰٪)
سایر درآمدهای مرکز پژوهشی	۱۰	۹	E6-1) درآمد حاصل از ارائه خدمات فنی مشاوره‌ای، برگزاری همایش و سمینار، کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها، فروش کتاب و مجلات، فروش محصولات مختلف، میزان بهره‌مندی مستقیم مرکز پژوهشی از مساعدت جامعه (منظور ارزش ریالی بهره‌مندی مرکز پژوهشی از محل وقف، هبه، واگذاری و مانند آن است)
		۱	E6-2) نسبت درآمد حاصل از ارائه خدمات فنی مشاوره‌ای، برگزاری همایش و سمینار، کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها، فروش کتاب و مجلات، فروش محصولات مختلف، میزان بهره‌مندی مستقیم مرکز پژوهشی از مساعدت جامعه (منظور ارزش ریالی بهره‌مندی مرکز پژوهشی از محل وقف، هبه، واگذاری و مانند آن است) به کل بودجه مرکز پژوهشی
تعداد پژوهشگران	۱۵	۱۵	E7) نسبت پژوهشگران قراردادی/ پیمانی/ رسمی (اعضای هیئت علمی، پژوهشگران و پسادکتر) به کل کارکنان

معیار خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات

در معیار اثرگذاری اقتصادی ۵ شاخص اصلی وجود دارد که شاخص رویدادهای فرهنگی، اجتماعی، ورزشی که مربوط به فعالیت دانشجویان است، برای پژوهشگاه‌ها لحاظ نمی‌شود. اطلاعات مربوط به شاخص‌ها و زیرشاخص‌های این معیار در جدول ۶-۱۳ نشان داده شده است.

جدول ۶-۱۳ - شاخص‌های رتبه‌بندی ملی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در معیار خدمات

اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص F: خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات (۱۰٪)
رویدادهای فرهنگی، اجتماعی، ورزشی	.	.	F1-1) تعداد دانشجویان حائز رتبه‌های ملی و بین‌المللی در المپیادهای فرهنگی ورزشی
			F1-2) تعداد کارگاه‌ها و سمینارهای اجتماعی، فرهنگی و ورزشی (نفر ساعت)
			F1-3) تعداد تشکلهای (انجمن‌های علمی دانشجویی)
			F1-4) تعداد نشریات دانشجویی

شاخص‌ها	ضریب تاثیر کل	ضریب تاثیر	شاخص F: خدمات اجتماعی، زیرساخت و تسهیلات (۱۰٪)
سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه مرکز پژوهشی (سمن)	۵	۵	(F2) تعداد سمن‌های وابسته و یا مستقر در مرکز پژوهشی
کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و ترویجی	۲۰	۱۰ ۷ ۳	(F3-1-1) تعداد کرسی‌های تخصصی: نظریه‌پردازی (F3-1-2) تعداد کرسی‌های تخصصی: نقد و نوآوری (F3-2) تعداد کرسی‌های ترویجی
تسهیلات و امکانات	۴۰	۵ ۵ ۱۵ ۱۵	(F4-1) پهنای باند (سرانه) (F4-2) سرعت اینترنت (F4-3) دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی (F4-4) مستندات قابل عرضه در کتابخانه (تعداد عناوین کتاب-های چاپی)
زیرساخت مرکز پژوهشی	۳۵	۰ ۱۴ ۷ ۷ ۷	(F5-1) میزان فضای آموزشی (مانند کلاس) (F5-2) میزان فضای پژوهشی (مانند آزمایشگاه‌ها) (F5-3) میزان فضای فرهنگی و ورزشی (F5-4) میزان فضای اداری (F5-5) میزان فضای سبز مرکز پژوهشی

رتبه‌بندی جهانی ISC^۱

به منظور مقایسه حرکت علمی و عملکرد دانشگاه‌های کشور در سطح بین‌المللی و با توجه به تجارب ارزشمندی که از رتبه‌بندی دانشگاه‌ها در سطح ملی حاصل شد، رتبه‌بندی جدید در سطح بین‌المللی با عنوان «رتبه‌بندی جهانی ISC» با تصویب شورای راهبری ISC و تأکید وزیر محترم علوم، به عنوان رئیس شورای راهبری در دستور کار قرار گرفت. یکی از مهمترین دستاوردهای اجرای رتبه‌بندی جهانی، ایجاد یک پایگاه داده از جزئیات کامل اطلاعات علمی و پژوهشی کشورها و دانشگاه‌های تراز اول دنیا است که در نتیجه آن امکان برنامه‌ریزی و تهیه نقشه راه به منظور دستیابی به اهداف و چشم‌انداز کشور و نیز دانشگاه‌های کشور در سطح بین‌المللی وجود خواهد داشت. در رتبه‌بندی جهانی ISC، دانشگاه‌هایی مورد بررسی قرار می‌گیرند که حداقل ۸۵۰ مدرک در یک بازه زمانی

سه ساله (از یک سال قبل از سال رتبه بندی) در پایگاه وب‌آوساینس (WoS) به ثبت رسانیده باشند. اطلاعات این رتبه‌بندی از پایگاه‌های اطلاعاتی WoS, USPTO, InCites, WoS, InCites گردآوری می‌شود. بر اساس مندرجات جدول ۶-۱۴، این رتبه‌بندی به منظور سنجش عملکرد و رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان، معیارهای ذیل را به عنوان مهم‌ترین مأموریت دانشگاه‌ها در نظر می‌گیرد:

- پژوهش (با وزن ۶۰ درصد)؛
- آموزش (با وزن ۱۰ درصد)؛
- فعالیت‌های بین‌المللی (با وزن ۱۵ درصد) و
- فناوری و نوآوری (با وزن ۱۵ درصد).

در معیار پژوهش، شاخص‌هایی همچون حجم پژوهش، تعداد استناد به مقالات، تاثیر استنادی نرمال شده، تاثیر استنادی نسبت به کل جهان و تعداد مقالات نشریات برتر مورد سنجش قرار می‌گیرد. در معیار آموزش، شاخص‌های نسبت دانشجو به عضو هیئت علمی و تعداد اعضای هیئت علمی پراستناد اندازه‌گیری می‌شود. در معیار فعالیت بین‌المللی، شاخص‌های تعداد همکاری دانشگاه در انتشار مقالات بین‌المللی، تعداد کشورهای همکار در انتشارات بین‌المللی، میزان شهرت دانشگاه و مقالات سلب اعتبار شده در نظر گرفته می‌شوند. در معیار فناوری و نوآوری نیز دو شاخص تعداد پروانه‌های ثبت اختراع و درصد هم‌انتشاری با صنعت مورد سنجش قرار می‌گیرد. شایان ذکر است که تعداد مقالات بازپس داده شده دانشگاه‌ها با نمره منفی محاسبه شده و به عنوان اعتبار منفی دانشگاه‌ها^۱ در نظر گرفته می‌شود.

جدول ۶-۱۴- معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی جهانی ISC

وزن	شاخص		وزن	معیار
۲۵	حجم پژوهش	A1	۶۰	پژوهش
۱۵	تعداد استناد به مقالات	A2		
۱	تأثیر استنادی نرمال شده	A3		
۴	تأثیر استنادی نسبت به کل جهان	A4		
۱۵	تعداد مقالات نشریات برتر	A5		
۵	نسبت دانشجو به عضو هیئت علمی	B1	۱۰	آموزش
۵	تعداد اعضای هیئت علمی پراستناد	B2		

وزن	شاخص	وزن	معیار
۱۰	تعداد همکاری دانشگاه در انتشار مقالات بین‌المللی	C1	فعالیت بین‌المللی
۴	تعداد کشورهای همکار در انتشارات بین‌المللی	C2	
۱	میزان شهرت دانشگاه	C3	
-۵	مقالات سلب اعتبار شده	C4	
۱۰	تعداد پروانه‌های ثبت اختراع	D1	فناوری و نوآوری
۵	درصد هم‌انتشاری با صنعت	D2	

رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام^۱

در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام، عملکرد دانشگاه‌های ۵۷ کشور اسلامی، مورد سنجش و رتبه‌بندی قرار می‌گیرند. در این رتبه‌بندی، دانشگاه‌هایی مورد بررسی قرار می‌گیرند که در یک بازه زمانی سه ساله (از یک سال قبل از سال رتبه‌بندی) حداقل ۵۰۰ مدرک در پایگاه وب‌آو-ساینس (WoS) به ثبت رسانیده باشند. اطلاعات این رتبه‌بندی از پایگاه‌های اطلاعاتی بین‌المللی نظیر USPTO، WoS، Incites گردآوری می‌شود.

رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام همانند رتبه‌بندی جهانی ISC سنجش عملکرد و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها را در معیارهای ذیل با وزن‌های مشخص شده انجام می‌دهد:

- پژوهش (با وزن ۶۰ درصد)؛
- نوآوری (با وزن ۱۵ درصد)؛
- آموزش (با وزن ۱۰ درصد) و
- فعالیت‌های بین‌المللی (با وزن ۱۵ درصد).

شاخص‌های به کار گرفته شده در این رتبه‌بندی نیز همانند رتبه‌بندی جهانی ISC در نظر گرفته شده است. تنها تفاوت روش‌شناسی این رتبه‌بندی با رتبه‌بندی جهانی ISC آن است که تعداد مقالات سلب اعتبار شده با وزن کمتری نسبت به رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌ها در نظر گرفته می‌شود (جدول ۶-۱۵).

جدول ۶-۱۵- معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام

وزن	شاخص		وزن	معیار
۲۵	حجم پژوهش	A1	۶۰	پژوهش
۱۵	تعداد استناد به مقالات	A2		
۱	تأثیر استنادی نرمال شده	A3		
۴	تأثیر استنادی نسبت به کل جهان	A4		
۱۵	تعداد مقالات نشریات برتر	A5		
۵	نسبت دانشجوی به عضو هیئت علمی	B1	۱۰	آموزش
۵	تعداد اعضای هیئت علمی پراستناد	B2		
۱۰	تعداد همکاری دانشگاه در انتشار مقالات بین‌المللی	C1	۱۵	فعالیت بین‌المللی
۴	تعداد کشورهای همکار در انتشارات بین‌المللی	C2		
۱	میزان شهرت دانشگاه	C3		
-۲,۵	مقالات سلب اعتبار شده	C4		
۱۰	تعداد پروانه‌های ثبت اختراع	D1	۱۵	نوآوری
۵	درصد هم‌انتشاری با صنعت	D2		

رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای گروه D8^۱

موسسه ISC، با حدود یک دهه تجربه در رتبه‌بندی دانشگاه‌های ایران و نیز تجربه رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای اسلامی و جهان، در سال ۲۰۱۸ با انعقاد تفاهم‌نامه‌ای با سازمان D8، رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای عضو این سازمان را بعنوان بخشی از این تفاهم‌نامه، تحت عنوان «رتبه‌بندی دانشگاه‌های گروه D8» آغاز کرد. آستانه ورود به این نظام، انتشار بیش از ۱۵۰ مدرک در بازه زمانی ۳ ساله است.

در رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای D8 نیز معیارهای پژوهش (با وزن ۶۰ درصد)، نوآوری (با وزن ۱۵ درصد)، آموزش (با وزن ۱۰ درصد) و فعالیت‌های بین‌المللی (با وزن ۱۵ درصد) برای سنجش دانشگاه‌ها به کار گرفته می‌شود. در جدول ۶-۱۶ معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای گروه D8 نشان داده شده است.

جدول ۶-۱۶- معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای گروه D8

وزن	شاخص		وزن	معیار
۲۵	حجم پژوهش	A1	۶۰	پژوهش
۱۵	تعداد استناد به مقالات	A2		
۱	تأثیر استنادی نرمال شده	A3		
۴	تأثیر استنادی نسبت به کل جهان	A4		
۱۵	تعداد مقالات نشریات برتر	A5		
۸	نسبت دانشجو به عضو هیئت علمی	B1	۱۰	آموزش
۲	تعداد اعضای هیئت علمی پراستناد	B2		
۱۰	تعداد همکاری دانشگاه در انتشار مقالات بین‌المللی	C1	۱۵	فعالیت بین‌المللی
۴	تعداد کشورهای همکار در انتشارات بین‌المللی	C2		
۱	میزان شهرت دانشگاه	C3		
-۵	مقالات سلب اعتبار شده	C4		
۱۰	تعداد پروانه‌های ثبت اختراع	D1	۱۵	نوآوری
۵۲	هم‌انشاری با صنعت	D2		

رتبه‌بندی موضوعی دانشگاه‌های جهان^۱

گروه رتبه‌بندی موسسه ISC، در سال ۱۳۹۹ برای اولین بار رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان بر اساس حوزه‌های موضوعی را با نام «رتبه‌بندی موضوعی دانشگاه‌های جهان» راه‌اندازی کرد. اولین نسخه این رتبه‌بندی، برای بیش از ۲۰۰۰ دانشگاه جهان در سال ۲۰۱۹ منتشر شد. در این رتبه‌بندی، از طرح رده‌بندی OECD مشتمل بر ۶ رده موضوعی اصلی (علوم طبیعی، مهندسی و فناوری، پزشکی - بهداشت، کشاورزی، علوم اجتماعی و علوم انسانی) و ۴۲ زیررده استفاده شده است.

در این رتبه‌بندی، دانشگاه‌های هدف دانشگاه‌هایی هستند که به لحاظ تعداد انتشارات در یک حوزه موضوعی جزء ۷۰۰ دانشگاه اول جهان باشند و در بازه زمانی سه ساله (یک سال پیش از سال رتبه‌بندی)، حداقل ۱۵۰ مدرک در آن حوزه موضوعی منتشر کرده و در پایگاه Incites ثبت شده باشند.

فصل هفتم

ارزیابی و نمایه‌سازی همایش‌های ملی و بین‌المللی

مقدمه

یکی از اهداف مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام ISC تقویت شبکه علمی کشور از طریق اعتبارسنجی و ساماندهی همایش‌های کشور می‌باشد. در سال ۱۳۹۸ گروهی با عنوان آموزش و همایش توسط مؤسسه تاسیس گردیده است. این گروه با ارزیابی دقیق همایش‌های برگزار شده در سراسر ایران بر اساس شیوه‌نامه‌ها و قوانین مصوب، می‌کوشد همایش‌های معتبر و نامعتبر را شناسایی کرده و به تقویت سطح کمی و کیفی همایش‌ها یاری رساند. اهم وظایف این گروه عبارتند از:

- بررسی درخواست‌های رسیده برای ارزیابی و نمایه‌سازی همایش‌ها؛
- سازماندهی و اعتبارسنجی همایش‌های ملی و بین‌المللی؛
- نمایه‌سازی مقالات همایش‌ها؛
- تدوین، تبیین و روزآمدسازی آیین‌نامه و شیوه‌نامه نمایه‌سازی همایش‌های ملی و بین‌المللی. شایان توجه است طبق قوانین مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۹۸/۱۰/۲۴) و همچنین دستورالعمل برگزاری همایش‌های علمی پژوهشی، تنها همایش‌هایی که در ISC به ثبت رسیده باشند، در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معتبر تلقی می‌شوند. همچنین، تنها مقالات ارائه شده در کنفرانس‌ها و کنگره‌های نمایه شده در ISC از امتیاز پژوهشی در نمره پایان‌نامه و نیز مصاحبه دکتری برخوردار هستند.

سامانه جامع ثبت و اطلاع‌رسانی همایش‌های معتبر علمی

سامانه جامع ثبت و اطلاع‌رسانی همایش‌های معتبر علمی^۱ که به منظور نمایه‌سازی همایش‌های معتبر علمی و مدیریت متمرکز اطلاعات همایش‌ها راه‌اندازی شده است (شکل ۷-۱)، اهداف ذیل را دنبال می‌کند:

- تسهیل برگزاری همایش‌های علمی در کشور از طرق انجام مراحل فراخوان، دریافت آثار، داوری، ثبت‌نام و اعلام نتایج و داوری به صورت مجازی؛
- کمک به ارتقای سطح کیفی و اثرگذاری همایش‌های علمی و ارتقای نقش آن‌ها در چرخه مدیریت دانش کشور؛
- سامان‌دهی و نظام‌مند کردن همایش‌ها و مقالات آن‌ها در ISC؛
- آگاهی‌رسانی جاری درباره همایش‌های علمی در دست برگزاری و اطلاع‌رسانی درباره همایش‌های برگزار شده؛
- تسهیل فرایند شرکت در همایش‌ها.

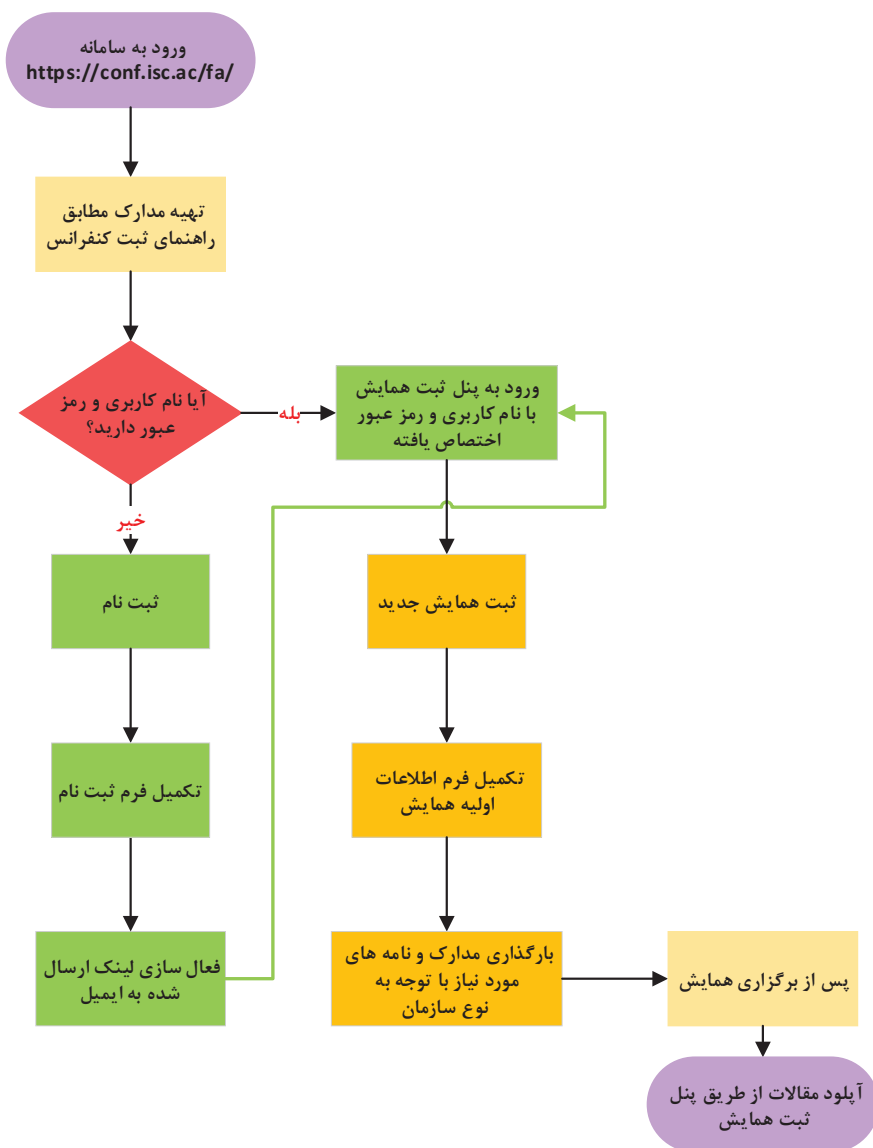
علاوه بر این، در این سامانه امکان اطلاع‌رسانی در مورد همایش‌های نامعتبر و فاقد مجوز نیز فراهم شده است. کلیه فرآیندهای مربوط به برگزاری همایش به صورت آنلاین و مجازی انجام می‌شود. همایش‌ها در سامانه جامع ثبت و اطلاع‌رسانی همایش‌های معتبر علمی در سه گام ذیل مورد بررسی قرار می‌گیرند:

شکل ۷-۱- نمایشی از سامانه جامع ثبت و اطلاع‌رسانی همایش‌های معتبر علمی

1. <https://conf.isc.ac>

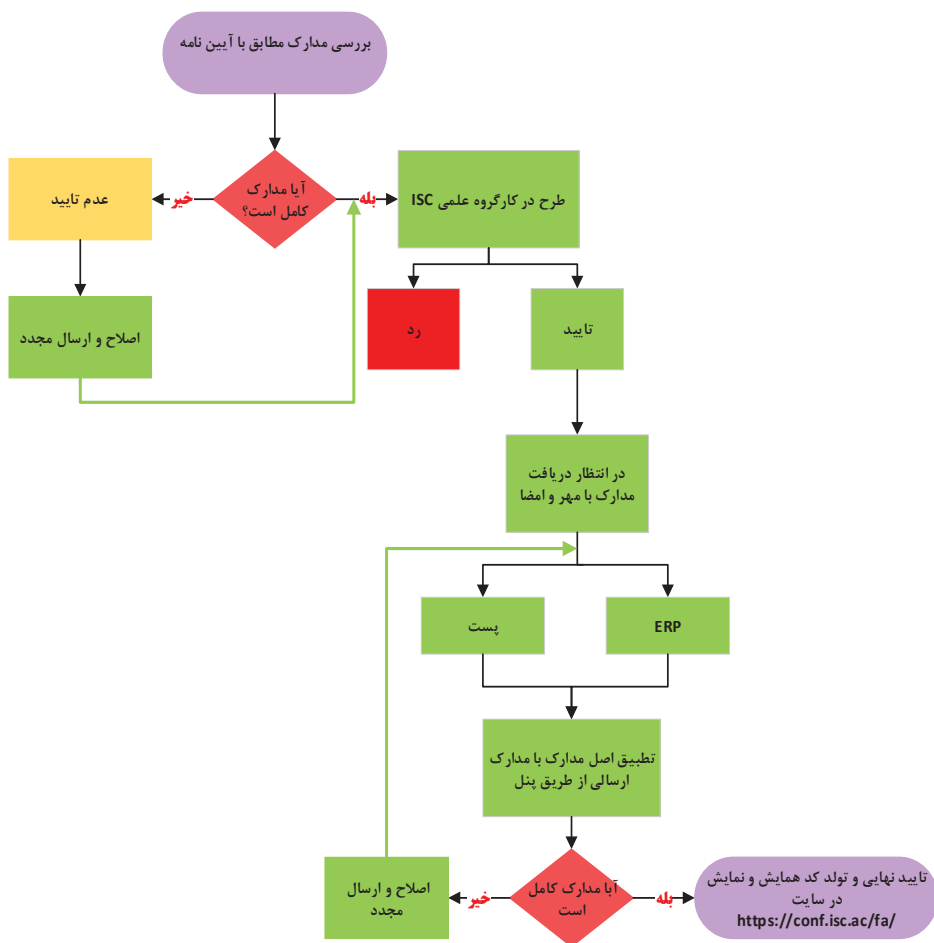
۱- درخواست ثبت همایش توسط کاربران: گام نخست فرایند، ثبت‌نام در سامانه است. پس از ثبت‌نام و فعال‌سازی حساب کاربری، با انتخاب گزینه ثبت همایش جدید مراحل درخواست ثبت همایش در سامانه آغاز می‌گردد. در مرحله اول می‌بایست اطلاعات اولیه همایش تکمیل گردد. در گام بعد، با توجه به نوع سازمان، مدارک و نامه‌های مورد نیاز بارگزاری می‌گردد (شکل ۷-۲).

شکل ۷-۲- فرآیند درخواست ثبت همایش توسط کاربران

- ارزیابی، تایید و نمایه همایش در ISC: مدارک همایش‌هایی که درخواست نمایه‌سازی را ارسال کرده‌اند، بر اساس معیارهای مصوب بررسی و ارزیابی می‌شوند. معیارهای مصوب ارزیابی همایش‌ها در بخش بعد به تفصیل ذکر خواهد شد.

در صورت مغایرت اطلاعات و مدارک ارسالی با معیارهای مصوب، درخواست نامه برای اصلاح و ارسال مجدد از طریق پنل ثبت همایش‌ها به برگزارکنندگان همایش برگردانده می‌شود. کارگروهی علمی در مدیریت ارزیابی و اعتبارسنجی همایش‌ها، مدارک تکمیل شده را برای تصمیم‌گیری درباره کیفیت همایش و انطباق آن با اهداف ISC بررسی نموده و نسبت به پذیرش یا رد آن جهت نمایه‌سازی تصمیم می‌گیرد. در صورت تایید همایش در کارگروه علمی، برگزارکننده همایش می‌بایست تصویر مدارک را از طریق ERP یا اصل آن‌ها را از طریق پست ارسال کند. پس از تطبیق اصل مدارک با مدارک ارسال شده از طریق پنل ثبت همایش، در صورت کامل بودن، همایش تایید نهایی خواهد شد و اطلاعات کامل همایش همراه با کد بر سامانه قرار می‌گیرد (شکل ۷-۳).

شکل ۷-۳- فرآیند ارزیابی، تایید و نمایه همایش توسط ISC

- **بارگزاری مجموعه مقالات همایش توسط کاربران:** برگزارکنندگان همایش‌های علمی می‌بایستی حداکثر تا ۲ ماه پس از برگزاری همایش، مجموعه مقالات را در سامانه بارگذاری نمایند. اطلاعات کامل فرایند در فایل راهنمای ارسال مقالات در سامانه آمده است.
- **نمایه‌سازی مقالات همایش‌ها:** پس از برگزاری همایش و بارگزاری مقالات توسط برگزارکننده، ثبت و نمایه‌سازی اطلاعات مقالات مربوط به همایش‌ها انجام می‌گردد. به منظور اطمینان از صحت ورود اطلاعات مقالات، استنادها، اسامی نویسندگان و وابستگی‌های سازمانی آن‌ها، دستورالعمل‌های دقیقی برای نمایه‌سازی تعریف شده است.

معیارهای ارزیابی همایش‌های علمی

به منظور ارزیابی همایش‌ها معیارهای گوناگونی همچون عنوان همایش، سطح همایش، ویژگی‌های کلی همایش، ضوابط برگزاری همایش، موسسات برگزارکننده و مدارک مورد نیاز بررسی می‌شوند.

عنوان همایش

دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری، انجمن‌های علمی، پارک‌های علم و فناوری، و شهرک‌های علمی و تحقیقاتی می‌توانند همایش‌های علمی را با یکی از عناوین ذیل برگزار کنند:

- **کنگره:** شرکت‌کنندگان برای بحث، تبادل نظر و تصمیم‌گیری درباره موضوعی ویژه گرد هم می‌آیند. کنگره در سطح ملی یا بین‌المللی و به صورت دائمی یا موقت برگزار می‌شود. بیشتر کنگره‌های بین‌المللی و جهانی سالانه برگزار می‌شوند. کنگره غالباً چند روز به طول می‌انجامد و دارای چندین جلسه هم‌زمان است.

- **کنفرانس:** جلساتی علمی با شکل و ماهیتی تخصصی‌تر از کنگره که در آن تعداد زیادی مقاله به صورت سخنرانی یا پوستر ارائه می‌شود. کنفرانس در سطح داخلی یا بین‌المللی، ظرف مدت یک یا چند روز و در یک نوبت یا به طور ادواری بر اساس موضوعی خاص برگزار می‌شود. کنفرانس‌ها معمولاً در دو قالب، با تکیه بیشتر بر جنبه آموزشی در موضوعات پیشرفته و تخصصی یا با تکیه بیشتر بر جنبه‌های پژوهشی و نوآورانه موضوعی تخصصی برگزار می‌شوند.

- **سمپوزیوم:** جلساتی علمی که در آن کارشناسان یک فن دیدگاه خود را درباره موضوعی واحد از نگاه‌های متفاوت بیان می‌کنند و به بحث و تبادل نظر می‌پردازند. هدف نهایی سمپوزیوم آگاه شدن کارشناسان فن از دیدگاه‌های همکاران و آخرین تحولات و یافته‌های رشته‌ی تخصصی خود است. معمولاً در سمپوزیوم‌ها در خصوص مسائل مورد بحث راهکارهایی پیشنهاد می‌شود.

- **سمینار:** سلسله سخنرانی‌های معمولاً یک‌روزه که در آن صاحب‌نظران برای طرح یا بررسی یک یا چند مسئله تخصصی و ارائه و مبادله یافته‌های جدید گرد هم می‌آیند. سمینار در سطح محلی، ملی و بین‌المللی تشکیل می‌شود، تعداد شرکت‌کنندگان آن محدود است و موضوع آن معمولاً با دآوری منسجم اولیه همراه نیست. برنامه کاری سمینار با هدف تقویت مهارت‌های افراد شرکت‌کننده تنظیم می‌شود.

- **نشست علمی:** جلسه مستقلی است با حضور تعداد محدودی کارشناس صاحب‌نظر در یک عنوان علمی برای بحث و تبادل نظر که با هدف هم‌سطح‌سازی اطلاعات و نقد و تحلیل موضوعی خاص برگزار می‌شود.

- **همایش مشترک:** همایشی است که توسط بیش از یک مؤسسه (غیر از حامیان و مؤسساتی که لوگو (نشان‌واره) یا نام آن‌ها در مستندات همایش ذکر می‌شود) برگزار می‌شود. مشارکت مؤسسات در همایش‌های بین‌المللی به تأیید هیئت امنا و در همایش‌های داخلی به تأیید معاونت پژوهش و فناوری «مؤسسه»/ رئیس انجمن می‌رسد.
- **همایش مستقل:** همایشی است که توسط فقط یک مؤسسه برگزار می‌شود (این نوع همایش‌ها می‌توانند حامیان و مؤسسات همکار داشته باشند و نام آن‌ها را در مستندات همایش درج نمایند).

سطح همایش علمی

۱. **همایش منطقه‌ای:** همایشی علمی که با شرکت صاحب‌نظران دربارهٔ موضوعات منطقهٔ جغرافیایی خاصی در داخل کشور یا کشورهای منطقه برگزار می‌شود و مسائل یا نوآوری‌ها و تبادلات علمی آن منطقه را بررسی می‌کند.
۲. **همایش ملی:** همایشی است که با هدف بررسی موضوعات علمی در سطح ملی، و با شرکت صاحب‌نظران از سراسر کشور به زبان فارسی برگزار می‌شود.
۳. **همایش بین‌المللی:** همایشی فرامنطقه‌ای که با مشارکت یک یا چند سازمان یا انجمن تخصصی خارجی برگزار می‌شود و همه یا شماری از سخنرانی‌ها و مقاله‌های علمی آن باید به زبان‌های غیرفارسی ایراد شود.

ویژگی‌های کلی همایش

- ویژگی‌های کلی برای بررسی و ارزیابی همایش‌ها به شرح ذیل می‌باشد:
- موضوع و محورهای همایش علمی باید با یک حوزهٔ خاص علمی یا بین‌رشته‌ای مرتبط باشد. موضوعات پراکنده و نامرتب در همایش علمی پذیرفته نمی‌شود.
- موضوع و محورهای همایش علمی باید با زمینه فعالیت و مأموریت مؤسسه برگزارکننده مرتبط و هماهنگ باشد.
- مؤسسه برگزارکننده باید دارای جایگاه علمی و عضو هیئت علمی مرتبط با موضوع همایش باشد.
- همایش باید دارای وبگاه اختصاصی باشد که همهٔ اطلاعات مربوط به همایش در آن ارائه شود.

- همایش و مقالات آن در ISC ثبت شود.
- کارگروهی علمی و تخصصی مقالات همایش را داوری کند.
- مقاله‌های علمی به صورت سخنرانی حضوری/ پوستر یا از طریق ویدئو-کنفرانس ارائه شود.
- مقاله‌های همایش در مجموعه مقالات به شکل چکیده یا متن کامل به صورت الکترونیکی یا چاپی منتشر شود.

علاوه بر این، ضروری است همایش‌های علمی بین‌المللی داخل کشور ویژگی‌های ذیل را نیز رعایت کنند:

- همایش با مشارکت علمی و حمایت مالی یک یا چند انجمن تخصصی خارجی یا نهاد علمی خارجی که دارای فعالیت علمی، پژوهشی و فناوری باشد، برگزار شود.
- شماری از سخنرانی‌ها و مقالات را شرکت‌کنندگان خارجی ایراد کنند.
- مؤسسه متقاضی سابقه برگزاری حداقل یک همایش بین‌المللی را داشته باشد یا با مشارکت سایر مؤسسات واجد شرایط که سابقه برگزاری حداقل یک همایش بین‌المللی علمی را داشته‌اند همایش را برگزار کند. مشارکت باید به تأیید هیئت امنای مؤسسه برگزارکننده برسد. شایان ذکر است مشارکت با موسساتی که سابقه برگزاری همایش‌های دوره‌ای بین‌المللی را دارند که معمولاً با همکاری چند کشور برگزار می‌شوند نیازی به تأیید هیئت امنان ندارند.

- تمام فراخوان‌ها، پوسترها، بنرها و بروشورها به زبان فارسی و یک زبان خارجی (انگلیسی و ...) باشند.

- به ازای هر موضوع حداقل یک سخنران مدعو خارجی از مراکز علمی خارج از ایران با رعایت تنوع جغرافیایی شرکت کند. حداقل ۱۵ درصد ایرادکنندگان مقالات از مراکز علمی سایر کشورها باشند.

ضوابط برگزاری همایش

- ضروری است، برگزارکنندگان همایش‌ها ضوابط ذیل را جهت برگزاری همایش رعایت کنند:
- **ادواری بودن:** همایش‌های علمی معمولاً در سال‌های متمادی به صورت منظم و دوره‌ای برگزار می‌شود. در شرایطی که همایشی ادواری برای اولین بار برگزار می‌شود شواهد و دلایل کافی برای تداوم برگزاری آن در آینده وجود داشته باشد.
 - **توجیه‌پذیر بودن:** برگزاری همایش باید به منظور حل بخشی از نیازهای کشور یا ارائه

دستاوردهای نوین برای توسعه کشور، مبتنی بر اسناد بالادستی یا به منظور گسترش مرزهای دانش یا فناوری باشد.

- **کارگروه علمی و اجرایی:** اعضای کارگروه‌های برگزارکننده، اجرایی و علمی باید از شخصیت‌های برجسته علمی کشور در سطح ملی و بین‌المللی باشند. دبیر علمی همایش باید فردی با سوابق علمی مرتبط و متناسب با سطح همایش باشد و پس از انتخاب حکم وی توسط رئیس/ معاون پژوهش و فناوری «مؤسسه» برگزار کننده یا رئیس انجمن صادر شود. در برگزاری همایش توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری باید حداقل ۶۰ درصد از اعضای کارگروه علمی همایش از سایر دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور باشند. همچنین، در صورت برگزاری همایش توسط انجمن‌های علمی توزیع اعضای کارگروه علمی باید به گونه‌ای متوازن از دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، اعضای هیئت علمی بازنشسته، دستگاه‌ها و سازمان‌های مختلف حوزه صنعت و با تخصص مرتبط باشد.

- **کیفیت برگزاری:** به منظور حفظ و ارتقای کیفیت همایش‌ها فرآیند برگزاری آنها، شامل تهیه فراخوان و پوستر، داوری مقالات، برنامه‌ریزی و مدیریت نشست‌ها، میزگردها، و کارگاه‌ها، باید با نظم و برنامه زمان‌بندی شده دقیق، به دور از تشریفات و صرف هزینه‌های غیرضرور صورت پذیرد.

- **زمان تقاضا:** تقاضای برگزاری همایش به همراه مدارک لازم دال بر تحقق کلیه بندهای این آیین‌نامه باید در بازه زمانی تعیین شده توسط «مؤسسه» برگزارکننده، پیش از تاریخ برگزاری به معاونت پژوهش و فناوری «مؤسسه» برگزارکننده یا «هیئت مدیره انجمن» ارائه شود. ذکر اهداف و دلایل توجیهی برای برگزاری همایش در متن تقاضا ضروری است. در ارتباط با همایش‌های بین‌المللی، مؤسسه موظف است پس از تصویب همایش، به منظور هماهنگی در امور بین‌الملل، به مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی وزارت متبوع اطلاع‌رسانی نماید.

مؤسسه‌های برگزارکننده همایش علمی

مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دارای موافقت قطعی از شورای گسترش آموزش عالی، پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و شهرک‌های علمی تحقیقاتی و انجمن‌های علمی دارای مجوز فعالیت از وزارت، همچنین پژوهشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها، مراکز پژوهشی، انجمن‌های علمی حوزوی، مراکز علمی آموزشی و مراکز رشد و نوآوری حوزوی دارای مجوز از مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه می‌توانند اقدام به برگزاری همایش کنند. مدارک لازم جهت ثبت همایش در ISC برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری، انجمن‌های علمی و پارک‌های علم و فناوری،

مراکز رشد و شهرک‌های علمی تحقیقاتی در جدول ۷-۱ به تصویر کشیده شده است.

جدول ۷-۱- مدارک مورد نیاز جهت ثبت همایش توسط مؤسسه‌های برگزارکننده همایش علمی

مدارک لازم جهت ثبت در ISC	درخواست‌کننده ثبت همایش	مؤسسه
<p>۱- ارائه مجوز مؤسسه با ۱۰ سال سابقه تاسیس بر اساس مجوز قطعی شورای گسترش</p> <p>۲- تصویب‌نامه/صورتجلسه هیئت رئیسه/شورای پژوهشی مؤسسه مبنی بر برگزاری همایش</p> <p>۳- ارائه مجوز رشته گروه تخصصی مرتبط با موضوع همایش از شورای گسترش</p> <p>۴- ارائه حکم کارگزینی ۵ نفر عضو هیئت علمی تمام وقت برای همایش ملی و منطقه ای و ۱۰ نفر عضو هیئت علمی تمام وقت برای همایش بین‌المللی همان "موسسه" با مدرک دکترا در حوزه تخصصی مرتبط با موضوع همایش</p> <p>۵- ارائه حکم کارگزینی دبیر علمی همایش با حداقل مرتبه دانشیار</p> <p>۶- ارائه لیست کارگروه علمی همایش که در آن باید حداقل ۶۰ درصد از اعضای کمیته علمی همایش از سایر دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور باشند.</p>	<p>معاون پژوهش و فناوری/رئیس مؤسسه</p>	<p>دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری</p>
<p>۱- مجوز کمیسیون انجمن‌های علمی ایران</p> <p>۲- تصویب‌نامه/صورتجلسه هیئت مدیره انجمن مبنی بر برگزاری همایش</p> <p>۳- انجمن‌های علمی با رتبه C و D: ارائه یک نسخه از تفاهم‌نامه همکاری فعال با یکی از انجمن‌های علمی با رتبه A و B برای همایش‌های بین‌المللی</p> <p>۳- ارائه حکم کارگزینی دبیر علمی همایش با حداقل مرتبه دانشیار</p> <p>۴- ارائه لیست کارگروه علمی همایش که در آن توزیع اعضای کمیته علمی باید به صورت مناسبی از دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، اعضای هیئت علمی بازنشسته، دستگاه‌ها و سازمان‌های مختلف حوزه صنعت و با تخصص مرتبط باشد.</p> <p>۵- ارائه نامه حمایت ۳ دانشگاه برای برگزاری همایش‌های بین‌المللی</p>	<p>رئیس انجمن علمی</p>	<p>انجمن‌های علمی</p>
<p>۱- مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری وابسته به دانشگاه‌ها، ارائه تصویب‌نامه/صورتجلسه هیئت رئیسه/شورای پژوهشی دانشگاه</p> <p>۲- پارک‌های مستقل استانی، ارائه تصویب‌نامه/صورتجلسه هیئت امنای</p>	<p>معاون پژوهش و فناوری/رئیس مؤسسه</p>	<p>پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و شهرک‌های علمی</p>

مؤسسه	درخواست کننده ثبت همایش	مدارک لازم جهت ثبت در ISC
تحقیقاتی		<p>پارک مبنی بر برگزاری همایش</p> <p>۳- سایر پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد: ارائه یک نسخه از تفاهم‌نامه همکاری فعال با یکی از پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و شهرک‌های علمی تحقیقاتی برای همایش‌های بین‌المللی</p> <p>۴- ارائه حکم کارگزینی دبیر علمی همایش با حداقل مرتبه دانشیار</p> <p>۵- ارائه لیست کارگروه علمی همایش که در آن باید حداقل ۶۰ درصد از اعضای کارگروه علمی همایش از سایر دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور باشند.</p> <p>۶- ارائه نامه حمایت ۳ دانشگاه برای برگزاری همایش‌های بین‌المللی</p>

جدول ۷-۲ مدارک مورد نیاز جهت ثبت همایش‌های حوزوی توسط حوزه‌های علمی، واحدهای پژوهشی، آموزشی حوزوی، انجمن‌های علمی حوزوی و مراکز رشد و نوآوری حوزوی در ISC را نشان می‌دهد.

جدول ۷-۲- مدارک مورد نیاز جهت ثبت همایش‌های حوزوی در ISC

مؤسسه	درخواست کننده ثبت همایش	مدارک لازم جهت ثبت در ISC
حوزه‌های علمیه واحدهای پژوهشی، آموزشی حوزوی	رئیس واحد پژوهشی، آموزشی حوزوی	<p>۱- ارائه مجوز مؤسسه با ۵ سال سابقه تأسیس بر اساس مجوز شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی با حداقل سطح مرکز پژوهشی (پژوهشکده) و یا شورای گسترش حوزه‌های علمیه با حداقل سطح مدرسه عالی؛</p> <p>۲- تصویب‌نامه/صورتجلسه شورای پژوهشی مؤسسه مربوطه و یا صورت جلسه شورای پژوهشی استان؛</p> <p>۳- ارائه مجوز رشته گروه تخصصی مرتبط با موضوع همایش از شورای گسترش حوزه‌های علمیه و یا شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی</p> <p>۴- ارائه مجوز تدریس سطوح عالی در معاونت آموزش حوزه و یا فاضل و محقق حوزوی از معاونت پژوهش و یا حکم کارگزینی از مراکزی که دارای مجوز از شورای گسترش حوزه‌های علمیه هستند و اساتید تمام وقت سطح ۳ و درس خارج (موضوع مصوبه ۹۴۴) شورای عالی حوزه‌های علمیه با تایید مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۵ نفر عضو هیئت علمی تمام وقت (یا سطح حوزوی هماهنگ) برای همایش ملی و منطقه ای و ۱۰ نفر عضو هیئت علمی</p>

مدارک لازم جهت ثبت در ISC	درخواست کننده ثبت همایش	مؤسسه
<p>تمام وقت (یا سطح حوزوی هماهنگ) برای همایش بین‌المللی همان مؤسسه مرتبط با موضوع همایش؛</p> <p>۵- ارائه گواهی دبیر علمی همایش با حداقل مرتبه دانشیار (یا سطح حوزوی هماهنگ با مرتبه دانشیار) به همراه تأییدیه صلاحیت دبیر علمی از کمیسیون واحدهای پژوهشی حوزوی شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی و تأیید معاون پژوهش مرکز مدیریت؛</p> <p>۶- ارائه لیست کارگروه علمی همایش که در آن باید حداقل ۴۰ درصد از اعضای کمیته علمی همایش در همایش‌های منطقه‌ای و ملی و ۶۰ درصد در همایش‌های بین‌المللی خارج از مؤسسه باشند. (از سایر دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و سایر مراکز حوزوی)</p>		
<p>۱- مجوز شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی؛ (مطابق با کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم)</p> <p>۲- تصویب‌نامه/صورتجلسه هیئت مدیره انجمن علمی و تأیید دبیر دبیرخانه انجمن‌های علمی حوزه؛</p> <p>۳- انجمن‌های علمی با رتبه ب و ج : ارائه یک نسخه از تفاهم‌نامه همکاری فعال با یکی از انجمن‌های علمی با رتبه آ برای همایش‌های بین‌المللی؛</p> <p>۴- ارائه گواهی دبیر علمی همایش با حداقل مرتبه دانشیار (یا سطح حوزوی هماهنگ با مرتبه دانشیار) به همراه تأییدیه صلاحیت دبیر علمی از کمیسیون واحدهای پژوهشی حوزوی شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی و تأیید معاون پژوهش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛</p> <p>۵- ارائه لیست کارگروه علمی همایش که در آن باید حداقل ۴۰ درصد از اعضای کمیته علمی همایش در همایش‌های منطقه‌ای و ملی و ۶۰ درصد در همایش‌های بین‌المللی خارج از مؤسسه باشند. (از سایر دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و سایر مراکز حوزوی)؛</p> <p>۶- ارائه نامه حمایت ۳ مرکز حوزوی یا دانشگاهی برای برگزاری همایش‌های بین‌المللی</p>	<p>مسئول انجمن علمی</p>	<p>انجمن‌های علمی حوزوی</p>
<p>۱- ارائه تصویب‌نامه/صورتجلسه هیئت رئیسه/شورای پژوهشی مرکز رشد و نوآوری حوزه علمیه با تأیید معاون پژوهش حوزه‌های علمیه.</p> <p>۲- ارائه مجوز تدریس سطوح عالی در معاونت آموزش حوزه و یا فاضل و محقق حوزوی از معاونت پژوهش و یا حکم کارگزینی مرکز از شورای گسترش</p>	<p>رئیس مرکز رشد و نوآوری</p>	<p>مراکز رشد و نوآوری حوزوی</p>

مدارک لازم جهت ثبت در ISC	درخواست کننده ثبت همایش	مؤسسه
<p>حوزه‌های علمیه و اساتید تمام وقت سطح ۳ و درس خارج (موضوع مصوبه ۹۴۴) شورای عالی حوزه‌های علمیه با تایید مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۵ نفر عضو هیئت علمی تمام وقت (یا سطح حوزوی هماهنگ) برای همایش ملی و منطقه ای و ۱۰ نفر عضو هیئت علمی تمام وقت (یا سطح حوزوی هماهنگ) برای همایش بین‌المللی همان مؤسسه مرتبط با موضوع همایش؛</p> <p>۳- ارائه گواهی دبیر علمی همایش با حداقل مرتبه دانشیار (یا سطح حوزوی هماهنگ با مرتبه دانشیار)</p> <p>۴- ارائه لیست کارگروه علمی همایش که در آن باید حداقل ۴۰ درصد از اعضای کمیته علمی همایش در همایش‌های منطقه‌ای و ملی و ۶۰ درصد در همایش‌های بین‌المللی خارج از مؤسسه باشند. (از سایر دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و سایر مراکز حوزوی)</p> <p>۵- ارائه نامه حمایت ۳ مرکز حوزوی یا دانشگاهی برای برگزاری همایش‌های بین‌المللی</p>		

نظام ایده‌ها و نیازها

فصل هشتم

نظام ایده‌ها و نیازها (نان)

مقدمه

- نظر به تاکید رهبر معظم انقلاب اسلامی بر تکمیل زنجیره علم، فناوری و نوآوری با جامعه و صنعت، «نظام ایده‌ها و نیازها» که با اختصار «نان» نامیده می‌شود، توسط ISC در سال ۱۴۰۱ راه-اندازی شده است. «نان» می‌کوشد در پرتو تسهیلات ذیل، زمینه را برای ساختن ایرانی پیشرو و توسعه‌یافته با مشارکت تمام ایرانیان مشتاق خدمت فراهم آورد:
- تسهیل کاربردی نمودن دانش، تحقیقات و پارسا (پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری)‌های دانشگاهی؛
 - پایش و پردازش نیازهای کشور؛
 - مشارکت عموم متخصصین جامعه در حل مسائل و استفاده از ظرفیت‌های گسترده موجود در کشور در کلیه سطوح؛
 - تکمیل زنجیره ایده تا تجاری‌سازی نوآوری‌ها، دستاوردهای پژوهشی و اختراعات. «نان» شبکه‌ای نظم‌یافته، فعال، زنده، و برخط است که ارتباط و تعامل میان «نیازپرداز» و «ایده‌پرداز» را در جهت تحقق اهداف ذیل برقرار می‌کند:
 - بهره‌گیری از توان فکری متخصصین کشور به عنوان نیروی محرکه اصلی در توسعه جمهوری اسلامی ایران؛
 - برانگیختن احساس مشارکت متخصصین کشور و بهره‌گیری از خرد ملی در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌های فراتر از حوزه‌ی استخدامی و عملکردی فردی؛
 - ایجاد فرصت و تقویت روح نوآوری در علوم بومی به ویژه علوم انسانی و کاربردی با توجه

به ارزش‌های ایرانی-اسلامی و تمدن‌سازی؛

- ایجاد زمینه‌های مناسب برای شناسایی، رشد ابتکار و نوآوری‌های علمی و فنی، نیازسنجی و نیازآفرینی برای صنایع و جامعه؛
- اعتلای استعدادهای خلاق کلیه افراد جامعه در زمینه علوم، فناوری و نوآوری؛
- ایجاد زمینه‌های ارتباط علمی بین دستگاه‌ها و مراکز ذیربط دولتی، عمومی و خصوصی به عنوان حامی و سرمایه‌گذار، برای بکارگیری ایده‌ها و نوآوری‌ها در بخش‌های صنعت، اجتماع، فرهنگ، خدمات و بازرگانی کشور؛
- ارائه ارتباطات و تعاملات بهینه و ابزارهای مناسب برای ارتقا و پاسخگویی علمی به نیازهای کشورهای اسلامی و حصول راه حل مناسب؛
- بهره‌گیری از امکانات علمی موجود در دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی به منظور رفع نیازهای کشور؛
- فراهم‌آوری بستر ملی مشترک برای ایرانیان علاقه‌مند به ادای دین به میهن؛
- کاربردی نمودن تحقیقات مراکز علمی اعم از دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، دانشگاه‌های آزاد، پیام نور، مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی، انجمن‌ها، پارک‌ها و قطب‌های علمی و فناوری، اعم از دولتی و خصوصی؛
- تحول در ماموریت‌گرایی آموزشی، پژوهشی و فناوری دانشگاه‌ها با تاکید بر کیفیت‌گرایی و کارآمدی در مقابل کمیت‌گرایی صرف از طریق نیازمحور نمودن فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فناوری به ویژه در مقاطع تحصیلات تکمیلی؛
- آینده‌نگری و عرضه علوم و فناوری‌های نوین، همگرا و تحول‌آفرین در حوزه‌های مختلف با رویکرد ایجاد تحول در فعالیت‌ها و سازوکارهای جاری جامعه و صنعت براساس سند جامع علمی کشور در تحقیقات و پارساها با تبدیل به خروجی کاربردی و محصول؛
- کمک به تبدیل دانشگاه به نهاد ارزش‌آفرین و دارای استقلال مالی از طریق اقدامات کارآفرینانه، اشتغال‌زا و نوآورانه جهت پاسخگویی به نیازهای جامعه و صنعت و نمایان‌سازی ارزش پژوهشگران، مراکز و دانشگاه‌هایی که به حل نیازها می‌پردازند؛
- زمینه‌سازی برای همکاری پژوهشگران دیگر کشورها در حل موضوعات مورد نیاز کشور و ثبت شده در «نان».

جایگاه نظام «نان» در قانون

نظام «نان» به عنوان یکی از راهکارهای عملیاتی نمودن راهبردهای پیشنهادی وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) به مجلس شورای اسلامی در نظر گرفته شده است. از جمله راهبردها و برنامه‌های کلان پیشنهادی مرتبط با «نان» می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- **راهبرد تحول آفرین سوم:** تحول در ماموریت‌گرایی آموزشی، پژوهشی و فناوری دانشگاه‌ها با تاکید بر کیفیت‌گرایی و کارآمدی در مقابل کمیت‌گرایی صرف از طریق نیازمحور نمودن فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فناوری به ویژه در مقاطع تحصیلات تکمیلی؛

- **راهبرد تحول آفرین چهارم:** پیاده‌سازی آمایش آموزش عالی کشور تا پایان سال چهارم با تاکید بر تحقق نیازهای علمی، فناوری و نوآوری استانی و محلی (در کنار نیازهای ملی و بین‌المللی)؛

- **راهبرد تحول آفرین هفتم:** کمک به تبدیل دانشگاه به نهاد ارزش آفرین و دارای استقلال مالی از طریق اقدامات کارآفرینانه، اشتغال‌زا و نوآورانه جهت پاسخگویی به نیازهای جامعه و صنعت؛

- **برنامه کلان شماره ۲:** پیاده‌سازی سند آمایش آموزش عالی کشور و ایجاد سازوکار متمرکز در وزارت عتف جهت رصد و تحقق استانی و منطقه‌ای نمودن کارکردهای اصلی دانشگاه‌ها با توجه به نیازها و ویژگی‌های هر استان و منطقه همزمان با بکارگیری هوشمندی سیاستی در سطح ملی؛

- **برنامه کلان شماره ۶:** بازآمیزی رشته-محل‌های تحصیلی، ایجاد رشته‌ها و رشته-گرایش‌های جدید تحصیلی به ویژه گرایش‌های میان‌رشته‌ای در فناوری‌های نوظهور، تحول-آفرین، همگرا و همچنین تقویت علوم پایه و علوم انسانی در مقایسه با سایر علوم بر اساس نیازهای فرهنگی، آمایشی، ماموریت دانشگاه‌ها، تقاضای بازار کار و مطالعات آینده‌پژوهانه؛

- **برنامه کلان شماره ۱۶:** بازنگری نظام جبران خدمات اعضای هیئت علمی با رویکرد افزایش رقابت‌پذیری علمی و پژوهشی و اتصال آن به رفع نیازها و مسایل کشور؛

- **برنامه کلان شماره ۱۸:** بکارگیری دانش‌آموختگان دوره دکتری دانشگاه‌ها در قالب پژوهشگران تمام‌وقت پسادکتر و دستیار پژوهشی در فعالیت‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه‌ها از محل جذب گزینش و ایجاد اولویت برای پژوهشگران پسادکتر در جذب به عنوان عضو هیئت علمی (توجه به جذب دانشجویان دکتر با توجه به نیازهای کشور).

مصوبه «سیاست‌های ایجاد و ارتقای سکوهای ملی تربیتی، آموزشی، پژوهشی، فناوری و نوآوری» شورای عالی انقلاب فرهنگی: ضرورت ایجاد نظام پیشنهادها و یا نظام «نان» اجرای مصوبه «سیاست‌های ایجاد و ارتقای سکوهای ملی تربیتی، آموزشی، پژوهشی، فناوری و نوآوری»

جلسه ۸۵۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی و ابلاغیه شماره ۱۴۰۰/۱۹۲۹۶/دش مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد. بر اساس ماده ۴ این مصوبه ایجاد ساختار نهادی برای برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی سیاست‌های ابلاغی در حوزه آموزش عالی، پژوهش، فناوری و نوآوری بر عهده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و لذا وزارت عتف لازم است در راستای انجام تحقیقات نیازمحور نسبت به احصاء و تعیین نیازها، ایده‌ها و توانمندی‌های کشور و یکپارچه‌سازی سامانه‌های موجود پژوهش، فناوری نوآوری در حوزه مرتبط با نیازهای کشور، نظام «نان» را برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی نماید.

قانون بودجه مصوبه مجلس شورای اسلامی: مطابق بند ۹ تبصره ۹ قانون بودجه در راستای اجرای بند (ب) ماده (۶۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر اختصاص یک درصد از اعتبارات هزینه‌ای تخصیص یافته به دستگاه‌های اجرایی (به استثنای فصول ۱ و ۶) به امور پژوهشی و توسعه فناوری، شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مجاز است اعتبارات موضوع این ماده را از سرجمع اعتبارات هزینه‌ای استان مندرج در جدول شماره (۱۰) این قانون کسر کند و با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی استانی و بر اساس اولویت‌ها و سیاست‌های پژوهشی مصوب و نیازهای استان و در چهارچوب دستورالعمل ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور که با هماهنگی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین می‌شود، برای امور پژوهشی و توسعه فناوری به دستگاه‌های اجرایی استانی تعیین شده توسط آن شورا از جمله جهاد دانشگاهی اختصاص دهد. دستگاه‌های مذکور مکلفند نحوه هزینه‌کرد این بند را هر شش ماه یک بار به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز آمار ایران، کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور گزارش دهند و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری موظف است گزارش سالانه این بند را به مجلس شورای اسلامی ارائه کند. مرکز آمار ایران مکلف است سالانه اطلاعات مربوط به هزینه‌کرد تحقیق و توسعه را منتشر کند. شرط استفاده از اعتبارات این بند، درج اولویت‌ها، نیازها و مسائل تحقیقاتی توسط دستگاه‌های اجرایی در سامانه «نان» در مؤسسه ISC می‌باشد.

تصویب‌نامه هیئت وزیران: نظر به اهمیت ایجاد نظام نان، شایان توجه است که این مهم در آیین‌نامه تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌زایی مصوب هیئت وزیران در سال ۱۴۰۱، در حوزه‌های صنعت و معدن، صنعت آب و برق، سلامت و علوم و تحقیقات و فناوری مورد توجه قرار گرفته است. در بخش صنعت و معدن، مؤسسات و دستگاه‌های مربوطه موظف به ثبت زیرساخت‌ها و تجهیزات آزمایشگاهی و ثبت اطلاعات بنگاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری از این وزارتخانه و همچنین ثبت نیازهای تحقیقاتی

طرح‌های پژوهشی و فناوری به صورت نیازهای تجمیعی در سامانه «نان» می‌باشند. در بخش آب و برق وزارتخانه باید نیازها و اولویت‌های تحقیقاتی خود را در سامانه «نان» ثبت نمایند. در حوزه سلامت، ثبت فهرست نیازمندی‌ها در زمینه محصولات سلامت‌محور از جمله داروهای مورد نیاز، غذای بیماران خاص، تجهیزات حمایتی و تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی در سامانه «نان» الزامی می‌باشد. در بخش علوم، تحقیقات و فناوری وزارتخانه با همکاری مؤسسه ISC، سامانه «نان» را با هدف ایجاد ارتباط بین نیازهای جامعه و صنایع و ایجاد بستر مناسب جهت حل مسائل موجود در بخش‌های دولتی و خصوصی راه‌اندازی و پیاده‌سازی نموده است.

از این رو، ضروری است که کلیه دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌ها جهت برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی سرویس‌های مورد نیاز و تعیین حوزه‌های مرتبط با مسائل کلان کشور در سامانه «نان» همکاری نمایند. به بیان دیگر، اولویت‌ها، نیازها و مسائل تحقیقاتی دستگاه‌های اجرایی و شرط استفاده از اعتبارات پژوهشی، مستلزم درج آن‌ها در سامانه «نان» می‌باشد.

مشوق‌های قانونی نظام نان

پذیرش استعدادهای درخشان در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری مبتنی بر رفع نیاز

آیین‌نامه پذیرش استعدادهای درخشان در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری مبتنی بر رفع نیاز در اجرای سیاست‌های حمایت و هدایت استعدادهای درخشان مصوب جلسه ۴۱۹ تاریخ ۷۷/۲/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بند ۵ بخش ج از ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب جلسه تاریخ ۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی مبنی بر برنامه‌ریزی برای شناسایی و حمایت از استعدادهای درخشان و هدایت آن‌ها به سمت اولویت‌های راهبردی کشور در حوزه‌های مختلف علوم ارائه گردیده است. طبق ماده ۵ این آیین‌نامه، نخستین گام فرآیند اجرایی، انتخاب موضوع پارساهای پیشنهادی از میان موضوعات ثبت شده در سامانه نظام «نان» و تایید شورای پژوهش و فناوری دانشگاه می‌باشد. با توجه به اینکه هدف از این آیین‌نامه حل مسائل کشور می‌باشد، ضروری است موضوع انتخاب شده توسط دبیرخانه نظام «نان» به عنوان مساله حل نشده تایید گردد و ظرفیت تعریف پارسای استادمحور برای آن مساله اعلام گردد.

اعطای پایه تشویقی به اعضای هیئت علمی

به منظور ارزیابی ماده ۵ آیین‌نامه اعطای پایه تشویقی به اعضای هیئت علمی (بروندادها و پژوهش‌های شاخص کاربردی و توسعه‌ای)، راهنمایی پارساهای نیازمحور بر اساس نیازهای فعال سامانه «نان» با تایید معاونت پژوهش و فناوری مؤسسه، مد نظر قرار می‌گیرد.

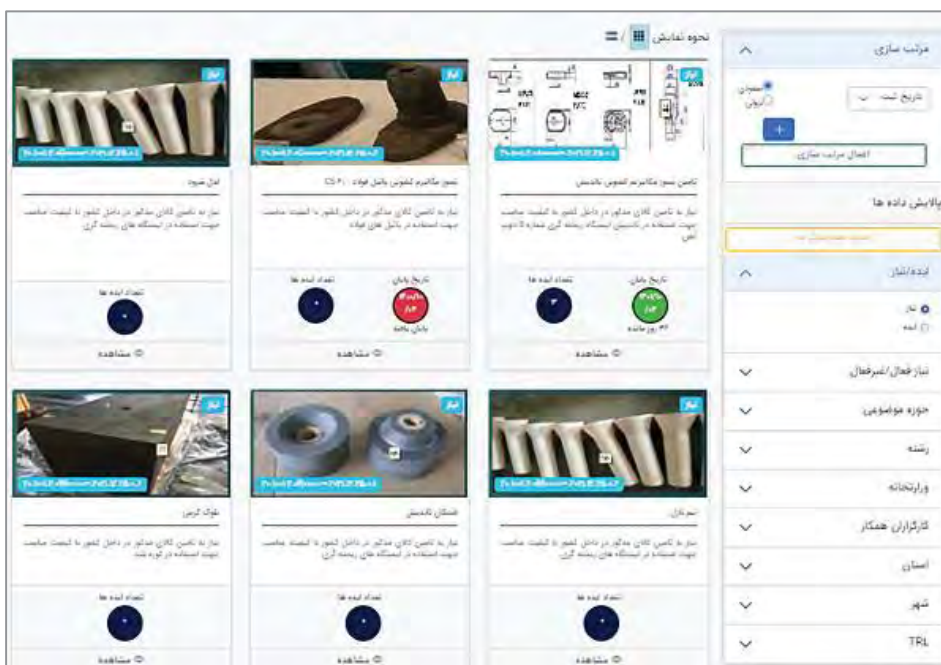
راهنمای سامانه نان^۱

دو موجودیت اصلی سامانه نان، نیازها (مسائل فناورانه و تحقیقاتی کشور) و ایده‌ها (راهکارهای پیشنهادی) می‌باشد. طبق قوانین، این سامانه نخستین سامانه با رویکرد یکپارچه‌سازی مسائل کشور در حوزه‌های تحقیقاتی گوناگون می‌باشد. پیش از آن، لازم بود دانشجو یا استاد برای یافتن موضوع تحقیقاتی کاربردی، سامانه‌های مختلف را مورد بررسی قرار بدهند که مطمئناً بررسی کل جامعه هدف میسر نبود (شکل ۸-۱). این در حالی است که با استفاده از سامانه نان، فناور می‌تواند با جستجوی کلیدواژه مدنظر یا پالایش داده‌ها با معیارهای مختلف از جمله حوزه موضوعی مدنظر، از عناوین مسائل فناورانه کشور زیرمجموعه همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی آگاه شود.

نیازها در سامانه در قالب‌های نیازهای فناورانه دستگاه‌های اجرایی، رویداد فناورانه و طرح‌های کلان ملی ثبت می‌شوند و ایده‌ها در قالب‌های پارسا، طرح کاربردی، توانمندی فناورانه، محصول دانش‌بنیان یا در راستای نیازهای ثبت شده در سامانه ارائه می‌گردند. برای مشاهده ایده‌ها و نیازهای ثبت شده در سامانه گزینه نمایش ایده یا نیاز را می‌توان از منو سامانه انتخاب کرد که امکان پالایش داده‌ها براساس وضعیت فعال بودن، حوزه موضوعی سه سطحی، وزارتخانه و استان و شهر فراهم گردیده است (شکل ۸-۲).

شکل ۸-۱- یکپارچه سازی سامانه‌های مشابه کشور

شکل ۸-۱- مشاهده ایده‌ها و نیازها

فناور این امکان را دارد که پس از یافتن مساله‌ای که می‌تواند برای آن راهکاری ارائه دهد، ثبت ایده برای آن نیاز را انتخاب نماید. قابل توجه است که هر نیاز در این سامانه شامل جدول زمانی می‌باشد که زمان اعلام، ثبت و اعتبار نیاز در این جدول زمانی قابل مشاهده می‌باشد. نیازهایی که مهلت دریافت راهکار برای آن‌ها سر نیامده است، به عنوان نیازهای فعال شناخته می‌شوند که در بخش پالایش داده‌ها امکان جداسازی نیازهای فعال از غیرفعال فراهم گردیده است. مراحل ثبت ایده شامل مراحل ذیل می‌باشد:

- ورود به سامانه؛
- انتخاب دکمه ثبت ایده در منوی بالا (شکل ۸-۲)؛

شکل ۸-۲- گزینه ثبت ایده از منو سامانه

- انتخاب نیاز متناسب با ایده پیشنهادی (شکل ۸-۳)؛

شکل ۸-۳- انتخاب نیاز مربوط به ثبت ایده

- تکمیل فرم اطلاعات ایده (اطلاعات عمومی-جزئیات بیشتر-مستندات) (شکل ۸-۴):

انتخاب نیاز
ثبت اطلاعات
تایید اطلاعات
کد رهگیری

اطلاعات عمومی

عنوان (فیلد اجباری)

فارسی افزودن زبان

انگلیسی

کلمات کلیدی (فیلد اجباری)

چکیده (توضیحات مختصر وارد شود) (فیلد اجباری)

ثبت کننده ایده

هیات علمی دانشگاه شیراز

حوزه موضوعی اصلی

(فیلد اجباری)

انتخاب نمایید

رشته

انتخاب نمایید

انتخاب استان

(فیلد اجباری)

انتخاب نمایید

گرایش

انتخاب نمایید

انتخاب شهر

(فیلد اجباری)

انتخاب نمایید

پیش نمایش تصویر

بارگذاری تصویر (این تصویر در زمان نمایش ایده شما در سامانه تان تفران داده میشود)

بارگزاری تصویر

انتخاب تصویر پیش فرض

این ایده جهت مطرح شدن در اتاق فکر می باشد

مشاهده هوشمند ایده های مشابه

نیاز به وارد کردن توضیحات بیشتر

جزئیات بیشتر
مستندات

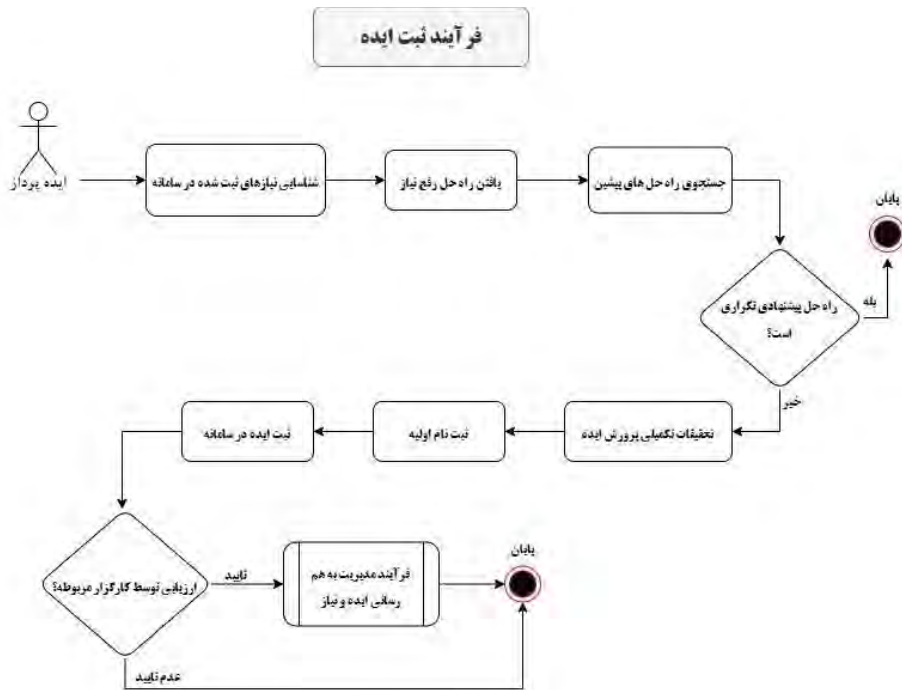
شکل ۸-۴- فرم ثبت ایده (اطلاعات عمومی، جزئیات بیشتر، مستندات)

- دریافت گواهی ثبت ایده (شکل ۸-۵).

شکل ۸-۵- گواهی ثبت ایده

فرآیند کلی ثبت ایده در سامان «نان» در شکل ۸-۶ به تصویر کشیده شده است.

شکل ۸-۶- فرآیند کلی ثبت ایده در سامانه نان

ثبت ایده در قالب پارسا در نان

نظام «نان» در راستای تحقق اهداف کلی خود و همچنین با هدف شناسایی پارساهای برتر، هدایت آنها به سمت نیازهای واقعی کشور، کمک به دانشجویان برای افزایش مهارت‌های علمی و استفاده از ظرفیت علمی و اجرایی موجود در کشور اقدام به ثبت و ارزیابی ایده‌ها در قالب پارساهای نیازمحور می‌نماید.

ثبت درخواست: ایده‌پرداز پس از تصویب پیشنهاد پارسا در شورای پژوهشی دانشگاه که در راستای یک نیاز سامانه تعریف شده است، می‌تواند درخواست خود را در سامانه ثبت کند. شایان توجه است که پیشنهاد طرح می‌بایست در شورای پژوهشی یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مصوب شده باشد. علاوه بر این، امکان ثبت پارسا در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری وجود دارد. رساله‌های دکتری حرفه‌ای (پزشکی، دندانپزشکی، دامپزشکی و داروسازی) معادل پایان‌نامه کارشناسی ارشد در نظر گرفته می‌شوند. همچنین، استاد راهنما می‌تواند قسمتی از طرح خود را که در سامانه تصویب کرده است برای دانشجوی به عنوان یک پارسا تعریف کند. در این حالت، در صورت تایید پارسا، حمایت مالی پارسا از منبع تامین مالی طرح استاد پرداخت خواهد شد.

ارزیابی تخصصی: پس از تایید اولیه، پارسا به کارگزاری مدیریت نیاز و ایده واگذار شده و ارزیابی تخصصی و تایید یا رد پارسا توسط آن کارگزاری صورت می‌گیرد.

انعقاد قرارداد طرح و نظارت بر حسن انجام کار: در صورت تایید پارسا، قرارداد طرح با ایده‌پرداز منعقد می‌شود. ایده‌پرداز موظف است طبق زمانبندی و مراحل مشخص شده، گزارش‌های پیشرفت خود را از طریق سامانه ارسال نماید.

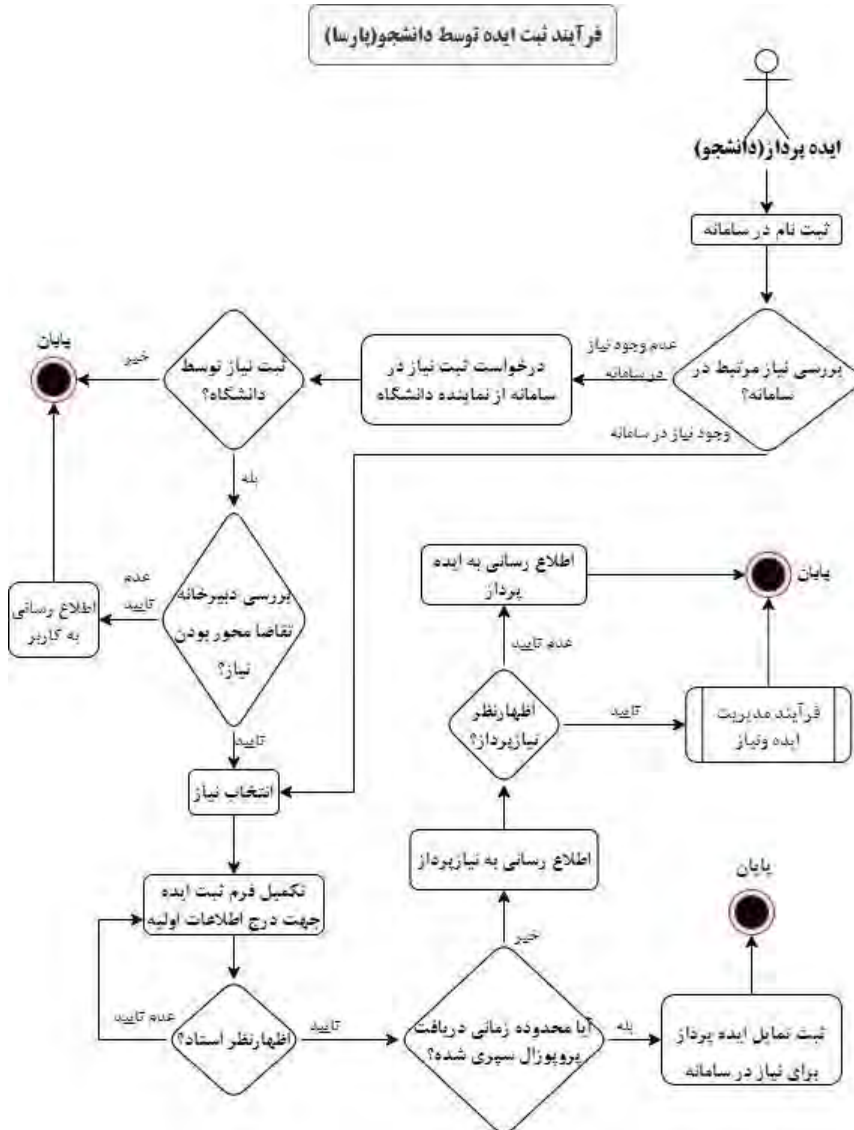
شایان توجه است که گزارش پیشرفت در هر مرحله توسط کارگزاری مدیریت نیاز و ایده، ارزیابی شده و در سطح ضعیف (امتیاز کمتر از ۵۰)، قابل قبول (امتیاز ۵۰ تا ۷۵) و خوب (امتیاز ۷۵ تا ۱۰۰) سطح‌بندی می‌شود. همچنین، در صورت تاخیر در ارسال گزارش در هر مرحله، ایده‌پرداز بایستی با ارائه دلایل موجه، درخواست تمدید مهلت دهد و در هر مرحله، در صورت عدم ارسال گزارش پیشرفت، طرح تعلیق می‌شود. از طرح تعلیق شده دیگر حمایت مالی انجام نخواهد شد. علاوه بر این، متقاضی می‌تواند حداکثر در یک مهلت مشخص پس از مهلت نهایی (به نام مهلت جبران: کارشناسی ارشد ۶ ماه، دکتری ۱ سال) گزارش نهایی و تعهدات خود را ارسال کند تا در صورت تایید، از حمایت‌های غیرمادی بهره‌مند شود.

فرایند حمایت: میزان و محل تامین حمایت مادی بر اساس شیوه‌نامه حمایت مالی و پژوهانه صورت می‌گیرد. حمایت‌های معنوی بر اساس شیوه‌نامه نظام حمایت و تشویق انجام می‌گیرد. در مقطع کارشناسی ارشد، پرداخت در سه مرحله (۱) پس از تصویب طرح (تا ۵۰٪ مبلغ)، (۲) گزارش پیشرفت ۶۰٪ (تا ۳۰٪ مبلغ) و (۳) گزارش نهایی (تا ۲۰٪) صورت خواهد گرفت. در مقطع دکتری پرداخت در چهار مرحله (۱) تصویب طرح (تا ۴۰٪ مبلغ)، (۲) گزارش پیشرفت ۴۰٪ (تا ۲۰٪ مبلغ)، (۳) گزارش پیشرفت ۷۰٪ (تا ۲۰٪ مبلغ) و (۴) گزارش نهایی (تا ۲۰٪ مبلغ) صورت خواهد گرفت. شایان ذکر است که تعداد مراحل پرداخت و مبلغ پرداختی در هر مرحله می‌تواند توسط دبیرخانه تغییر یابد. همچنین، مبالغ تعیین شده حداکثر مقدار پرداختی در هر مرحله است و میزان پرداختی متناسب با امتیاز ارزیابی در آن مرحله خواهد بود.

خاتمه طرح: گزارش نهایی توسط کارگزاری مدیریت نیاز و ایده ارزیابی تخصصی می‌شود و در سه سطح ضعیف (امتیاز کمتر از ۵۰)، قابل قبول (امتیاز ۵۰ تا ۷۵) و خوب (امتیاز ۷۵ تا ۱۰۰) سطح‌بندی می‌گردد.

شایان ذکر است که در مرحله نهایی، کارگزاری مجاز است قبل از تعیین امتیاز نهایی، حداکثر یک ماه مهلت اصلاح تعیین کند. همچنین، طرح با سطح ضعیف ناتمام تلقی شده و حمایت‌های معنوی از ایده‌پرداز صورت نخواهد گرفت. حمایت مادی در مرحله نهایی نیز صفر خواهد بود. علاوه بر

این، چنانچه گزارش نهایی یک طرح تعلیق شده حداکثر تا مهلت جبران ارسال نشود، طرح ناتمام تلقی شده و منجر به لغو حمایت‌های معنوی از ایده‌پرداز می‌شود. در طرح با سطوح قابل قبول یا خوب، ایده‌پرداز از حمایت معنوی به صورت کامل برخوردار خواهد شد. در طرح با سطوح قابل قبول یا خوب با امتیاز نهایی K ، کل مبلغ پرداختی در نهایت نباید کمتر از $K\%$ میزان کل مبلغ حمایتی تصویب شده باشد. طرح ناتمام منجر به کسر امتیاز از ایده‌پرداز می‌گردد (شکل ۸-۷).

شکل ۸-۷- فرآیند ثبت ایده در قالب پارسا

فصل نهم

درگاه آشنایی با نخبگان و آینده سازان (دانا)

مقدمه

شبکه‌های اجتماعی علمی بستری را فراهم می‌آورد که در آن کاربران می‌توانند در ارتباط با یکدیگر به هم‌رسانی و انتقال دانش و یافته‌های علمی، پرسش و پاسخ، بحث، انتقاد و ارائه نظر درباره دیگر آثار علمی یا نظرات دیگران بپردازند. در این شبکه‌ها، فرصت‌هایی برای کاربران برای مطالعه مقالات علمی و ارائه بازخورد درباره آن‌ها فراهم می‌شود. شبکه‌های جهانی ResearchGate^۱، LinkedIn^۲، Academia^۳، SocialMD^۴، Sermo^۵ (در حوزه پزشکی) و Mendeley^۶ نمونه‌هایی از موفق‌ترین و فراگیرترین شبکه‌های اجتماعی علمی هستند. این سامانه‌ها پروفایلی از پژوهشگران را ارائه می‌دهند و امکان ارتباط علمی میان پژوهشگران مختلف را فراهم می‌نمایند. کاربران می‌توانند با دنبال کردن پژوهشگران مورد علاقه‌شان، از تازه‌ترین مقالات و دستاوردهای آنان آگاه شده و آثار آنان را مورد ارزیابی قرار دهند. همچنین، امکان طرح پرسش و پاسخ توسط کاربران وجود دارد. با این حال، علی‌رغم قابلیت‌ها و تسهیلات قابل توجه این سامانه‌ها، ضرورت راه‌اندازی شبکه اجتماعی بومی متناسب با نیازهای جامعه علمی ایرانی بیش از پیش احساس می‌شود. سامانه ایرانی میفا^۷ نیز تنها به نمایش اطلاعات پژوهشگران محدود می‌شود و از نبود امکان تعامل و ارتباط علمی میان پژوهشگران رنج می‌برد.

1. <https://www.researchgate.net/>
2. <https://www.linkedin.com/>
3. <https://www.academia.edu/>
4. <https://socialmd.ca/>
5. <https://www.sermo.com/>
6. <https://www.mendeley.com/>
7. <https://mapfa.msrt.ir/>

به منظور رفع خلاء موجود، «درگاه آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان» و یا به اختصار، «دانا» توسط مشاور نخبگان و جوانان وزارت علوم پیشنهاد گردید. در این سامانه، امکان ارتباط علمی میان پژوهشگران از طریق یک شبکه اجتماعی علمی فراهم شده تا از این طریق، پژوهشگران بتوانند با یکدیگر تعامل بیشتری داشته باشند. بدین منظور، برای هر کدام از نخبگان و پژوهشگران ایرانی یک صفحه جامع در نظر گرفته می‌شود که فعالیت‌های پژوهشی و شناسه آنان در پایگاه‌های دیگر را در برمی‌گیرد. پژوهشگران می‌توانند به مدیریت آثار خود پرداخته و همچنین آثار دیگر پژوهشگران را نیز مشاهده نمایند. علاوه بر این، سنجه‌ها و معیارهای گوناگون علم‌سنجی و دگرسنجی در این سامانه برای پژوهشگران تعبیه شده است. برای مثال، این سامانه شامل اطلاعات و آمار متنوعی از جمله فهرست و تعداد پژوهش‌های منتشرشده توسط پژوهشگر، فهرست و تعداد استنادها، گستره و تعداد همکاری‌های علمی با سایر پژوهشگران می‌باشد که به کمک آن می‌توان به مقایسه پژوهشگران و همچنین سازمان‌ها و موسسات مختلف با یکدیگر پرداخت.

برای هر کاربر، امکان دنبال کردن پژوهشگران و مشاهده آثار آن‌ها، اظهار نظر و بازخورد در مورد فرسته‌ها^۱ و نظرات آن‌ها و همچنین ایجاد پاسخ و پرسش علمی نیز فراهم شده است. ویژگی سامانه «دانا» به شرح ذیل می‌باشد:

- سامانه‌ای با پوشش جامع از پژوهشگران ایرانی و بروندادهای علمی آن‌ها؛
- استقلال از سامانه‌های مشابه بین‌المللی؛
- بومی‌سازی شبکه اجتماعی علمی بر اساس قوانین کشور؛
- ایجاد شناسه منحصر به فرد برای هر پژوهشگر؛
- تاکید بر بروندهای فارسی پژوهشگران ایرانی در کنار دیگر بروندها؛
- فراهم‌آوری بستر جریان دانش میان پژوهشگران.

اهداف و ماموریت‌ها

ماموریت سامانه «دانا»، برقراری ارتباطات میان جامعه علمی به منظور تسریع پیشرفت علم است. در این راستا، هر پژوهشگر ضمن در اختیار داشتن صفحه‌ای شخصی (شامل تخصص، علایق پژوهشی، لیست انتشارات، شاخص‌های سنجشی و ...)، امکان دسترسی و به اشتراک‌گذاری دانش با دیگر پژوهشگران را نیز دارد. از این رو، اهداف و ماموریت‌های سامانه «دانا» به شرح ذیل می‌باشد:

- شناسایی پژوهشگران ایرانی داخل و خارج کشور؛

- ارتقای دیپلماسی علمی - فناوری میان دانشمندان جهان اسلام؛
- ایجاد شبکه علمی - اجتماعی کشورهای اسلامی؛
- مرجعیت علمی و فناوری در سطح کشورهای اسلامی؛
- شناسایی محققان و پژوهشگران کشورهای اسلامی.

قابلیت‌ها

به منظور اشتراک دانش و ایجاد ارتباطات علمی میان پژوهشگران، در سامانه «دانا» قابلیت‌های گوناگونی همچون امکان نمایش اطلاعات پژوهشگران امکان نمایش اطلاعات علمی پژوهشگران، شناسایی پژوهشگران برتر در هر حوزه، امکان دنبال کردن پژوهشگران، شناسایی و جذب دانشجویان در گروه‌های پژوهشی، تعیین شناسه محققان ISC-ID، صفحه خانگی برای هر پژوهشگر با چند زبان، پرسش و پاسخ علمی و نمایش همکاری‌های پژوهشگران در صنعت از طریق ارتباط با سامانه نان در نظر گرفته شده است (شکل ۹-۱).

شکل ۹-۱- صفحه اول سامانه «دانا»

نماد دانا

نمادهای مختلفی برای سامانه دانا طراحی شده است که در شکل (۹-۲) نشان داده شده است. همچنین موارد زیر در طراحی نماد دانا در نظر گرفته شده است:

- نوشته کلمه "دانا" به صورت لوگو تایپ
- طراحی آنالیز شده لوگو با تمایز حرف D ابتدای کلمه DANA
- طراحی لوگو به زبان فارسی و نمایش حرف D با توجه به بین المللی بودن سامانه
- نمایش ISC-ID در لوگو به منظور برجسته کردن قابلیت اختصاص ISC-ID به هر پژوهشگر

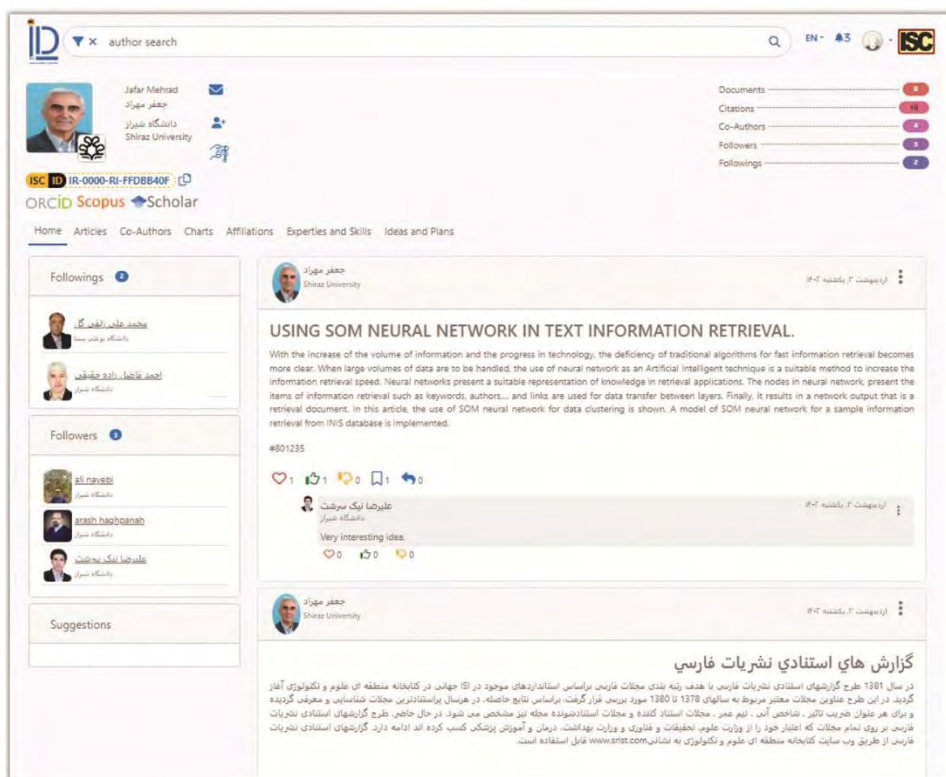
در سامانه دانا

شکل ۹-۲- نماد دانا

بدین منظور، برای هر یک از پژوهشگران یک صفحه شخصی ساخته شده است. نمونه‌ای از آن در شکل ۹-۳ به تصویر کشیده شده است. بر این اساس، سامانه اطلاعات گوناگونی از پژوهشگر را ارائه می‌دهد. این اطلاعات شامل نام و نام خانوادگی پژوهشگر، وابستگی سازمانی، عکس پژوهشگر، تعداد آثار انتشاریافته، تعداد اسنادها، تعداد نویسندگان همکار و تعداد دنبال‌کنندگان و دنبال‌شوندگان

است (شکل ۹-۴). علاوه بر این، شناسه‌های بین‌المللی پژوهشگر در پایگاه‌های دیگر از جمله Scopus^۱ و GoogleScholar^۲ و همچنین شناسه ORCID^۳ قابل رویت می‌باشد که با کلیک روی هر کدام از این شناسه‌ها، کاربر به سامانه مربوطه منتقل می‌گردد. شایان توجه است که بعد از ثبت هر یک از شناسه‌ها در سامانه، مقالات دیگر پایگاه‌ها نیز به صورت خودکار به فهرست مقالات پژوهشگر افزوده می‌گردد.

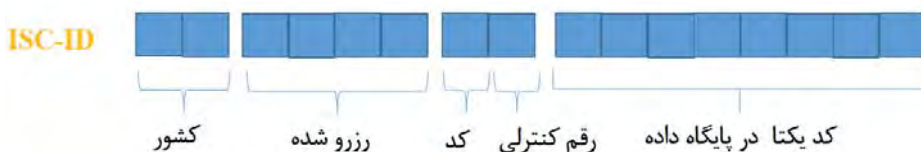
شکل ۹-۳- صفحه شخصی هر پژوهشگر در سامانه «دانا»

1. <https://www.scopus.com>
2. <https://scholar.google.com/>
3. <https://orcid.org/>

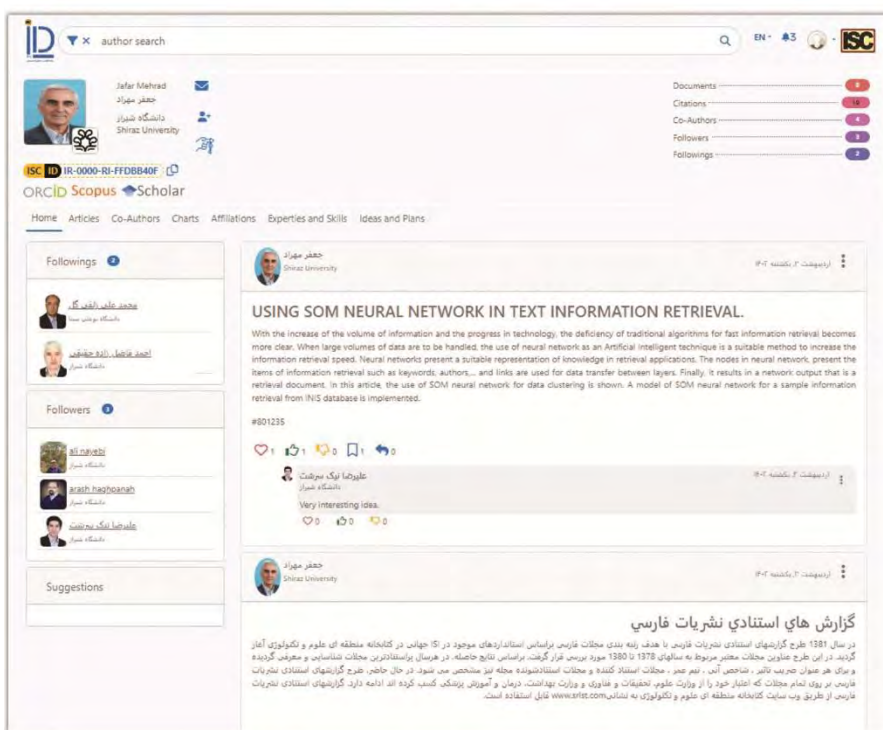
شکل ۹-۴- اطلاعات صفحه شخصی هر پژوهشگر در سامانه «دانا»

علاوه بر این، سامانه «دانا» برای هر پژوهشگر یک شناسه منحصر به فرد تحت عنوان ISC-ID تولید می‌کند و از این پس هر کدام از پژوهشگران با این کد شناسایی می‌شوند. شکل ۹-۵ شمای کد ISC را نشان می‌دهد. همانطور که این شکل نشان می‌دهد، این کد ۱۶ رقمی در مبنای ۱۶ می‌باشد. دو رقم اول، کد کشور را نشان می‌دهد. چهار رقم بعدی، رزرو شده است. رقم بعدی، شناسه‌ای برای شناسایی موجودیت است. برای مثال، شناسه پژوهشگر، R و برای سازمان‌ها O تعیین شده است. کد ISC یک رقم کنترلی دارد که برای تعیین درستی ۸ رقم بعدی استفاده می‌گردد. در واقع، ۸ رقم بعدی کد یکتا در پایگاه داده می‌باشد.

شکل ۹-۵- شمای ISC-ID

از دیگر قابلیت‌های سامانه آن است که هر پژوهشگر می‌تواند دیگر پژوهشگران را دنبال کند تا از آخرین دستاوردها و رویدادهای علمی آنان آگاه شود. در صفحه هر پژوهشگر فهرست دنبال‌کنندگان و دنبال‌شوندگان به همراه وابستگی سازمانی نمایش داده می‌شود. شایان ذکر است که در سامانه، قابلیت پیشنهاد پژوهشگر بر اساس مواردی همچون تشابه زمینه کاری و مقالات مشترک را در نظر گرفته شده است. شکل ۹-۶ نمایی از سامانه «دانا» که در آن شبکه ارتباط علمی مشخص شده است، نشان می‌دهد. بر این اساس، قابلیت ارسال فرسته توسط پژوهشگران وجود دارد و دیگر پژوهشگران می‌توانند با افزودن یادداشت یا نشانه اجتماعی، نظر خود را نسبت به آن فرسته اعلام کنند.

شکل ۹-۶- نمایی از سامانه «دانا» برای ثبت نظر

سامانه «دانا»، مقالات پژوهشگران را به همراه تعداد استنادهای آن‌ها نیز نمایش می‌دهد. علاوه بر این، قابلیت ثبت نظر توسط دیگر پژوهشگران برای مقالات نیز وجود دارد (شکل ۹-۷). همچنین، این سامانه به عنوان شبکه اجتماعی علمی پیشرو در کشور می‌تواند امکاناتی برای داوری آزاد و ارزیابی تاثیر اجتماعی آثار علمی و پژوهشگران کشور فراهم آورد. این امر این امکان را فراهم می‌آورد که با استفاده از شواهد به جای مانده از کنش‌ها و واکنش‌های کاربران در شبکه‌های اجتماعی، به سنجش

تاثیر آثار علمی و پژوهشگران فارغ از استناد سنتی بپردازد. برای نمونه محققى نخست مقاله‌ای را مشاهده می‌کند، چنانچه مطالب مقدماتی کنجکاو وی را برانگیزد آن را برای مطالعه و احیانا استفاده و در نتیجه استناد در آینده بارگذاری می‌کند. پس از آن، چنانچه محتوای مقاله برای او جالب باشد یا نباشد، پسند یا ناپسندی آن را با یک نشانه اجتماعی نشان می‌دهد. در گام بعد، این خواننده ممکن است به نگارش نظر خود و یا تحلیل محتوای مقاله در قالب کامنت بپردازد. هر کدام از این موارد نشانگر سطحی از تاثیر بر مخاطب است و هر کدام ارزشی برابر با دیگری ندارد.

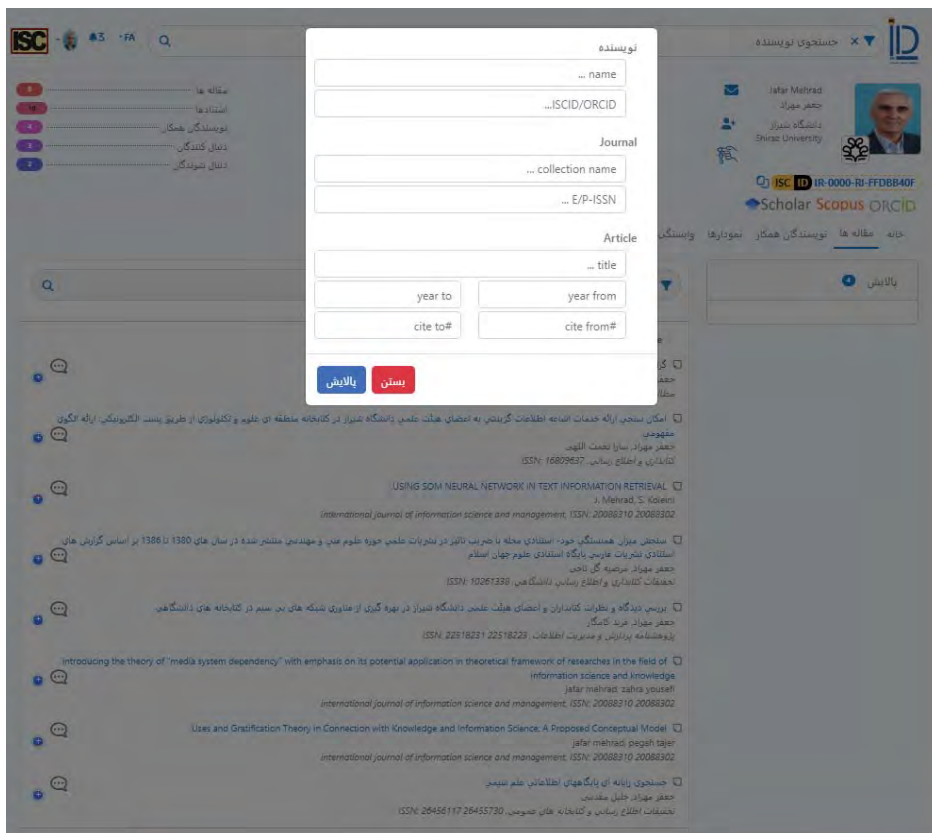
The screenshot shows the ISC author search interface for Jafar Mehraei. The profile includes a search bar, a filter button, and a list of articles. The articles are listed with their titles, years, and citation counts. The articles are:

Article	Year	Cites
گرایش‌های استنادی نشریات فارسی جعفر مهربان، رویا بهمنی، دریا بهمنی، ISSN: 16082947	1385 (2007)	5
استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای انتشار مقالات علمی جعفر مهربان، رویا بهمنی، دریا بهمنی، ISSN: 16082947	1385 (2007)	3
استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای انتشار مقالات علمی جعفر مهربان، رویا بهمنی، دریا بهمنی، ISSN: 16082947	2007	1
استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای انتشار مقالات علمی جعفر مهربان، رویا بهمنی، دریا بهمنی، ISSN: 16082947	1389 (2011)	1
استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای انتشار مقالات علمی جعفر مهربان، رویا بهمنی، دریا بهمنی، ISSN: 16082947	1387 (2009)	1

شکل ۹-۷- نمایشی از صفحه مقالات پژوهشگر

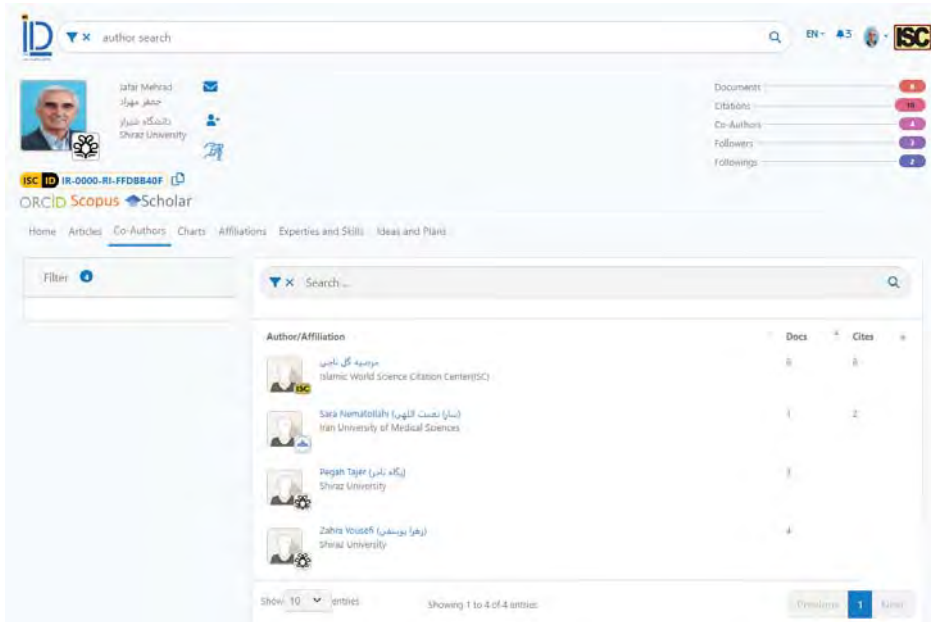
به منظور تسهیل جستجو در وابستگی‌های سازمانی پژوهشگر، رابط کاربری برای پالایش اطلاعات در این سامانه ارائه شده است. بر اساس شکل ۹-۸، امکان جستجو بر اساس فیلدهای گوناگونی همانند نویسنده (نام و شناسه‌های مختلف نویسنده از جمله ISC-ID، ORCID، SCOPUS و GoogleScholar)، نشریه و مقاله وجود دارد. برای مثال، می‌توان با وارد کردن ISC_ID یا نام، تنها مقالاتی از مجموعه مقالات سامانه نمایش داده شود که یکی از نویسندگان، دارای نام یا ISC_ID مورد جستجو باشد. در جستجو بر اساس نشریه، امکان جستجو میان مجموعه مقالات پژوهشگران بر اساس نام نشریه یا ISSN آن وجود دارد. در جستجو بر اساس مقاله نیز، امکان جستجو

میان مجموعه مقالات پژوهشگر بر اساس عنوان مقاله، سال انتشار آن وجود دارد.

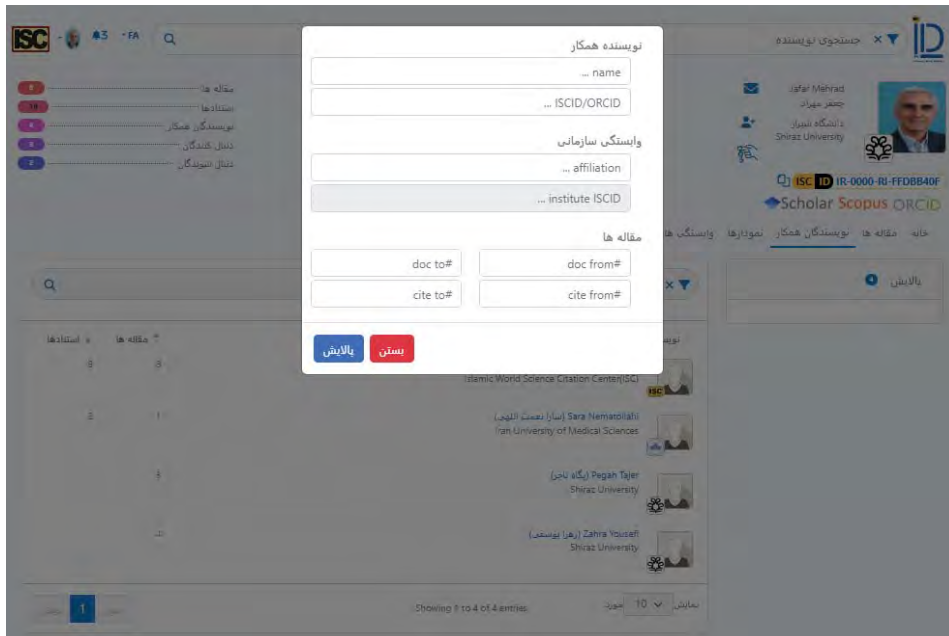

شکل ۹-۸- نمایشی از قابلیت پالایش در جستجوی مقالات پژوهشگر

از دیگر قابلیت‌های سامانه آن است که نویسندگان همکار یک پژوهشگر به همراه وابستگی سازمانی و تعداد آثار و تعداد استنادهای آنان در بخش نویسندگان همکار مشخص می‌گردند. همچنین مشابه با مقالات، امکان پالایش در جستجوی نویسندگان همکار وجود دارد که این پالایش می‌تواند بر اساس نام، وابستگی سازمانی یا مقالات وی انجام پذیرد. شکل‌های ۹-۹ و ۹-۱۰ به ترتیب نمایشی از صفحه نویسندگان همکار یک پژوهشگر و پالایش جستجوی آن را نشان می‌دهند.

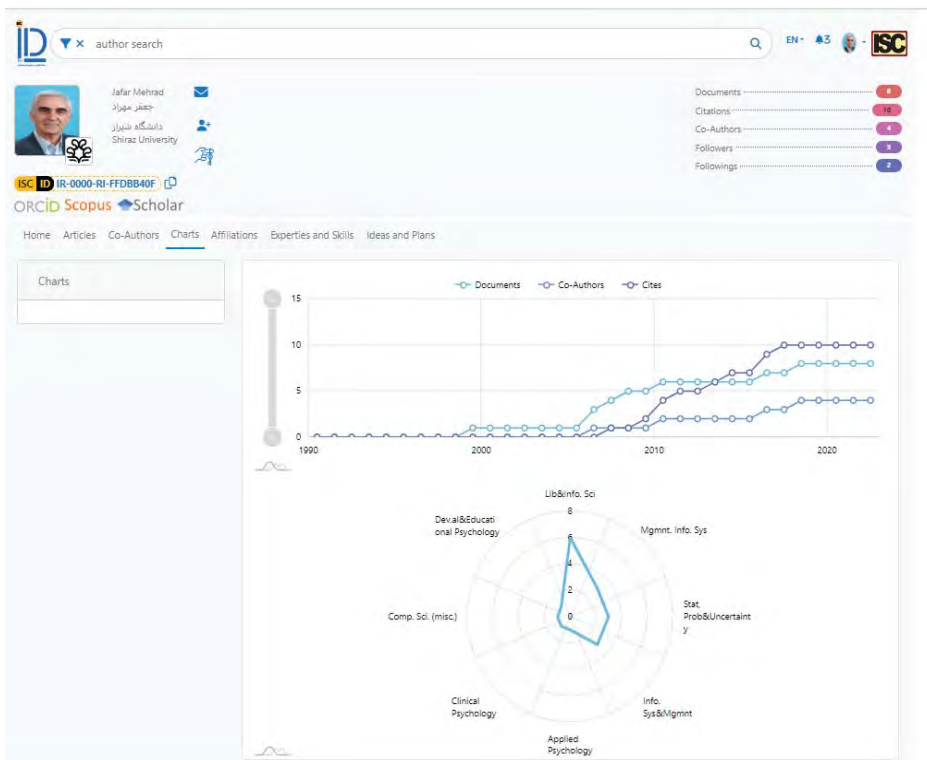

شکل ۹-۹- نمایش نویسندگان همکار

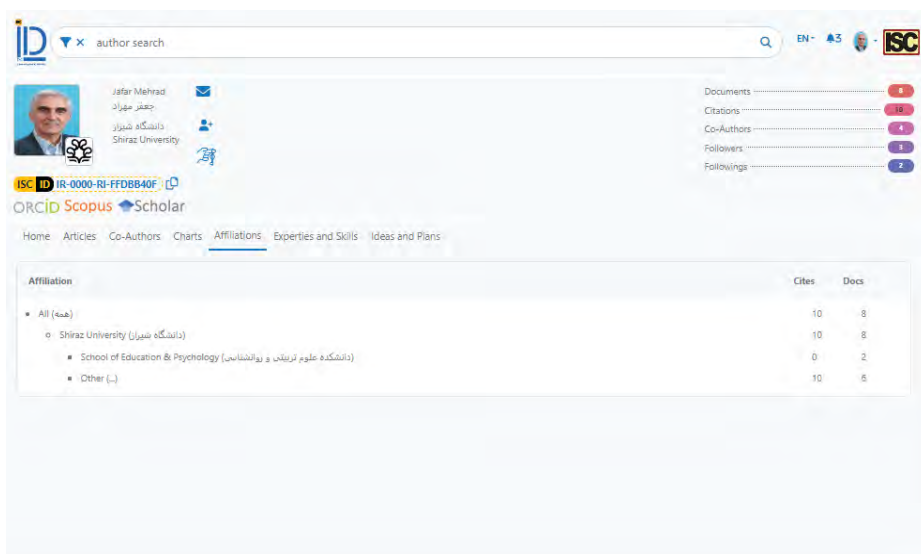
شکل ۹-۱۰- نمایشی از قابلیت پالایش در جستجوی نویسندگان همکار

همچنین، سامانه «دانا» به ارائه گزارشی از عملکرد پژوهشگر با توجه به پژوهش‌ها و بروندهای پژوهشی وی در قالب نمودار می‌پردازد که نمونه‌ای از آن در شکل ۹-۱۱ به تصویر کشیده شده است.

شکل ۹-۱۱- نمونه‌ای از نمودار عملکرد پژوهشگر در سامانه «دانا»

از آنجا که یک پژوهشگر در طول فعالیت خود ممکن است وابستگی‌های سازمانی گوناگونی داشته باشد، لیست وابستگی‌های سازمانی وی، تعداد آثار و استنادهایی که پژوهشگر در هر وابستگی سازمانی بدست آورده است، در این سامانه نمایش داده می‌شود. شکل ۹-۱۲ نمونه‌ای از وابستگی‌های سازمانی یک پژوهشگر را نشان می‌دهد.

شکل ۹-۱۲- نمایی از وابستگی‌های سازمانی یک پژوهشگر

سامانه «دانا» به شش زبان زنده دنیا از جمله فارسی، انگلیسی، عربی، ترکی، فرانسوی و آلمانی ارائه شده است که پژوهشگران می‌توانند به سادگی با تغییر زبان سامانه که در بخش فوقانی تمامی صفحات سامانه مشخص شده است، از خدمات سامانه در زبان مورد نظر استفاده نمایند. شکل‌های ۹-۱۳ تا ۹-۱۶ نمایی از سامانه را در زبان‌های مختلف نشان می‌دهد.

شکل ۹-۱۳- ارتباط میان پژوهشگران با زبان‌های مختلف

The screenshot shows the Persian interface of the ISC profile for Jafar Mehrad. At the top left, there are navigation icons for ISC, a search bar, and a language selector set to 'FA'. A vertical list on the left shows statistics: 1 article, 17 citations, 4 co-authors, 3 followers, and 2 followings. The top right features the user's name, profile picture, affiliation (Shiraz University), and ORCID and Scopus IDs. Below this is a navigation menu with links for 'Home', 'Articles', 'Co-Authors', 'Charts', 'Affiliations', 'Expertise and Skills', and 'Ideas and Plans'. The 'Expertise and Skills' section is highlighted and contains a grid of 10 skill tags: 'سیستم‌های مدیریت اطلاعات', 'علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی', 'روانشناسی', 'کسب و کار، مدیریت و حسابداری', 'علوم تصمیم‌گیری', 'علوم اجتماعی', 'علوم اجتماعی', 'امار، احتمال، عدم قطعیت', 'سیستم‌های اطلاعاتی و مدیریت', 'آموزش', 'روانشناسی رشد و آموزش', and 'روانشناسی کاربردی'.

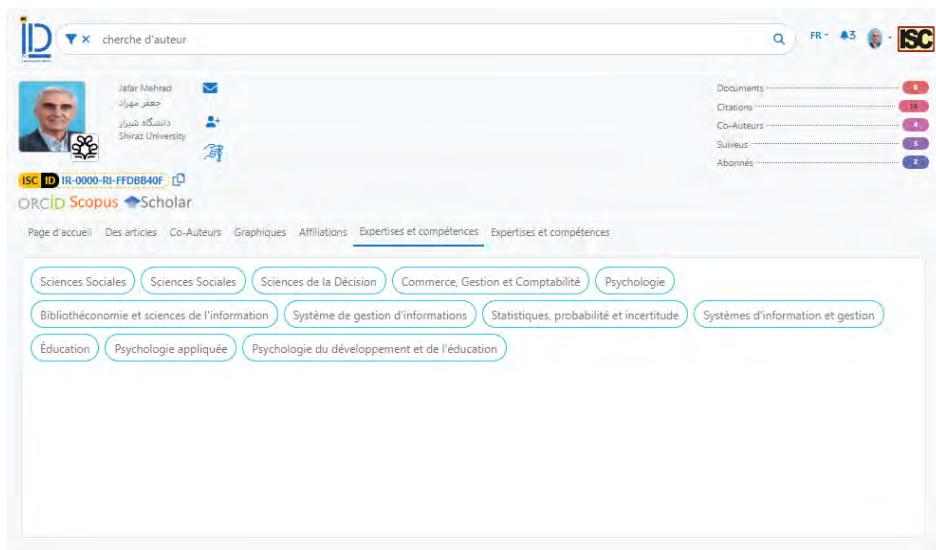
شکل ۹-۱۴- نمایشی از سامانه «دانا» به زبان فارسی

The screenshot shows the English interface of the ISC profile for Jafar Mehrad. The top left has the ISC logo, a search bar, and a language selector set to 'EN'. The top right shows the user's name, profile picture, affiliation (Shiraz University), and ORCID and Scopus IDs. Below this is a navigation menu with links for 'Home', 'Articles', 'Co-Authors', 'Charts', 'Affiliations', 'Expertise and Skills', and 'Ideas and Plans'. The 'Expertise and Skills' section is highlighted and contains a grid of 10 skill tags: 'Social Sciences', 'Social Sciences', 'Decision Sciences', 'Business, Management and Accounting', 'Psychology', 'Library and Information Sciences', 'Management Information Systems', 'Statistics, Probability and Uncertainty', 'Information Systems and Management', 'Education', 'Applied Psychology', and 'Developmental and Educational Psychology'.

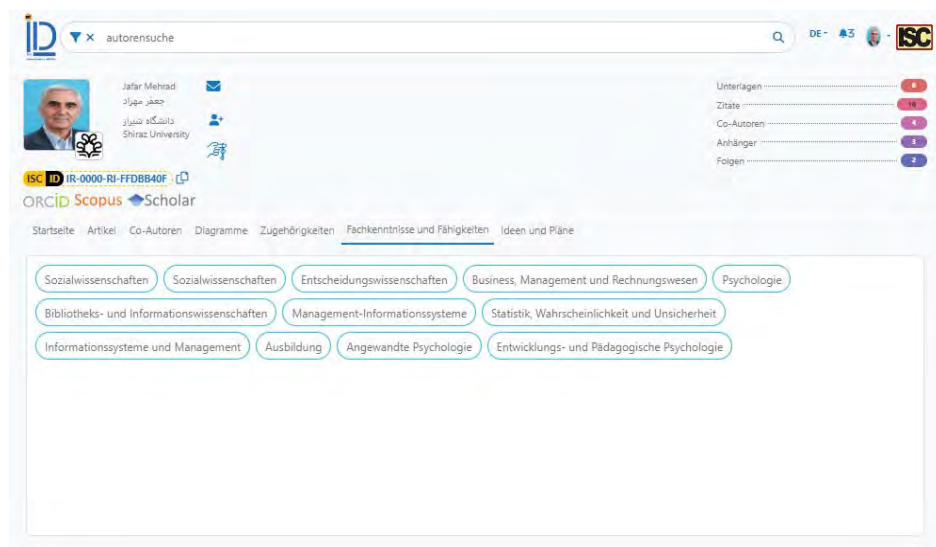
شکل ۹-۱۵- نمایشی از سامانه «دانا» به زبان انگلیسی

شکل ۹-۱۶- نمایی از سامانه «دانا» به زبان عربی

شکل ۹-۱۷- نمایی از سامانه «دانا» به زبان ترکی

شکل ۹-۱۸- نمایشی از سامانه «دانا» به زبان فرانسه

شکل ۹-۱۹- نمایشی از سامانه «دانا» به زبان آلمانی

از دیگر قابلیت‌های سامانه «دانا»، نمایش همکاری‌های پژوهشگران در جامعه و صنعت از طریق ارتباط با سامانه نان می‌باشد. به عبارت دیگر، تمامی ایده‌هایی که پژوهشگران برای یک نیاز ارائه کرده‌اند، در صفحه پژوهشگر نمایش داده می‌شود. شکل ۹-۲۰ نمایشی از صفحه شخصی هر پژوهشگر

برای نمایش ایده‌های مطرح شده در سامانه نان را نشان می‌دهد.

The screenshot displays the user interface of the 'Dana' (دانا) system. At the top, there is a search bar and a user profile for Jafar Mehrad, including his affiliation with Shiraz University and various academic identifiers like ISC ID and ORCID. A navigation menu is visible below the profile. The central part of the page is dominated by a large infinity symbol logo in green and blue, with the Persian text 'نظام ایده‌ها و نیازها' (System of Ideas and Needs) positioned directly beneath it.

شکل ۹-۲۰- نمایش از صفحه شخصی هر پژوهشگر برای نمایش ایده‌های پژوهشگران در سامانه نان

همچنین پژوهشگران می‌توانند پرسش‌های مورد انتظار خود را در قالب پرسش و پاسخ علمی در سامانه وارد کنند. شایان ذکر است که پرسش‌ها باید در قالب دستورالعمل «دانا»^۱ باشد. پرسش و پاسخ‌هایی که دستورالعمل «دانا» را نقض کنند، ممکن است توسط سامانه «دانا» حذف شوند. همچنین چنانچه هریک از پژوهشگران، پرسش یا پاسخی متناقض با دستورالعمل «دانا» مشاهده کردند، می‌توانند آن را توسط گزینه گزارش اعلام نمایند تا توسط کارشناسان مربوطه مورد بررسی قرار گیرد.

پژوهشگران می‌توانند فعالیت‌های ذیل را در قالب خدمات پرسش و پاسخ علمی انجام دهند:

- **ایجاد پرسش علمی:** هر پژوهشگر می‌تواند یک پرسش علمی را با ذکر عنوان، توضیح، موضوع و اضافه کردن یک فایل (اختیاری) ایجاد نماید. همچنین این امکان به پژوهشگر داده می‌شود که سطح دسترسی آن پرسش را به صورت «دیده شدن توسط همه» یا «دیده شدن صرفاً توسط دنبال‌کننده‌ها» مشخص نماید.

۱. خدمات پرسش و پاسخ در راستای تشریح مساعی میان پژوهشگران است؛ چرا که پرسش و پاسخ و بحث‌های علمی و خواندن نظرات مختلف و متفاوت منجر به دستاوردهای بزرگ می‌شود. «دانا» از کاربران خود انتظار دارد که به عقاید یکدیگر احترام بگذارند و تنوع افکار و عقاید یکدیگر را پذیرا باشند.

- مشاهده کلیه پرسش و پاسخ‌های ایجاد شده توسط پژوهشگر: هر پژوهشگر می‌تواند لیست تمامی پرسش‌های خود را مشاهده نماید. همچنین امکان جستجو میان پرسش‌ها وجود دارد.
- مشاهده کلیه پرسش و پاسخ‌های ایجاد شده توسط دنبال‌کنندگان: هر پژوهشگر می‌تواند لیست تمامی پرسش‌ها و پاسخ‌های اخیر دنبال‌کنندگان خود را ببینید.
- جستجو میان پرسش و پاسخ‌ها: امکان جستجو میان تمامی پرسش و پاسخ‌ها برای پژوهشگر وجود دارد. پژوهشگر می‌تواند با پلایش «موضوع»، «دنبال‌کننده‌ها»، «پرسش‌های اخیر در فیلد موضوعی» نتایج جستجو را بهینه نماید.
- پیشنهاد پاسخ: با توجه به موضوع و محتوای پرسش، به پژوهشگران اطلاع داده می‌شود که «پرسشی مرتبط با تخصص شما ارائه شده است».

سرآمدان علمی و فناوری و دیپلماسی علمی

سرآمدان علمی و فناوری نقش و جایگاه برجسته‌ای در توسعه و تعالی کشورها، به خصوص در زمینه تولید علم، هنر و فناوری ایفا می‌کنند. از این رو، شناسایی سرآمدان علمی و فناوری کشورها از اهمیت فراوانی برخوردار است. با این حال، تعاریف گوناگونی از سرآمدان علمی و فناوری در کشورها و مجامع گوناگون به چشم می‌خورد. جوایز متعددی نیز به پژوهشگران و سازمان‌ها در کشورهای گوناگون اعطا می‌گردد که اعتبار آن‌ها روشن نیست. از این رو، ضرورت استانداردسازی تعریف سرآمدان علمی و فناوری و ایجاد مفهومی واحد، جامع و یکپارچه در کشور و همچنین اعتبارسنجی جوایز علمی ملی و بین‌المللی بیش از پیش احساس می‌گردد. نظر به اهمیت و ضرورت این امر، گروه «سرآمدان علمی و فناوری و دیپلماسی علمی» در موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) با رسالت شناسایی و مدیریت اطلاعات سرآمدان علمی و فناوری ایران و کشورهای اسلامی و ایجاد بستری برای همکاری‌های علمی آنان ایجاد گردیده است.

این گروه در راستای نیل به مرجعیت علمی و رسمی، ضمن استانداردسازی تعریف سرآمدی و اعتبارسنجی مستمر جوایز متعدد ملی و بین‌المللی به ارزیابی مستمر، شناسایی و معرفی سرآمدان علمی و فناوری ایران و کشورهای اسلامی در دو سطح پژوهشگران انفرادی و سازمان‌ها به لحاظ ابعاد گوناگون می‌پردازد. نتایج حاصل از این سامانه می‌تواند ضمن ایجاد مرجعیت برای ISC در خصوص اعتبارسنجی جوایز ملی و بین‌المللی از یک سو و شناسایی سرآمدان علمی و فناوری ایران و کشورهای اسلامی از دیگر سو، به عنوان پایگاه داده و ابزاری برای کمک به متولیان علمی و پژوهشی کشور جهت تسهیل امور پژوهشی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها مانند شناسایی پژوهشگر برتر، اعطای پایه تشویقی و ... به کار گرفته شود. علاوه بر این، این سامانه می‌تواند زیرساخت‌های لازم برای نهادهای علمی کشور را جهت آگاهی از عملکرد آن‌ها به لحاظ سرآمدی علمی و فناوری ایجاد کند. همچنین با ارائه چشم‌اندازی از سمت و سوی حرکت کشور در این خصوص به سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برای توسعه علمی کشور یاری می‌رساند.

گروه «سرآمدان علمی و فناوری و دیپلماسی علمی»، سرآمدان علمی و فناوری ایران و کشورهای اسلامی را بر اساس معیارهای گوناگون سرآمدی همچون کسب جوایز معتبر ملی و بین‌المللی، پژوهشگران پراستناد یک دهم، یک و دو درصد برتر، نشر مقالات در مجلات نیچر و ساینس و ... مورد شناسایی قرار می‌دهد. همچنین، شناسایی و تعیین سرآمدان علمی و فناوری کشور با نگاهی جامع به

معیارهای گوناگون سرآمدی به منظور اعطای جایزه‌ای تحت عنوان «جایزه آی‌اس‌سی ۱» نیز به کار گرفته شود.

اهداف و مأموریت‌ها

هدف کلی از این سامانه، شناسایی و مدیریت اطلاعات سرآمدان علمی و فناوری ایران و کشورهای اسلامی است. در این راستا اهداف جزئی ذیل نیز دنبال می‌گردد:

- استانداردسازی تعریف سرآمدی علمی و فناوری و معیارهای آن؛
- ساماندهی و اعتبارسنجی جشنواره‌ها و جوایز؛
- شناسایی، گردآوری و معرفی مستمر سرآمدان علمی و فناوری ایران و کشورهای اسلامی؛
- تهیه روش‌شناسی اعطای جایزه ملی و بین‌المللی ISC؛
- ایجاد زیرساخت‌های لازم برای نهادهای علمی در کشور جهت آگاهی از عملکرد آن‌ها به لحاظ سرآمدی علمی و فناوری؛
- ایجاد زیرساخت جهت کمک به متولیان علمی و پژوهشی کشور جهت تسهیل امور پژوهشی.

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام (ISC)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

اجلاس رؤسای دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری

۲۱-۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۲
شیراز

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)

<https://isc.ac>

انتشارات مؤسسه ISC

شیراز، بلوار جمهوری اسلامی، خیابان جام جم

کدپستی: ۷۱۹۴۶۹۴۱۷۱

<https://isc.ac>